

FLATTIVIESTI

3/2019 - www.flatti.net

Valikoimasta
löydät kaiken
tarpeellisen
lemmikillesi!

Koirille • Kissoille • Pieneläimille
Jyrsijöille • Linnuille • Matelijoille
Terraarioon • Akvaarioon

TASSUTTELE OSTOKSILLE
RAHULAN

VERKKOKAUPPAAN!

RAHULA®

www.rahula.fi

2	RAHULA
4	FLATTIMESTARI 2019
5	PUHEENJOHTAJALTA
6	TEHTÄVÄNÄ FLATTIEN TULEVAISUUS
8	METSÄSTÄVÄN NOUTAJAN RUOKINTA
11	SYKSYISTÄ VARIKSEN METSÄSTYSTÄ
12	MARIANNEN TOKONURKKA OSA 4
14	HUKKAKOIRA MARTTA ILMAISEE SUSIA
16	MISTÄ ALOITTA FLATTIPENNUN KOULUTUS?
18	MATKUSTAVAN KOIRAN EI-TOIVOTTU TULIAINEN
19	JUURET OSA 2
23	SYYSKOKOUSKUTSU
24	FLATTIVIESTI 3. ROTUJÄRJESTÖLEHTIKISASSA
25	FLATTIMESTARIN HAASTATELU
26	FLATTIMESTARUUS TUOMARIN SILMIN
28	FLATTIMESTARUUSTULOKSET
31	VALMENNUSRENGAS ORIVEDELLÄ
32	FLATTIEN MEJÄ-MESTARI JA HIRVIPÄÄ 2019
34	MEJÄ-MESTARUUSTUNNELMIA
35	TARVIKEMYNTI JA PENTUVÄLITYS
36	KESÄLEIRIKOOSTE
38	FLATTIHENKINEN TOKOVIIKONLOPPU
39	FLATTIEN SYYSTREFFIT
40	FLATEILLE TOKOSSA SM-JOUKKUEPRONSSIA
42	ERIKOISNÄYTTELYN VOITTAJAT 2019
43	FLATIN TRIMMAAMISESTA
46	VANHAT JA VIISAAT
48	FLATTI JA 'LÄSKIGEENI'
49	HYVÄ, PAHA KUONOKOPPA
50	KASVATAJAILMOITUKSET
52	UUDET VALIOT
54	JOULUILMOITUKSET / JÄSENASIAT
55	JÄRJESTÖN YHTEYSTIEDOT
56	BOZITA ROBUR

© Juho Pajari

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TOIMITUSSIHTEERI

Jaana Kontto, flattiviesti@gmail.com

TAITTO

Elisa Pekki, flattiviesti@gmail.com

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä- ja nou/nome-toimikunnat, hallitus sekä kaikki jäsenet

KANNEN KUVA

Juho Pajari

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm
1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm
1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm
1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm
1/8 sivu 90 mm x 64 mm
Kasvattajaboxi 88 mm x 50 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENI LLE

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi
1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi
1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi
1/8 sivu 15€/lehti, 40€/vuosi

Kasvattajaboxi 15€/lehti, 40€/vuosi
Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitus-aineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksukuitti.

FLATTIVIESTI NRO 4/2019

Ilmestyy: 11.12.2019. Aineistopäivä: 8.11.2019

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuisissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja kuvien osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

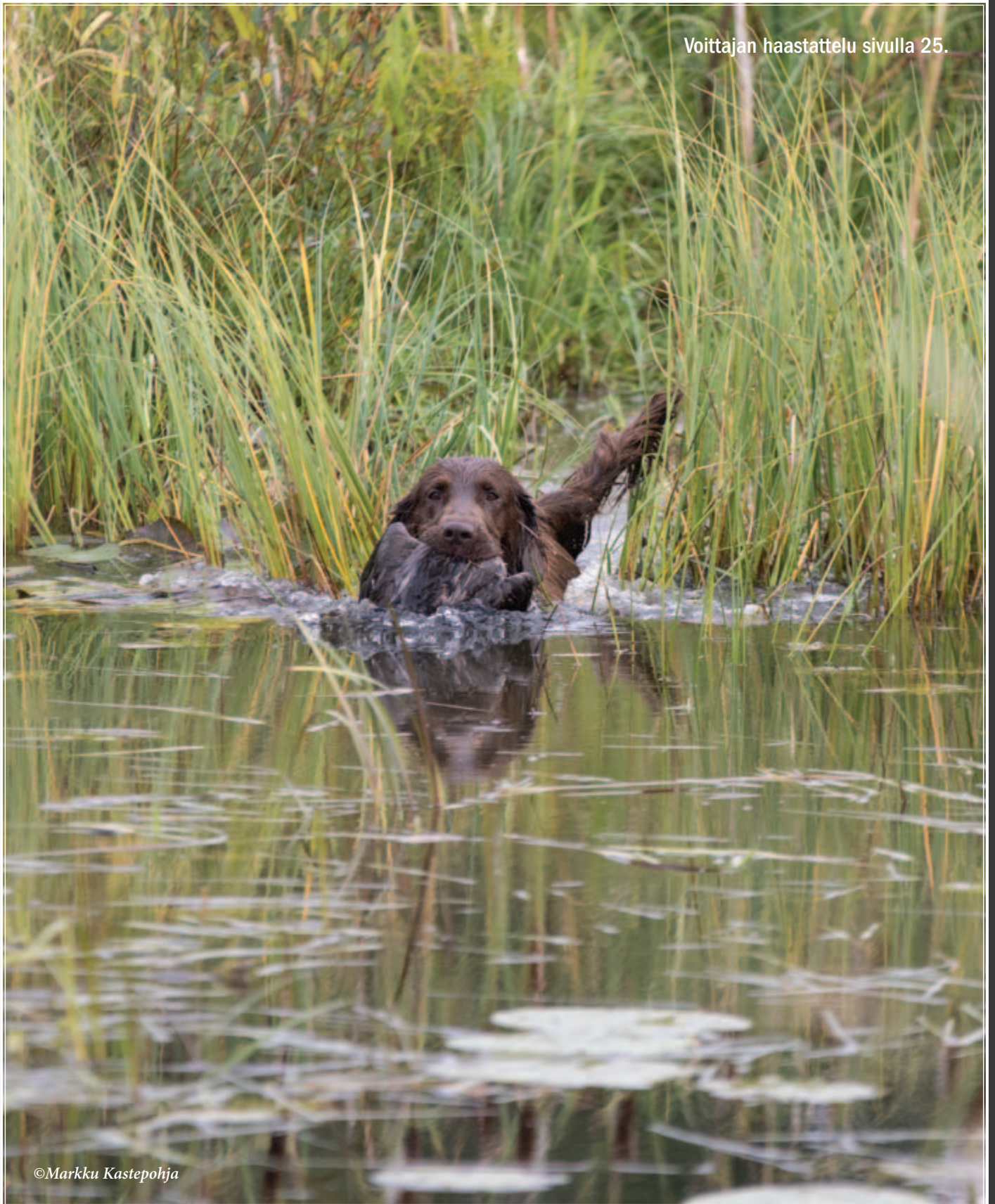
PAINOPAikka

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Flattimestari 2019

Svartalwen's Zaia Sonja & Jan-Erik Eriksson

Voittajan haastattelu sivulla 25.

Puheenjohtajalta: Puskaterapiaa ja hyvää hulluutta

©Aino Pikkusaari

Tunnen monta flattiharrastajaa, jotka odottavat loppukesää kämmenet syyhyten. He kai paavat pusikkoon. Flatin kanssa aikaa viettämään pellon laitaan tai veneeseen, juttelemaan niitä näitä tai olemaan hiljaa. Välillä paukutellaan ja saalistakin saadaan, tai sitten ei saada. Luonnonvarakeskuksen saalistilastojen mukaan yhä harvemmillä metsästysreissuilla saadaan saalista. Silti metsälle halutaan lähteä aina vain uudestaan ja uudestaan. Se kertoo jotain ihmisyydestä ja suomalaisuudesta, mutta myös flattiharrastuksesta. Puskaterapiaa haetaan räaseiköstä, joka kaupungista katsoen onkin luksusta.

Raaseporissa elokuun puolivälissä järjestetty Flattimestaruus oli jälleen upea ja tunnelmaltaan hieno tapahtuma. Keskustelin Flattimestaruuden jälkeen koettamme arvioneiden tuomareiden kanssa heidän näkemyksestään siitä, minkälaisia koiria he olivat viikonlopun aikana nähneet ja mihin he suosittelisivat koiranohjaajien kiinnostavan huomiota harjoit-

telussa. Tuomareiden kertoessa pettyneensä hieman kokeen alavireiseen tulostasoon, en tiedä olinko yllätynyt. Niitä karvaisia rämäpäitä, joita on totuttu menneinä vuosina näkemään, niitä suurella työmotivaatiolla varustettuja vauhdikkaita flatteja, on tänä päivänä yhä harvemmassa. Sitä ”ehkä jopa hulluutta” jänin kaipaamaan, kuvaili yksi tuomareista.

Onko kysymys siitä, että rotu on muuttunut toisenlaiseksi, siis jalostuksesta? Vai ovatko flattien omistajat muuttuneet vuosien saatossa, enää suurin osa flattien ostajista ei olekaan etsimässä metsälle monipuolista noutajaa? Ovatko koulutus tai rodunomaiset kokeet muuttaneet muotoaan, ammattimaistuneet? Vievätkö yhä lisääntyvät muut erilaiset ja eritavalla kiinnostavat harrastusmuodot flattijamme toisenlaisten lajien pariin kuin räaseiköihin hyttysten ja paarmoijen armoille.

Rotujärjestönä meidän tulee ottaa tuomareiden antama palaute vakavasti. On mietittävä, mitä rotujärjestötasolla olisi tehtävissä

rotumme profiilin nostamiseksi. Puuttuuko meiltä joku palanen, joka oikealle paikalleen napsauttamalla saisimme flattiprofiilin jälleen kohoamaan. Olemassa olevien resurssien puitteissa, tulee miettiä toimenpiteitä tilanteeseen jossa olemme nyt ja katsottava eteenpäin, tilanteeseen, jossa haluamme olla tulevaisuudessa.

Rotujärjestölle ehdotetaan syyskokouksessa hyväksyttäväksi strategiaa, josta on toisaalla tässä lehdessä kerrottu enemmän ja avattu strategisten tavoitteiden taustoja. Strategian keskiössä on tietenkin sileäkarvainen noutaja, flatti, mutta myös flattiharrastaja. Toivottavasti mahdollisimman moni pääsee syyskokouksen paikalle keskustelemaan tulevaisuuden näkymistä ja päättämään, onko esitetty strategia järjestölle sopiva ja vastaako se kysymyksiin minne ja miksi.

- Mari Mamia

Tehtävänä Flattien tulevaisuus

Tulevaisuustyöryhmä aloitti työnsä vuonna 2018 ja työtä on jatkettu tänä vuonna. Tavoitteena on saada Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:lle hyväksytyä strategia, jolla linjataan rotujärjestön toimintaa pidemmälle aikavälille kuin yhdelle kalenterivuodelle. Strategiaehdotusta on laadittu pohtien Kennelliiton rotujärjestölle asettamia tehtäviä sekä viime vuoden aikana kerätyn jäsenpalautteen ja kasvattajakyselyn vastauksiin pohjautuen. Lisäksi hallitus järjesti strategian ympärillä aivoriihen alkuvuoden järjestäytymiskokouksessa, ja tulevaisuustyöryhmä on kokoontunut alkuvuoden aikana useita kertoja strategiatyön sekä strategisten toimenpidealueiden määrittämiseksi. Hallituksen aivoriihessä laadittiin yhteisesti myös SWOT-tarkastelu. Näin määriteltiin järjestön vahvuudet ja heikkoudet, toiminnan mahdollisuudet sekä toimintaa uhkaavat tekijät.

Vahvuudet

- Vakiintunut vuositoiminta
- Toimiva organisaatio
- Flattiviesti
- Tiivis porukka, vahva kantajajäsenistö
- Yhteinen dual purpose -tavoite
- Hyvä yhteishenki
- Kasvattajien vastuullisuus
- Sitoutuminen rotuun
- Monipuolinen rotu harrastaa

Mahdollisuudet

- Aluetoiminnan lisääminen
- Kasvattajayhteistyön kehittäminen
- Jäsenistössä voimavara
- Pentu- ja junnukoulutukset jäsenistölle
- Sosiaalinen media & näkyvyys tapahtumissa
- Rotuesittelypäivä
- Verkostoituminen
- Yhteistyö muiden flattien rotujärjestöjen ja rodun kotimaan kanssa
- Kaupallisen yhteistyön kehittäminen

Heikkoudet

- Järjestön valtakunnallinen hajanaisuus
- Pentuejäsenten sitouttaminen
- Järjestöaktiivien vähäinen määrä
- Resurssien riittävyys järjestön kehittämiseen
- Lukumääräisesti pieni rotu Suomessa
- Vähäinen näyttö flattien metsästysominaisuuksista
- Tiedotus

Uhat

- Järjestön johdon suuntautuminen muihin kuin rodunomaisiin lajeihin
- Metsästysvastainen ilmapiiri yhteiskunnassa
- Maastojen saanti, heikot metsästysmahdollisuudet
- Koeosallistumisten määrän lasku
- Kaupungistuminen
- Harrastamisen ammattimaistuminen
- Rodun ulkomuodon säilyminen
- Rodun jakautuminen kahtia
- Rodun terveysongelmat, perinnölliset sairaudet
- Aktiivien väsyminen

Strategiatyötä jatkettiin määrittelemällä järjestölle visio, arvot sekä strategiset toimenpiteet vision ja arvojen toteuttamiseksi. Tässä työssä tulevaisuustyöryhmä on käyttänyt apuna myös Kennelliiton strategiaa sekä Suomen Noutajakoiraajärjestön strategiaa ja arvoja. Tämä vertailu Kennelliiton sekä SNJ:n toimintaan sekä tavoitteisiin auttoi meitä fokuksomaan strategiatyötä rotujärjestölle asetettuihin tehtäviin rodun alkuperää kunnioittaen. Tavoitteemme on ollut aiemmin hyvin hoidettujen osa-alueiden säilyttäminen vahvuuksinamme, sekä heikkouksiemme muuntaminen toteutuneiksi mahdollisuuksiksi flattimaisella energialla ja ilolla.

Hallituksen sekä työryhmän pohdinnan tuloksena Suomen sileäkarvaisten noutajien visioehdotus on:

Sileäkarvainen noutaja on terverakenteinen ja kaunis metsästyskoira. Rotujärjestönä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry hyödyntää aktiivisesti rodusta kerättyä terveys- ja tulostietoa jalostuksen linjaamiseen. Yhdessä rodun vastuullisten kasvattajien kanssa yhdistys ylläpitää flatin tunnettuutta terverakenteisena ja monipuolisena metsästyks- ja harrastuskoirana.

Järjestön arvoiksi jäsenistölle ehdotetaan:

- Flatti on ensisijaisesti rakenteeltaan terve metsästyskoira ja samalla monipuolinen harrastuskoira
- Flattien hyvinvointi ja terveys
- Vastuullinen kasvattaminen
- Rotutietoisuuden valtakunnallinen lisääminen

Strategian toteuttamiseksi järjestön hallitus ja työryhmä ovat sopineet strategisista toimenpiteistä seuraaville vuosille. Toimenpidealueiksi järjestö ehdottaa seuraavia viittä osa-aluetta.

Flattien hyvinvointi:

Flattien omistajien ohjaaminen hyvään arkeen ja elämään koiransa kanssa. Monipuolisuus harrastettavien lajien tarjonnan suhteen alue-toimintaa vahvistamalla. Flattiharrastus tarvitsee niin uusia kuin koke-neitakin flatin omistajia.

Kasvattajien kannustaminen eettiseen jalostukseen, vastuulliseen kasvatustyöhön sekä kasvattajayhteistyön kehittäminen:

Rodun käyttöominaisuuksien ja ulkomuodon vaaliminen, monimuotoisuuden lisääminen ja rodun terveyden edistäminen. Rotujärjestön roolin kehittäminen kasvattajien työn tukemisessa. Jalostuksen tavoiteohjelman kehittäminen ja uusiminen. Avoimuuden lisääminen rodun terveyskeskustelussa.

Flattiharrastajien ohjaaminen rodunomaisten lajien pariin:

Aktiivinen kehittäminen yhdessä muiden sidosryhmien kanssa sekä rodunomaisia lajeja tukevien koulutusmuotojen edistäminen ja alueyhteistyön kehittäminen. Flattien omien treeniryhmien kehittäminen. Flattien arvostuksen lisääminen metsästyskoirana.

Tiedotuksen kehittäminen:

Aktiivinen lehden ja kotisivujen kehittäminen, sosiaalisen median käytön ja muun tiedotuksen parantaminen. Tiedotusstrategian muodostaminen.

Verkostoituminen:

Yhteistyön kehittäminen rodun kotimaan, muiden rotujärjestöjen ja muiden noutajia harrastavien yhdistyksien kanssa. Kaupallisen yhteistyön hyödyntäminen strategian toteuttamisessa.

Nämä toimenpiteet mielessä toimikunnat sekä hallitus laativat ensi vuoden toimintasuunnitelmat. Lisäksi tulevaisuustyöryhmä on ehdottanut hallitukselle toiminnan terävöittämiseksi teemavuusiajattelua.

Tulevan strategiakauden teemavuosiksi esitetään:

2020: Talkoot nimeltä flatti ja rodun tulevaisuus

- o Strategian jalkauttamisen teemavuosi
- o Toimenpiteiden suunnittelu ja jo sovittujen toimenpiteiden toteutus
- o Kasvattajayhteistyön kehittäminen kasvattajakyselyn palautteiden perusteella

2021: Flatti metsästys- ja harrastuskoirana

- o Harrastamisen teemavuosi
- o Keskitytään erityisesti flattiharrastajien ohjaamiseen rodunomaisten lajien pariin sekä rotutietoisuuden lisäämiseen

2022: Flatti arjen ilona

- o Vastuullisen kasvattamisen teemavuosi
- o Pentuoppaan lanseeraaminen kasvattajille
- o Pentujen ja nuorten koirien omistajien ohjaaminen sopiviin koulutuksiin sekä hyvään arkeen yhdessä flatin sekä rodun kasvattajien kanssa

2023: Tavoitteena elinvoimainen flatti

- o Jalostuksen teemavuosi
- o Terveystutkimusten ja terveyden edistäminen tavoitteena
- o Terveen rakenteen, oikeanlaisen ulkomuodon ja käyttöominaisuuksien jalostaminen

2024: Flattimaailma tunnetuksi

- o Tiedotuksen teemavuosi, tiedotusstrategian jalkauttaminen
- o Tavoitteena näkyvyys metsästysaiheisissa lehdissä ja tapahtumissa

2025: Keep up the positive flattitude

- o Yhteenvedon tekeminen ensimmäisestä strategiasta ja sen toteutumisesta sekä seuraavan kauden strategian laatiminen

Rotujärjestön hallitus toivoo onnistuneensa kiteyttämään näihin suuntaviivoihin positiivisen flattituden sekä linjaamaan tulevaa toimintaa tukemaan rodun kasvattajia, harrastajia, tulevia hallituksen ja toimikuntien jäseniä sekä tietenkin koiriamme. Tavoitteet ovat korkealla, ja toivomme yhteisömmä seisovan näiden takana kanssamme. Strategia esitetään jäsenistön hyväksyttäväksi syyskokouksessa la 2.11.2019 Syystreffien yhteydessä Tuorlassa.

Tulevaisuustyöryhmälle voi myös esittää kysymyksiä, antaa palautetta ja kehitysehdotuksia ottamalla yhteyttä meihin sähköpostilla: tulevaisuus@flatti.net jo ennen syyskokousta.

Yhteinen tavoitteemme on elinvoimainen sekä työntoinen koiramaailman Peter Pan!

*Miia Koski,
Tulevaisuustyöryhmän pj*

Metsästävän noutajan ruokinta

Noutajien aktiivikausi metsällä alkaa syksyllä ja jatkuu työtehtävistä riippuen vielä seuraavan vuoden puolelle. Toki koiran kunnosta tulee huolehtia koko vuoden ajan ja harjoituksetkin jatkuvat vuodenajasta riippumatta. Koiran energian tarve saattaa vaihdella paljonkin eri vuoden aikoina heijastellen sen kulloistakin aktiivisuutta. Koiran ruokinnan tulee vastata vaihtelevaan energiantarpeeseen ja täyttää sen ravintoaineiden, kuten proteiinin, kivennäisten ja vitamiinien tarve.

”Sen näkee naamasta kun lakkaa saamasta” lauletaan Junnu Vainion biisissä. Koiran energiatasetta ei tarkkailla sen naamasta vaan lihavuuskunnosta. Liian vähän energiaa saava koira laihtuu ja mikäli energiaa on ruuassa liikaa, koira lihoo. Joskus omistajilla on suuria vaikeuksia niin omassa kuin koirankin painontarkkailussa ja tätä aihetta kannattaa hiukan opetella ja tarvittaessa turvautua koiran punnitsemiseen. Muiden ravintoaineiden suhteen tilanne onkin hiukan hankalampi sillä niiden puutosta tai liikasaantia ei koira kerro. Jos ei halua lähteä ”laske ja punnitse” -tyyppiseen ruokintaan niin helpoin tapa on turvautua laadukkaaseen kuivamuonaan.

Koiralla on kestävyysurheilijan aineenvaihdunta

Koira poikkeaa aineenvaihdunnaltaan huomattavasti ihmisestä sekä myös toisesta urheiluvasta kotieläimestä, hevosesta. Koira on erittäin aerobinen eläin eli se polttaa energiaa hapen avulla suurimmassa osassa liikunta-suorituksista, jolloin ei muodostu maitohappoa, joka väsyttäisi lihakset. Koira taivaltaa ravilla kulkien väsymättä jopa satoja kilomet-

rejä käyttämättä juurikaan glykogeenivarastoja. Tämä johtuu muun muassa sen lihaksiston solutyypeistä sekä sen sopeutumasta käyttää energianlähteenä pääasiassa rasvaa. Pitkäkestoisen liikunnan aikana se mobilisoi elimistön rasvavarastoja eikä ole meidän ihmisten tapaan niin riippuvainen päivittäisistä ruoka-annoksista. Lyhytkestoisissa tai erityisen raskaissa suorituksissa koirakin käyttää nopeana energianlähteenä lihasten glykogeenia ja silloin lihaksissa syntyy myös maitohappoa.

Laadukkaat ravintoaineet takaavat kestävyuden

Sopivan energiansaannin (rasva, hiilihydraatit) lisäksi koiran ruokinnan tulee sisältää riittävästi hyvälaatuista proteiinia. Proteiinin laatu muodostuu sen aminohapposisällöstä ja sulavuudesta. Eläinperäinen proteiini on tässä suhteessa koiralle paras vaihtoehto. Koiran proteiinitarve lisääntyy liikunnan myötä ja koira käyttää jonkun verran proteiinia myös energianlähteeksi. Tutkimuksissa on todettu hyvälaatuisen proteiinin tukevan urheiluvaa koiraa monin eri tavoin. Riittävä proteiinin

saanti ehkäisee jänteiden ja lihasten vammojen sekä anemian syntymistä ja tukee lihaskunnan rakentumista, sen ylläpitoa ja on siten yhteydessä suorituskykyyn kokonaisuudessaan.

Makrokivennäisistä tärkeimmät ovat kalsium ja fosfori, joiden saannista ei yleensä ainakaan kuivamuonaa käytettäessä tarvitse huolehtia. Sen sijaan jos ruokinta on kovin lihapitoista tai ’kotiruokaa’, tulisi ainakin kalsiumin saanti aina täydentää purkista sillä lihassa ei kalsiumia ole. Luita syöttämällä on kalsiumin saantia hankala täydentää sillä kalsiumin määrää tai hyväksikäyttöä on niistä vaikea arvioida, eivätkä ne huonosti sulavana ravintona muutenkaan sovellu urheilijalle, koska tavoitteena tulisi olla mahdollisimman kevyt ruuansulatuskanava suhteessa koiran kokoon. Mahalaukussa päiväkausia pyörivät luut eivät oikein sovellu tähän yhtälöön. Makrokivennäisistä myös magnesiumin tarve lisääntyy liikuntasuorituksen aikana ja sen puute näkyy erityisesti lihasten toiminnan häiriöinä, voimattomuutena, krampeina ja jänneaurioina. Hivenaineista tärkeimpiä ovat rauta, sinkki, seleeni, kupari ja jodi, joilla on erityisesti vaikutuksia urheilijan kannalta tärkeisiin veriarvoihin sekä lihasten toimintaan.

Vitamiineista tärkein on antioksidanttinaikin toimiva E-vitamiini. E-vitamiinin tarve nousee liikunnan ja stressin myötä ja sen tarvetta nostaa myös korkearasvainen ruokinta. Riittävä E-vitamiinin saanti parantaa koiran suorituskykyä ja vähentää lihasten toimintahäiriöiden ja stressireaktioiden ilmenemistä (rhabdomyolysis, anemia, stressiripuli). Vesiliukoisista vitamiineista B-vitamiinit osallistuvat lihasten toimintaan ja C-vitamiinillakin on saatu urheilukoirien ruokinnassa positiivisia vaikutuksia, joten näiden vitamiinien täydennys voi puoltaa paikkansa.

Raskas työ vaatii raskaat eväät

Urheilukoiran, jollainen aktiivikäytössä oleva noutajakin on, ruokinnan ei tulisi koskaan pudota aivan perustasolle eli ammattitermein ylläpitoruokintaan. Niin lepo- kuin peruskuntokaudellakin koiran ruuan tulisi olla laadukasta vähintään 25/15 -tyyppistä

*'Koiran ruokinnan ja raskaan liikunta-
suorituksen välinen aika tulee maksimoi-
da, jotta paras suorituskyky sekä ravin-
non hyväksikäyttö saavutetaan.'*

kuivamuonaa, eli toisin sanoen siinä tulisi olla proteiinia 25% ja rasvaa 15% sen koostumuksesta. Riittävä rasvan ja proteiinin määrä perusruuassa helpottaa ylläpitämään hyvän lihaskunnan ja pitämään elimistön ns. rasvapoltoisena. Toki pelkkä ruokavalio ei suorituskyyä ylläpidä, vaan se on aina yhdistettävä riittävään fyysiseen harjoitteluun.

Noutajan työtehtävistä raskaimpia ovat pidemmät jahtireissut esimerkiksi usean päivän kanallinnustus tai vesilinnustus sisältäen yösaajoja ja hakua vaikeassa maastossa. Sorsapassitus mökkirannassa pari yksittäistä noutoa tehden ei vielä koettele koiran fyysikkä mitenkään. Myös olosuhteet vaikuttavat – niin kuumat kuin kylmätkin olosuhteet lisäävät energian kulutusta ja lumessa räppiminen se vasta raskasta onkin. Yksittäiset raskaatkin jahtipäivät ovat vielä ruokinnallisesti helppoja, mutta jos työpäiviä on peräkkäin useita, tulee koiran ruokahuoltoon kiinnittää enenevässä määrin huomiota.

Koiran ruokinta tulisi muuttaa paljon proteiinia sisältävään ja rasvaiseen ruokaan noin kuukautta ennen varsinaisen jahtikauden alkua, jotta elimistö pystyy sopeutumaan ravintoaineiden hyödyntämiseen täysimääräisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa kuivamuonaa, jossa proteiinipitoisuus on vähintään 30% luokkaa ja rasvapitoisuus on 20%. Koiran omistajan kokemuksella on sijansa tässä ja jos jo ennestään tiedetään, että koiralla on vaikeuksia säilyttää painonsa jahtikauden aikana voi ruoka olla vahvinta mahdollista laatua. Ruokintaa voidaan täydentää myös muilla laadukkailla ja hyvin sulavilla raaka-aineilla kuten rasvainen liha, eläinrasva, kala ja kypsä kananmuna.

Katseet E-vitamiiniin

Metsästyskoiran kuivaruuan tulisi sisältää ainakin 250 mg E-vitamiinia kilossa ruokaa. Mitään haittavaikutuksia ei ole todettu tätä suuremmillakin pitoisuuksilla. Metsästyskaudella koiran E-vitamiinin tarve kasvaa kaksin- tai kolminkertaiseksi ollen 2-3 mg/ elopainokilo. E-vitamiinitankkausta voi harastaa erityisen vaativissa työrupeamisissa. Silloin koiran E-vitamiinin saanti nostetaan 10-14 vuorokautta ennen suoritusta asteittain noin 500 mg päivässä suorituksen ajaksi. Kuivaruuan vitamiinipitoisuus on hyvä ruuan kokonaislaadun mittari, koska se on suhteellisen kallis ravintoaine ruokaan lisättyinä.

Ruansulatus kovilla

Liikunta sekä muut rasitukseen liittyvät muutokset elimistössä vaikuttavat koiran ruansulatukseen ja sitä myöten myös siihen miten ja milloin koiralle kannattaa ruokaa tai nestettä antaa. Liikunta lisää ruuan kulkunopeutta ruansulatuskanavan läpi, joka puoltaa ener-

gia- ja proteiinipitoisuudeltaan vahvemman ruuan käyttöä, jotta riittävä määrä ravintoaineita saadaan elimistön käyttöön. Fyysinen ja psyykinen stressi sekä lämpeneminen ja kuivuminen sitten taas hidastavat mahalaukun tyhjenemistä.

Koiran ruokinnan ja raskaan liikuntasuorituksen välinen aika tulee maksimoida, jotta paras suorituskyy sekä ravinnon hyväksikäyttö saavutetaan. Käytännössä, esimerkiksi kun peräkkäin on useita jahtipäiviä, koiran pääasiallinen ruoka-annos annetaan jahtipäivän jälkeen, noin kaksi tuntia koiran liikuntasuorituksen päättymisestä. Koiran elimistö on silloin palautunut riittävästi pystyäkseen ottamaan vastaan ruokaa ja suuntaamaan elimistön voimavarat ruuan sulatukseen ja rasituksen palautumiseen. Siten myös seuraavana päivänä, kun uuteen jahtipäivään lähdetään, koiran elimistö on 'tyhjentyne' eli ruuansulatuskanava on kevyimmillään.

Nestehukka vie mehut koirastakin

Jahtipäivän aamuna (tai koepäivänä) aamupala ei ole ruoka-annos vaan sisältää lähinnä nestettä, joka on maustettu muutamalla nappulalla tai esimerkiksi proteiini- ja rasvapitoisella lihalla. Varsinainen nesteytys, kun valmistaudutaan raskaaseen työpäivään varsinkin kuumissa olosuhteissa, aloitetaan jo 2-3 päivää ennen suoritusta. Juomaa kannattaa tarjota useita pieniä annoksia (2 dl/krt) vuorokaudessa ja totuttaa koira myös juomaan tietyissä tilanteissa esimerkiksi maustettua vettä tarjoamalla. Nesteytystä jatketaan työskentelyn lomassa koko jahtirupeaman läpi, jotta suorituskyy ylläpidetään mahdollisimman pitkään. Huomionarvoista on, että aamulla tai jahtipäivän aikana ei käytetä hiilihydraattipitoisia juomia tai mausteita, jotka aiheuttavat verensokerin nousun ja sen jälkeisen insuliinipiikin. Tämä saattaa johtaa koiran totaaliseen 'sippaamiseen' kesken työpäivän. Lisäenergian tarpeeseen voi kesken metsästyspäivän antaa rasva- ja proteiinipitoisen 'snaksin' eli esimerkiksi patkän A-luokan makkaraa :)

Palautusvaiheeseen hiilihydraattia

Hiilihydraattipitoinen juoma tarjoillaan heti jahtipäivän päätyttyä (miehellään 30 minuutin kuluessa). Tämän tarkoituksena on koiran glykogeenivarastojen täydentäminen ja nestehukan korjaaminen. Nestehukan korjaaminen on ensiarvoisen tärkeää, koska muuten ei elimistö pysty ottamaan vastaan ravintoa ja palautumaan mahdollisimman tehokkaasti. Noutajan työskentelyyn sisältyy useita nopeavauhtisia tehtäviä, joiden aikana koiran glykogeenivarastot tyhjäntyvät ja niiden palauttamiseen saadaan tehoa hiilihydraatista. Palautusjuoman hiilihydraattina voidaan

'Laadukkaalla ravinnolla ja oikeanlaisella ruokintatekniikalla pystytään siis nostamaan koiran suorituskyyä sen mahdolliseen maksimiin asti. Mikä se maksimi sitten on määritellään kuitenkin koiran fyysisen harjoittelun ja noutajan kyseessä ollessa vielä sen koulutuksen sekä perintötekijöiden perusteella.'

käyttää maltodekstriiniä, jota löytyy esimerkiksi markettien urheilulisäravinne osastolta. Sopiva annos on 1,5 grammaa maltodekstriiniä per koiran elopainokilo. Hiilihydraatti sekoitetaan kylmään veteen suhteessa 30 g maltoa puoleen litraan vettä ja tarjoillaan jonkun proteiinipitoisen mausteen kanssa. Tähän tarkoitukseen soveltuu esimerkiksi veteen säilötty tonnikala, rasvaa ei palautusjuoman kanssa kannata antaa.

Koiran juottoa jatketaan vielä tämänkin jälkeen, ruoka-annos tarjoillaan veden kera ja ainakin koiralla on oltava vettä koko ajan saatavilla. Jotkut koirat ovat huonoja juomaan ja niiden nestetasapainon korjaantumisesta on huolehdittava erikseen maustettua vettä juotamalla. Maltodekstriiniä kannattaa kokeilla arkielämässä ennen sen käyttöä jahtimatilla tai tärkeissä kisoissa, jotta vältytään turhilta mahavaivoilta jos se ei jostain syystä koiralle sovi. Ja toki koiraa pitää muistaa myös viedä tarpeilleen tarpeeksi usein kun lisänesteytystä annetaan. Elektrolyyttejä ei koirien urheilujuomissa tarvita, koska koira ei niitä hikoilun kautta menetä ja esimerkiksi hevosten tuotteet kannattaakin jättää hyllyyn.

Ruokinnasta tukea suoritukseen

Laadukkaalla ravinnolla ja oikeanlaisella ruokintatekniikalla pystytään siis nostamaan koiran suorituskyyä sen mahdolliseen maksimiin asti. Mikä se maksimi sitten on, määritellään kuitenkin koiran fyysisen harjoittelun ja noutajan kyseessä ollessa vielä sen koulutuksen sekä perintötekijöiden perusteella. Jos koira väsy, koska ei ole riittävässä fyysisessä kunnossa, eikä siitä syystä esimerkiksi löydä riistaa, niin siinä ei paljon maltodekstriinit auta. Ruokinnalla pystytään kuitenkin tukemaan eri osa-alueita ja osaltaan vaikuttamaan myös siihen, että koira on sekä henkisesti että fyysisesti hyvässä työskentelykunnossa mahdollisimman pitkään.

Kirjoittaja Susanna Särkijärvi on kotieläinten ruokinnan asiantuntija ja yksi Koiran ruokinta ja hoito -oppaan kirjoittajista. Hän on lisäksi kasvattanut metsästyslinjaisia labradorinnoutajia kymmenen vuotta kennelnimellä Waterfowler.

Syksyistä variksen metsästäystä

Varisten houkuttelupyntti on hieno tapa aloittaa koiran kanssa yhteinen jahtikausi.

Rauhoittamattomien lintujen pesimärauhous loppui 31.7. ja 1.8. varikset, naakat, räkättirastaat, kesykyyhkyt ja harmaalokit ovat vapaana metsästykselle. Varisten houkuttelupyntti on hieno tapa aloittaa koiran kanssa yhteinen jahtikausi. Samalla tämä on tärkeää riistanhoidollista työtä; kasvavat variskannat ovat omalta osaltaan verottaneet riistalajien pesintää.

Houkuttelemme variksia kaaveilla ja niin sanotulla valekaatopaikalla. Valekaatopaikaksi on riittänyt 3-4 heinällä täytettyä muovipussia, jotka on aseteltu kaaveiden sekaan. Kaaveita on sijoitettu 8-10 kappaletta pienehkölle näkyvälle alueelle. Lisäksi käytössä on varispilli, jolla houkutellaan lähialueella olevat varikset kuvastupaikan läheisyyteen. Pillin käyttö on osoittautunut lähes välttämättömäksi, ja hyväksi malliksi olen todennut esimerkiksi Fauck´ s C-50:n. Pillittäminen vaatii pientä harjoitusta, jotta ”kraak”-äänien saa tuotettua. Youtubesta löytyy erinomaisia opetusvideoita tämän taidon haltuunottoon. Pillillä kauempaakin lentävät varikset voi saada kääntymään kuville.

Hyvä ennakkotiedustelu on osa onnistunutta jahtia. Houkuttelupaikka kannattaa sijoittaa lentoreittien varrelle. Lentoaika on usein hyvin aamupainotteinen päivän valostuessa. Jo ennen auringonnousua ensimmäiset linnut lähtevät siirtymään lepopaikoilta ruoka-apajille. Lento kestää säästä riippuen 2-3 tuntia ja yleensä aamun ensimmäisen aktiivisen lennon jälkeen on pieni tauko, jonka jälkeen tulee toinen rypäs. Oma paikkamme on vesistön ja suuren viljapellon välissä oleva alue, jonka niitetyllä suojavyöhykkeellä on erinomaiset paikat houkuttelupyynnille. Varikset lentävät veden ja maan rajamaastossa ja havaitsevat kaaveet hyvissä ajoin. Linnut tulevat yleensä kuville useamman variksen parvissa.

Metsästäjän ja koiran on hyvä olla huolellisesti naamioitunut. Varis on omalla tavallaan todella haastava saalis. Arempi lintu saattaa kaartaa pois pienestäkin liikkeestä. Meillä on käytössä kyttäysteltilta, jonne mahtuu yksi metsästäjä ja koira. Koirakäytössä passitelttaan on kiinnitettävä huomiota, jotta ikkunat

ulottuvat mahdollisimman alas. Näin koira näkee pudotuksen. Myös naamioverkkoja hyödyntämällä saa aikaan erinomaisen passipaikan. Naamioverkosta rakennettu paikka on helpompi koiralle, kun pudotuksen näkee maahan asti. Hyvä vinkki naamioverkoista passipaikan tekoon on vetää kuormaliina puiden väliin ja rakentaa tiukatun liinan ympärille ”laavu”. Passipaikalla täytyy olla tiheä puusto, jotta kattamaton passipaikka toimisi.

Variksien käyttäminen on mielenkiintoinen ja nopeatempoinen laji. Nuoret varikset lähestyvät kuvia vauhdikkaasti ja tilanteita tulee lähes joka kyttäyskertaa. Koiralle tämä on loistavaa passitreeniä ja lähes aina päästään treenaamaan myös markkeeraus / hakutyökentelyä vaihtelevassa maastossa. Onhan tässä bonuksena vielä se, että treeniriistapakkanen täytyy jokaisen onnistuneen pudotuksen jälkeen variksilla, joita sitten hyödynnetään treeneissä kauden ulkopuolella.

Teksti ja kuva: Juho Pajari

Ajatuksia TOKOsta – osa 4

Marianne Forsell

Seuraaminen: TOKO-säännöt kertovat seuraamisesta seuraavaa: ”Koiran tulee seurata ohjaajaa tämän vasemmalla puolella ja koiran lavan tulee olla ohjaajan polven kohdalla. Koiran tulee seurata ohjaajaa halukkaasti. Ohjaajan tulee liikuttaa käsiään ja jalkojaan luontevasti kaikissa liikkeissä. Kaikenlainen poikkeaminen toivotusta ihannesuorituksesta, kuten vinkuminen, haukkuminen, hyppiminen, leikkiminen, hidastelu ja edistäminen alentavat arvosanaa. Kontaktin puute ja ylimääräiset käskyt ovat virheitä.”

Ajattelen TOKO-seuraamisen perustan olevan juurikin halukkuus, kontakti ja oikea paikka/riittävä tiiviys. Kaikki nämä kolme asiaa ovat yhteydessä toisiinsa: Kun koira on intensiivisessä kontaktissa ohjaajaan, seuraamispaikka on tällöin yleensä hyvinkin lähellä ohjaajaa. Toisaalta kun koiran motivaatio on hyvä, se edesauttaa kontaktin herpaantumattomuuteen ja koiran halukkuuteen työskennellä ohjaajansa kanssa.

Vahvan kontaktin rakentaminen

TOKO-seuraamisen suurin ero NOME:n/ajajan seuraamiseen verrattuna on juurikin kontakti. Lisäksi usein NOME-puolella ja ajajan seuraamiset voivat olla hieman väljempiä, toki tämäkin riippuu ihan siitä minkälaiset kriteerit kukin ohjaaja seuraamiselle asettaa.

Yksi tapa lähteä opettamaan TOKO-seuraamista, on opettaa koiralle vahva kontakti paikallaan perusasennossa ohjaajan vasemmalla sivulla. Seuraaminenhan on pohjimmiltaan perusasennon ja kontaktin pitämistä liikkeessä. Voidaan kärjistetysti ajatella, että mikäli koira ei pysty sivulla istuen pitämään kontaktia ohjaajaan sitä aikaa, jonka seuraamiskaavio kestää, se harvemmin pystyy siihen liikkeessäkään. Liikkeessä kontaktin pitäminen on usein vaikeampaa, koska koiran täytyy kävellä tai juosta samanaikaisesti.

Kontakti ei myöskään tarkoita välttämättä katsekontaktia ohjaajan silmiin, vaan kontakti voi suuntautua enemmän esim. kainaloon tms. Sellaisilla koirilla, joilla katsekontakti on voimakkaasti ohjaajan kasvoihin/silmiin,

koirat helposti poikittavat tai seuraavat liian edessä, koska eivät pysty näkemään seuraamisen aikana ohjaajan kasvoja ilman edistämistä.

Alussa odotetaan, että koira sivulla istuessaan vilkaisee ylöspäin ohjaajaan ja koira palkataan. Palkan suunta on ensisijaisen tärkeä kontaktin ja oikean paikan vahvistamisen kannalta. Palkan voi antaa koiralle ohjaajan vasemman kyljen kohdalta, niin että koira joutuu hieman kurottamaan palkkaa tai jopa hypättämään etutassut irti maasta saavuttaakseen palkan. Sen lisäksi, että palkkauksella vahvistetaan oikeaa paikkaa ja koiran pään asentoa ylöspäin, on tällä myös aktivoiva merkitys. Jotta perusasennossa istumisesta ja kontaktin pitämisestä muodostuisi mahdollisimman motivoiva koiralle, ei vain tarjoilla nameja koiran nenän eteen, vaan koira joutuu aktivoitumaan palkan saavuttaakseen. Toisinaan koira voidaan palkata tässä myös lelulla, esimerkiksi tiputtamalla koiralle lelu kainalosta. Makupalloissa on kuitenkin se hyvä puoli, että saadaan paljon toistoja lyhyessä ajassa – leikkiminen ja leluun poisottaminen aina vähän katkaisevat hetkeksi sen, mitä oltiin tekemässä.

Aluksi kontaktiin riittää vilkaisu ohjaajaan ja pikkuhiljaa aikaa lähdetään kasvattamaan: välillä palkan saa puolen sekunnin kontaktissa pysymisen jälkeen, välillä 15 sekunnin jälkeen, toisinaan jotain siltä väliltä jne. Kun aika pitenee, on tärkeää myös välillä kertoa koiralle kehuin, että ”Tämä on sitä mitä halutaan”. Ei kuitenkaan niin, että kehutaan esim.

’Jatkon kannalta on tärkeää, että koira oppii ymmärtämään myös sen, että ohjaajan ollessa hiljaa, kaikki on hyvin ja se tekee oikein.’

puoli minuuttia koko ajan koiran ollessa kontaktissa. On tärkeää jatkon kannalta, että koira ymmärtää myös sen, että ohjaajan ollessa hiljaa, kaikki on hyvin ja se tekee oikein. Kun koira on ymmärtänyt jutun juonen ja tarjoaa aktiivisesti kontaktia sivulla muutaman sekunnin ajan, voidaan mukaan liittää myös ”seuraa”-käsky.

Ennen liikkeelle lähtöä kannattaa koiralle opettaa myös paikallaan käännoiksi ja takaoisan käyttöä erilaisin harjoittein. Lisäksi, kun kontakti onnistuu paikallaan häiriöttömässä olosuhteissa, voidaan samaa asiaa ruveta treenaamaan myös häiriössä. Tavoitteena on luoda koiralle sellainen mielikuva, että mitä enemmän häiriötä, sitä voimakkaammin koira haluaa pysyä kontaktissa ja seurata. Sitten kun edellä kuvattuja palasia on treenattu erikseen, voidaan palaset yhdistää ja lähteä askel kerrallaan liikkeelle: edelleenkin palkaten ylöspäin ja vaihdellen seuraamismatkaa niin, että koira onnistuu ja motivaatio pysyy aina korkealla.

Erilaisia tapoja opettaa TOKO-liikkeitä on lukuisia. Tässä siis vain yksi mahdollinen tapa luoda pohjia seuraamiselle.

– Marianne

Kirjoittaja on TOKOLle sydämensä vuosia sitten menettänyt, maailmanmestaruustasolla menestystä niittänyt TOKO-kisaaja ja -kouluttaja. Hän on järjestänyt koulutuksia ympäri Suomen: yhdistyksille, koirakerhoille, yksityisille treeniporukoille ja koirakoille. Hän on pitänyt koulutusemiinaareja myös ulkomailla. Hän on saavuttanut omille flateilleen Suomen- ja pohjoismaiden tottelevaisuusvalion arvoja. Hän kuuluu valtakunnalliseen TOKOn valmennusrenkaaseen ja on edustanut Suomea TOKOn menestyksekkäässä maajoukkueessa. Tottelevaisuuskokeiden lisäksi Marianne harrastaa näyttelyitä, sekä treenaa noutajien metsästyskokeisiin. TOKO on on aina kiehtonut häntä lajina, koska siinä hienoimmillaan tiivistyy koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö, vauhti, intensiivisyys ja tarkkuus. ”Se mihin ryhdytään tehdään tarkasti ja perusteellisesti tai sitten ei tehdä ollenkaan.”

'Tavoitteena on luoda koiralle sellainen mielikuva, että mitä enemmän häiriötä, sitä voimakkaammin koira haluaa pysyä kontaktissa ja seurata.'

©Sporttirakki

Hukkakoira Martta ilmaisee susia!

Sileäkarvainen noutaja Martta (Celtair Soulmate) on kuin kuka tahansa 4-vuotias flatti. Se on iloinen ja aktiivinen koira, joka nauttii elämästään luonnossa lenkkeillen, lasten kanssa hermostumatta puuhastellen ja omistajansa Henrietta Kurosen kanssa yhdessä treenaten. Yksi asia on Martassa kuitenkin erilaista kuin muissa flateissa, Martta osaa nimittäin informoida omistajalleen suden läheisyydestä.

Susi herättää ihmisissä monenlaisia, niin kuumia kuin ristiriitaisiakin tunteita, eikä susialueella asuvien ihmisten turvattomuuden tunnetta tule ylenkatsoa. Hukkakoirien, eli suden hajun tunnistamiseen koulutettujen koirien avulla voi tarkistaa tehtyjä havaintoja ja arveluja, vahvistaa oikeat havainnot ja osoittaa väärät vain huhuiksi.

”Marttaa hankkiessani minulla ei ollut lainkaan ajatuksena kouluttaa siitä hukkakoira. Olin kyllä kuullut, että lähialueellani on ajatuksia alkaa kouluttaa susia ilmaisevia hukkakoiria. Kun minulta sitten myöhemmin kysyttiin, lähtisimmekö Martan kanssa mukaan tähän todella mielenkiintoiselta kuulostavaan koulutukseen, päätin heti suostua. Liikun paljon, lähes päivittäin koirien kanssa metsässä. Tämä koulutus on tuonut meillekin turvaa luonnossa liikkumiseen.”

Henrietta kertoo, että hänen kotonaan on aina ollut koiria. Ensimmäinen koira oli labradorinnoutaja ja siitä lähtien talossa on aina ollut noutajia. Henriettan ensimmäinen ihka oma koira oli harmaa norjanhervikoira, mutta nopeasti sen jälkeen taloon tuli, oikeastaan aivan sattumalta sileäkarvainen noutaja. ”Ja siitä lähtien minulla on aina ollut flatti, Martta on jo viides” toteaa Henrietta. Martan kaverina kotona puuhailee flatti Messi.

Miten ja missä hukkakoiria koulutetaan, entä mitä ominaisuuksia hukkakoiralta ja ohjaajalta vaaditaan?

”Mielestäni Hukkakoiralta vaadittavat ominaisuudet eivät juuri eroa metsästyskoiralle ajateltavista vaatimuksista. Hukkakoiran on oltava rohkea ja kestävä erilaisia luonnonolosuhteita. Sen tulee luottaa ohjaajaansa ja sillä pitää olla hyvä keskittymiskyky”, Henrietta summaa. ”Martassa noita kaikkia ominaisuuksia on. Lisäksi Martta on hyvin itsevarma ja päättäväinen mutta onneksi kumminkin yhteistyöhaluinen koira. Martta on aina valmis kaikkeen toimintaan ja se on sitkeä tekemään töitä. Kotioloissa Martta on vahahermoinen ja ystävällinen.” Siis juuri sellainen kuin flatin kuuluukin olla.

Hukkakoirat koulutetaan samoin kuin erikoiskoirat, jotka toimivat esimerkiksi virka-

©Henrietta Kuronen

tehtävissä, (huume-, räjähd-, rahakoirat) sekä hyötykoirat, kuten diabeteskoirat. Pohjakoulutuksena sekä ihmisillä että koirilla on hajutyöskentelyn perusteet esimerkiksi hajukoiraohjaajakoulutuksessa, Nose Work -kursseilla tai ID-koiran koulutusten kautta. Koulutus on monivaiheinen, koirien edistymistä seurataan ja koirien osaamista ylläpidetään tarkoin kriteerein.

Hukkakoiran tie kulkee hajuerottelukurssilta Hukkakerhon kautta Hukkatiimiin
Hukkakoiran ja ohjaajaan perustaidot opetellaan hajuerottelukurssilla, jossa opetellaan myös ilmaisu. Kun riittävä perustaso on saavutettu, koirakko siirtyy Hukkakerhoon jossa koirat alkeiskoulutetaan suden hajuun. Hukkakerhoon kuuluu myös ammattikouluttaja, mutta silti kerhossa koko ryhmä ohjaa kerholaisia. Hukkakoiran ohjaajien kesken vallitseekin hyvä ryhmähenki.

Alkuvaiheen koulutukseen käytetään suden lumivirtsaa jota on saatu muun muassa Rannan eläinpuistosta. Hukkakoirat opetetaan erottelemaan suden hajun koirien hajusta, sekä kaikista muista mahdollisista eläinten hajuista, joista näytteitä harjoituksiin on saatu. Näin hukkakoira oppii poimimaan suden hajun joukosta sen lajille tyypillisen hajun ja yleistämään harjoitusten myötä tuon hajun kaikkiin susiin. Suden virtsan haju yleistetään lopulta itse suteen positiivisia koulutusmetodeja käyttäen. Hukkakoirien loppuvaiheen koulutus tehdään aidoilla havaintopaikoilla maastossa.

Hukkakerhosta riittävän varmuuden saavuttanut koirakko siirtyy osaksi Hukkatiimiä, jossa se työskentelee ja pitää koulutustasoaan yllä. Työskentelevät hukkakoirat tekevät ylläpitoharjoituksia ja nenän kalibrointia läpi elämän, sillä jatkuva kouluttautuminen ja koulutustason ylläpitäminen ovat edellytykset Hukkatiimissä pysymiseksi. Hukkakoiran ohjaajalta vaaditaan jonkin verran nykykaista koulutusosaamista ja koiranlukutaitoa. Koiran käytös saattaa muuttua koulutuksen edetessä, joten koiran tarkkailu on ohjaajalle ensiarvoisen tärkeää.

Henriettan mielestä Hukkakoiran ohjaajalta, hukkatiimiläiseltä, vaaditaan halua kehittyä ja oppia aina vain lisää. ”Tiedonjano ja tietynlainen uteliaisuus ovat tässä tehtävässä tärkeitä. Ohjaajan tulee myös olla perehtynyt petoihin ja luonnon ilmiöihin ja hänen tulee omata tietoa hajun, tuulen ja ilmapirran liikkumisesta.

Kuten koiran, niin ohjaajankin ominaisuuksia ovat rohkeus ja hyvä hermojen hallinta, halu liikkua luonnossa ja ominaisuus kestää erilaisia luonnon olosuhteita.”

Milloin ja kuka hukkakoiran kutsuu töihin? Mitä Martta käytännössä tekee saatuaan kutsun hukkakoira-tehtävään?

Henrietta toteaa, että oikeastaan hukkakoira on aina töissä, missä ihmisen mukana kulkeekin. Kutsuja työtehtäviin voi tulla usealta taholta. Vihjeitä ja pyyntöjä tulee aivan tavallisilta ihmisiltä, kyläläisiltä, metsästäjiltä ja tilallisilta. Susihavaintoja on viime aikoina ollut paljon ja laajenevassa määrin eri puolella Suomea. Vihjeen saatuaan Henrietta ja Martta menevät tapahtumapaikalle, jossa Martan tehtävänä on tutkia saatujen susihavaintojen paikkansapitävyys. Oletetulla havaintopaikalla Martalle ei anneta mitään käskyä vaan käskynä ilmaisulle toimii sudenhaju itsessään.

Martan reaktioiden perusteella määritellään susihavainnon oikeellisuus, onko kyseessä ollut susi vai esimerkiksi koira. Hukkakoiraa ei käytetä susien jäljittämiseen, vaan sen avulla tarkistetaan hajuja ja jälkiä oletetulla havaintopaikalla. Ei ole merkitystä onko alueella hajua paljon vai vähän, tai onko haju tuoretta vai vanhempaa, koira ilmaisee ne yhtä kaikki. Martan käyttäytymisestä ja ilmaisujen voimakkuudesta Henrietta tulkitsee, ovatko hajut paikallisia vai tulevatko ne kauempaa, ovatko ne tuoreita vai vanhempia. Sitä ei pysty yksilöimään, onko susia liikkeellä paljon vai vähän. Kaikki on vain koitettava tulkita koiran ilmai-

susta. Välillä näissä tehtävissä tarvitaan pak-sunahkaisuutta ja diplomaattisia kykyjä, kun varma susivihje osoittautuikin esimerkiksi koiraksi. Ihmiseen on vahvasti syvälle geeneihin kirjoitettu pelko, jopa viha susia kohtaan. Näitä epäluuloja Henrietta kohtaa tarkastessaan susivihjeitä. ”Yritämme Martan kanssa välittää oikeaa tietoa ja katkaista huhuilta siivet. Lisäksi voimme omalla panoksellamme auttaa ehkäisemään susien tilallisille aiheuttamia eläinvahinkoja”. Martta ja Henrietta voivat pyydettyä tarkistaa lasten koulumatkan tai eläintilan ympäristön susien varalta. Myös esimerkiksi ajokokeiden koealueita voidaan tarkistaa susien varalta hukkakoirien avulla, jotta kokeen koirille voidaan taata mahdollisimman turvallinen ajoympäristö.

Työskennellessään hukkakoira ei käytä työskentelevän koiran tunnuksia kuten esimerkiksi liiviä tai kaulapantaa. Ohjaaja voi kuitenkin halutessaan käyttää hukkatiimin liiviä.

”Koulutettu hukkakoira lisää turvallisuutta ulkona susialueilla liikkeessa. Hukkakoiran kanssa liikkeessä oppii aivan uudella tasolla havainnoimaan ympäristöään. Koiran ja ohjaajan suhde muuttuu lujemmaksi, ymmärrys lisääntyy ja koiranlukutaito kasvaa merkittävästi. Myös koira on onnellinen kun sillä on tärkeä virka, jota se pääsee toteuttamaan yhdessä ohjaajansa kanssa”, toteaa Hukkatiimin jäsen Henrietta Kuronen lopuksi.

– Henrietta Kurosen haastattelu: Mari Mamia

Hukkatiimi

Hukkatiimi, jossa työskentelee useita erirotuisia koiria, tekee yleishyödyllistä vapaaehtoistoimintaa, eikä siitä peritä maksua.

Hukkatiimin tarkoitus on pyrkiä rauhoittamaan huhut ja tuomaan susialueiden asukkaalle tietoa alueella mahdollisesti liikkuvista susista. Hukkatiimin tarkoitus ei ole lietsoa susipelkoa vaan tiedottaa, millä alueilla koirat ilmaisevat suden hajua esiintyvän. Nämä alueet informoidaan aina Hukkatiimin Facebook-sivulla.

Harjoituksissa käytetään useiden eri susien lumivirtsanäytteitä. Virtsassa haju koostuu suden käyttämästä ravinnosta, terveydentilasta, elinympäristöstä, yksilön ominais-hajusta sekä monesta muusta pienestä osasesta.

Työskentelevät hukkakoirat tekevät ylläpitoharjoituksia ja nenän kalibrointia läpi elämän.

– Haastattelun lisäksi jutussa on käytetty lähteenä Hukkatiimin facebook-sivujen sisältöä.

Mistä aloittaa pennun koulutus?

©Anu Vorobjev

Pentu tulee kotiin

Kun koiranpennun hankinta on suunniteltua ja harkittua, on jokaisella meillä myös odotuksia pennun tulevaisuuden varalle. Joku suunnittelee tulevia metsästysreissuja, toinen erilaisia koirakokeita ja kolmas sienestystä ja luonnossa kulkemista koiran kanssa. Mistä sitten pennun kouluttaminen kannattaisi aloittaa?

Rodun merkitys kouluttamisessa

Koiran rodun mukaan, sillä on perimässään erilaisia tarkoituksella jalostettuja taipumuk-

sia, kuten noutajalla riistan haku. Tämä on hyvä tiedostaa myös niiden koirien osalta, joita ei käytetä metsästykseseen. Nämä ominaisuudet ovat tietenkin välttämättömiä, kun halutaan käyttää koiraa metsästykseseen. Ne kuitenkin tuovat oman haasteensa koulutukseen, koska itsessään metsästyskäytöksen toteuttaminen on koiralle palkitsevaa. Taipumuksia ei voida poistaa koirasta koulutuksella, mutta koiraa voidaan kouluttaa metsästäämään ihmisen kanssa yhteistyössä ja hallitusti. Kun koiraa käytetään metsästykseseen, osa koiran toivotusta suorituksesta, tulee perimässä ja

tätä osaa ei juurikaan tarvitse kouluttaa. Toinen osa taas on koulutettavia taitoja kuten seuraaminen ohjaajan mukana taluttimessa ja vapaana, paikallaan istuminen (myös ammuttaessa), noutoon lähteminen vain luvalla, luoksetulo (pillillä tai käskyllä), palautus ohjaajalle (damit, riista), sekä pysähtyminen (pillillä tai käskyllä). Mikäli koiraa pääsee toteuttamaan metsästyskäytöstä, ennen kuin sille on opetettu edellä mainittuja taitoja, on näiden taitojen kouluttaminen huomattavasti haastavampaa. Älä siis kiirehdi tekemään hakuja tai noutoja, jos paikallaan istuminen, luoksetulo ja palautus ovat vielä harjoittele-matta. Suurimman osan ajasta, jonka koiraa on mukana metsällä, se ei tee mitään. Oikea mielen-tila passissa olisi valpas, mutta ei rauhaton. Siksi kannattaa kiinnittää huomiota paljon odottamisen harjoitteluun ja paikasta toiseen rauhalliseen siirtymiseen.

Pentuun tutustuminen

Ihan ensimmäisenä kun saamme pennun kotiin, meidän täytyy tutustua pentuun ja pennun meihin. Seuraamalla pennun käyttäytymistä erilaisissa tilanteissa alamme saada käsityksen onko pentu rohkea vai ehkä hieman varovainen. Rohkean, kaikkii-tilanteisiin suin päin syöksyvän pennun kanssa saat varmasti harjoitella rauhoittumista ja luopumista paljon. Pidättyväisemmän pennun kanssa taas pitääkin ehkä harjoitella kohteiden lähestymistä ja palkita koiraa, kun se uskaltaa mennä jonkun jännittävän kohteen luokse. Näin kasvatamme pennun rohkeutta ympäristöä kohtaan. Se asia mikä pennulta onnistuu luonnostaan, ei vaadi paljon harjoitusta. Kannattaa keskittyä koulutuksessa siihen, mikä pennulle on haastavaa. Välillä kannattaa myös tehdä tilannekatsaus, jos ennen toisia koiria kohtaan varautunut koiraa alkaa pomppia innosta toisen koiran nähdessään, on syytä miettiä, tarvitseeko se enää lisää rohkaisua toisten koirien lähestymiseen.

Palkitseminen

Koiran koulutuksessa erittäin merkityksellinen asia ovat palkkiot. Uuden pennun tullessa meillä voi olla ajatuksia, millä palkitsemme koiraa. Jos edellinen koiraa oli ahne, kaivamme herkästi herkut esille ja jatkamme samoilla palkkioilla pennun kanssa. Koirat ovat kuitenkin yksilöitä ja tässäkin asiassa olisi syytä tutustua pentuun – mitä se haluaa? Koirille kaikki, mitä se haluaa, toimii palkkiona. Jos koiraa ei ole perso ruoalle, se voi palkkaantua toiminnasta. Koirat usein myös nauttivat omistajan kanssa leikkimisestä, mikäli niille annetaan siihen mahdollisuus. Muun kuin ruoan käyttäminen palkkiona vaatii ehkä

vähän enemmän suunnittelua, mutta mikäli palkkio on koiralle mieleinen, sitä edeltävä haluttu käytös vahvistuu nopeasti. Tee siis lista, mitkä ovat sinun pentusi mieleisiä palkkioita.

Pennun peruskoulutus

Mitä peruskoulutus tarkoittaa? Peruskoulutuksen voisi määritellä taitoina, joita jokaisen koiran olisi hyvä osata riippumatta koiran käyttötarkoituksesta. Jokainen varmasti osaa määritellä itselleen tärkeitä taitoja, joita koiran tulisi osata arjessa. Muun muassa nämä asiat moni mainitsee itselleen tärkeiksi: koira tulee kutsusta luokse, ei vedä hihnassa, ei hypi, osaa olla eri paikoissa, on sisäsiisti, sille saa tehtyä hoitotoimenpiteitä ja että koira olisi ylipäättään helppo seuralainen. Kannattaa myös ajatella asiat niin päin, mitä koiralta haluaa ja keskittyä vahvistamaan palkkioilla haluttua käytöstä, eikä keskittyä estämään ei toivottua käytöstä. Jos koira saa huomiot käyttäytymällä ei toivotusti, pelkästään huomio voi vahvistaa ei toivottuja käytöksiä. Perustaidot ovat tärkeitä myös erilaisissa harrastuksissa ja näihin tulisikin ensisijaisesti panostaa pentuaikana, lajiharjoittelun pariin ei ole kiire.

Pysy lähelläni

Lähellä pysyminen tarkoittaa sitä, että koira haluaa pysyä lähelläsi ja kokee sen kannattavaksi. Palkitsemalla koiraa lähellä pysymisestä aloitetaan myös seuraamisen harjoittelu. Pentu on usein uuteen kotiin muutettuaan ja joutuessaan eroon emästä sekä pentuesisaruksistaan alkuun hämmäntynyt ja totuttelee hetken uuteen kotiin. Pentu voi pysytellä lähellä omistajaa tämän ollessa uusi tuttu ja turvallinen ihminen. Ei kuitenkaan kannata ajatella, että lähellä pysyminen olisi pennun pysyvä ominaisuus. Mitä rohkeampi pentu on, sen nopeammin se lähtee tutkimaan ympäristöä. Rohkeus ja uteliaisuus ympäristöä kohtaan myös kasvaa viikkojen edetessä ja mikäli alusta alkaen ei vahvisteta pennun lähellä pysymistä, voi tuloksena olla ympäristön tutkimisella itseään palkitseva koira. Pennun pitää toki saada tutkia ja tutustua ympäristöön, mutta samalla kannattaa palkita koiraa luoksetuloista ja lähellä pysymisestä. Lähellä pysymistä kannattaa harjoitella taluttimessa ja vapaana, myös pitkää liinaa voi käyttää. Lisäksi harjoituksia kannattaa tehdä useissa erilaisissa ympäristöissä. Lue myös juttu aiemmasta Flattiviestistä: Luoksetulosta hauska leikki.

Ympäristöharjoittelu

Miljöötreenillä tarkoitetaan ympäristöharjoittelua eri paikoissa koiran ollessa pentu/nuori. Mitä enemmän pentu pääsee tutustumaan erilaisiin paikkoihin varhaisessa pentuaiässä, sen varmemmin se osaa suhtautua jatkossa uusiin paikkoihin ja asioihin.

Miljöötreenit voi aloittaa heti kun pentu on kotiutunut uuteen kotiin. Pentua kannattaisi kuljettaa paljon mukana paikoissa, joissa sen aikuisenakin halutaan osaavan olla. Metsästyskoiralle tärkeää on liikkuu ja olla erilaisissa maastoissa, metsässä ja pelloilla. Koiraa kannattaa totuttaa olemaan keinuvilla pinnoilla, kuten laiturilla ja veneessä. Mikäli vuodenaika on otollinen kannattaa pentua viedä myös uimaan. Toki nykyään on mahdollisuus uimiseen myös talvella, jos lähistöllä on koirauimala. Jos nuorta koiraa halutaan totuttaa laukauksiin, niin tässä kannattaa mieluummin olla liian varovainen, kuin katsoa ja katua. Aluksi välimatka ampujaan voi olla vaikka 100 metriä. Koiran kanssa voi vaikka leikkiä kauempana. Mikäli koira ei reagoi laukaukseen, voidaan välimatkaa pikkuhiljaa lyhentää.

Miljöötreenissä pentu oppii rauhoittumaan erilaisissa paikoissa ja kotona harjoiteltuja asioita, kuten seuraamista tulee yleistettyä eri ympäristöihin. Pentua kannattaa tieteni-

'Mitä enemmän pentu pääsee tutustumaan erilaisiin paikkoihin varhaisessa pentuaiässä, sen varmemmin se osaa suhtautua jatkossa uusiin paikkoihin ja asioihin.'

kin totuttaa useisiin eri ympäristöihin, lopullisesta käyttötarkoituksesta riippumatta. Eläinlääkärillä voi vierailla vaikka vain punnitsemassa pentua, eläinkauppoihin ovat koirat tervetulleita ja nykyään myös joihinkin kahviloihin saa mennä koiran kanssa. Kun pentu oppii luopumaan ympäristön ärsykeistä, ihmisistä ja toisista koirista, mielenkiintoisista hajuista ja tottuu erilaisiin ääniin, on sen kouluttaminen jatkossa myös metsästyksen helpompaa.

*-Katja Taskinen, Eläintenkouluttaja at yrittäjänä yrityksessä Salon Koirahalli
Kuvat s. 17 Juho Pajari*

Matkustavan koiran ei-toivottu tuliainen

Myyräekinokokkia esiintyy useissa Suomen naapurimaissa, jonka takia asiantuntijat uskovat sen leviämisen Suomeen olevan vain ajankysymys. Loisen leviämisen estämisessä on tärkeä rooli jokaisella koiran kanssa matkustelevalla omistajalla.

EU on antanut myyräekinokokista tautivapauden Suomen lisäksi Norjalle, Iso-Britannialle, Maltalle ja Irlannille.

Myyräekinokokki (*Echinococcus multilocularis*) on yksi *Echinococcus*-ryhmän alalaji. Ekinokokit ovat loisia ja ne luokitellaan heimosimatojen-luokkaan.

Myyräekinokokin pääisäntinä toimivat koirat sekä villit koiraeläimet, kuten ketut ja supikoirat. Loinen kypsyy aikuiseksi noin 40 vuorokauden aikana koiraeläimen ohutsuolen alkuosassa. Kypsymisen jälkeen ekinokokista alkaa irrota pieniä vaaleita jaokkeita, jotka kulkeutuvat ulosteen mukana ympäristöön. Jaokkeet ovat hyvin pieniä ja niitä on yleensä hyvin vähän, joten niiden havaitseminen silmin ulosteen seasta on käytännössä mahdotonta. Jaokkeet sisältävät loisen munia, jotka säilyvät infektiivisinä ympäristössä jopa kaksi vuotta.

Myyräekinokokin elämäntietoon kuuluu pääisännissä kypsytymisen lisäksi suvuttoman lisääntymisen vaihe, mikä tapahtuu väli-isännissä. Väli-isäntänä toimivat myyräekinokokin nimensä veroisesti pienet jyrsijät. Väli-isännät saavat tartunnan ympäristöstään ruoan tai veden välityksellä, jolloin jaokkeiden sisällä olevat munat päätyvät väli-isännän ruoansulatuskanavaan. Munista kuoriutuu pieniä toukkia, jotka kulkeutuvat veri- ja imusuonia pitkin muihin sisäelimiin, yleensä maksaan. Kuukausien kuluessa elimiin muodostuu monilokeroisia nesteitä täyttäviä

kystia, joissa toukat lisääntyvät suvuttomasti. Nämä suvuttoman lisääntymisen avulla syntyvät toukat eivät päädy ulos ympäristöön samalla tavalla kuin pääisännistä, vaan loisen elämän jatkumiseksi pääisännän tulee syödä infektoitunut väli-isäntä, jolloin kystan sisällä olevat toukat pääsevät jälleen koiraeläimen ohutsuoleen kypsytymään. Myyräekinokokin elämäntietoon onkin yleensä villieläimissä tapahtuvaa, ja siksi sen kitkeminen kokonaan on vaikeaa. Myös ihminen voi toimia loiselle väli-isännän kaltaisena harhaisäntänä. Ihminen voi saada tartunnan myös koiran turkissa olevista munista.

Koira on tartunnan saatuaan oireeton eikä loinen tee vahinkoja koiran elimistöön, vaikka ohutsuoleessa majoileekin. Ekinokokki on sen sijaan vaarallinen väli-isännilleen, joissa se tuhoaa sisäelinten normaalkudosta kystarakennelmien tieltä. Sairautta kutsutaan ekinokokkoosiksi ja se voi levitä elimistössä pahalaatuisen syövän tavoin lähettämällä etäpesäkkeitä muihin kudoksiin. Siksi ekinokokilta suojaudutaankin lähinnä ihmisten terveyden takia. Suomessa tavataan jo hirviekokinokkia (*Echinococcus canadensis*), mutta myyräekinokkia ei ainakaan vielä. Suomen olosuhteet ovat silti hyvin samanlaiset monen muun maan kanssa, joissa tautia jo esiintyy, joten sen leviämiselle ei ole sen puolesta estei-

tä. Siksi ulkomailta Suomeen tulevien koirien on otettava myyräekinokkiin tehoavat heimosimatolääkkeet 1-5 vrk ennen maahan tuloa, jolloin varmistetaan ulosteen mukana ympäristöön tulevien matojen jäänti Suomen rajojen ulkopuolelle.

Heimosimatolääkkeiden vaikuttava aine on pratsikvanteli. Kauppanimeltään tällaisia valmisteita ovat esimerkiksi Dolpac vet, Drontal comp ja Veloxa. Suoritettua lääkitystä ekinokokkia vastaan tulee aina saada merkintä koiran passiin eläinlääkäriltä, jolloin on heidän tehtävänsä tietää mitä valmistetta koiralle tulee antaa. Kuulopuheiden perusteella kaikissa maissa ei kuitenkaan valitettavasti ole näin hyvää tietoa asiasta. Suomesta lähtevän ja tänne palaavan koiran voi lääkittää myös nk. 28 vrk -säännön mukaan, jolloin koiralle annetaan kaksi kertaa lääke Suomessa ennen matkaa ja kerran matkan jälkeen. Kaikkiin ekinokokista vapaihin maihin tällä tavalla toteutettu lääkitys ei kuitenkaan kelpaa ja asia kannattaa aina varmistaa hoitavalta eläinlääkäriltä tai Ruokaviraston nettisivuilta.

Kirjoittaja Janita Lauri on noutajamaailmaan eksynyt eläinlääketieteen kandidaatti. Teoriatieteiden opintojen vastapainona aktiivista elämää jakavat kolmevuotias labradorinoutaja Zara sekä puolivuotias opaspentu Juju.

Tässä sarjassa lähemme kaivamaan rotumme juuria kahden mantereen maaperästä olemattomin johtolangoihin ja hatarin perimätiedoin. Monen suosittu koirarodun historia on loisteliaasti kirjattu jopa yli 2000 vuoden takaa. Museoissa on egyptiläisiä ja kiinalaisia veistoksia tai renessanssin mestareiden maalauksia, joista koirat ovat selvästi tunnistettavissa. Me etsimme vain 300 vuoden takaista Kunta-Kintea, joka onnistui lähes tyystin välttämään historiankirjoittajat, maisemamaalarit ja valokuvaajat arvottoman rakin kaavussa. Kunta-Kintemme oli kaikkien noutajien esi-isä, josta tämän päivän flattikin polveutuu, ja niinpä tämä tarina on samalla kaikkien noutajien tarina – vapaasti oletettuna ja pelottomasti yleistettynä. Juuret osa 1 julkaistiin Flattiviestin numerossa 2/2019.

Juuret osa 2

Jahdit Englannissa 1800-luvulla

Vielä 1800-luvulla metsästys oli ylimmille yhteiskuntaluokille – aatelisille ja rikkaille maanomistajille – varattu huija ja he tiesivät myös asettaa koirille korkeat vaatimukset. Joan Mason kuvaava mainiosti kirjassaan Flat-Coated Retrievers Today (1996) hienoston linnustusta 1800-luvulla. Kun vuosisadan alkupuolella oli käytössä suustaladattavat haulikot, toiminta oli sen mukaisesti hidasta. Yleensä ampujat ajoivat itse riistan ylös («walking up») ja vain harvoin käytettiin erillistä ajoketjua koirineen. Kartanoiden fasaanikasvatusta liikkui vastaavasti sadoissa linnuissa. Noutavat koirat olivat pääasiassa setteri-, pointeri- ja spanielityyppejä. Nämä kuumenivat helposti liikaa ammuskelusta ja käsittelivät riistaa kovasuisesti. Näitä ennen oli käytetty ns. vesikoiria, vesipanieleita ja Pyhän Hubertuksenkoiria, jotka olivat itsenäisiä ja työläitä kouluttava.

Kuva 1 seuraavalla sivulla.

Takaaladattavia haulikoita piikkisytytyspatruunoilla alettiin kehittää 1830-luvulla, mutta kaikki muuttui Lontoon maailmannäyttelyssä 1851 kun Lefauchaux esitteli kaksipiipuisen, taittuvan ja keskisytytteisillä patruunoilla takaaladattavan haulikon. Nyt toiminta nopeutui vaikka toimittiinkin mustaruutipatruunoilla ja Skotlannin kansallisjuomalla ja kartanot alkoivat kasvattaa fasaaneja tuhatmäärin. Tarvittiin nopeita ja erikoistuneita koiria, jotta voitaisiin pian siirtyä taas seuraavaan ajoon. Nykyaikaisten noutajien synty johtui siis niin pienestä kuin haulikonpatruunasta, ja ainoastaan metsästysominaisuudet – pehmeä suu ja tehokas etsintä ohjaajan täydellisessä hallinnassa – sanelivat vaatimukset. Jostain salaisuudeksi jäävästä syystä St.John´sin koiralle oli siunaantunut voima-

kas taipumus noutaa – myös riistaa määrätietoisesti ja nimenomaan pehmeällä otteella. Juuri tätä ominaisuutta fasaanimuhennokseen kyllästyneet gentlemanit tavoittelivat.

Kuva 2 seur. sivulla.

Viktoriaanisen ja Edwardiaanisen ajan muodikkaat jahdit tulivat suurenmoisessa loistossaan maanomistajille kalliiksi, mutta uusi haulikko ja sen patruuna työllistivät välillisesti myös sadoittain tavallisia ihmisiä: riistanhoitajia, ajomiehiä ja palvelusväkeä. Joutilas yläluokka matkusteli jahdista ja kartanosta toiseen, jolloin koiran piti olla keskikokoinen; siis kompromissi kuljetettavuuden ja etenemiskyvyn välillä. Niin, ja koiran piti olla tyylikäs ja musta, koska se oli muodikasta. Seurueen daameilla taas tuli olla kattava vaatevalikoima, koska päivässä oli 3-4 vaihtoa. Saman mekon käyttäminen kahdesti oli majesteettirikos. Seurasin viime syksynä PM NOMEa, jossa kiitettävästi apinoitiin kaikkea muuta mahdollista englantilaisuutta mutta daamien vaatessaantöä rikottiin räikeästi.

Nykyaikainen noutaja alkaa muotoutua

Sarjan edellisessä osassa hämärästi tunnistamamme kolme newfoundlandilaista päätyyppiä saapuivat siis hiljakseen Englantiin 1800-luvulla. Suuren newfoundlandinkoiran kannattajajoukko vakiinnutti seuraavien vuosikymmenten aikana nykyaikaisen newfoundlandinkoiran eli «nyffan». Keskimmäistä serkkuä, isoa labradorinkoiraa ei mainita enää

Englantia koskevissa kirjoituksissa, vaikka sitä eräiden lähteiden mukaan käytettiinkin risteytyksissä, joilla luotiin nykyaikainen flatti ja labradori. Pikkuserkku St.John´sin koiraa, tai pieni labradorinkoiraa sitä vastoin herätti runsaasti mielenkiintoa. Kuten jo edellisessä osassa todettiin, kirjoittajat käyttivät rotunimityksiä kukin tavallaan, ja on vaikea tietää milloin «labradori», «varsinainen labradori» tai «puhdas labradori» tarkoittaa St.John´sin koiraa ja milloin taas isoa labradorinkoiraa. Mitään varsinaisia «rotuja» nämä eivät olleet, vaan kylänraitilla lisääntyneitä rakkeja, joiden ero oli katsojan silmässä. Vanhoja tekstejä lukiessa on huomattava, että 1800-luvulla nimityksellä «labrador» tarkoitettiin Newfoundlandista tuotua koiraa tai siitä suoraan polveutuvaa; ei nykyaikaista labradorinoutajaa, joka eriytyi omaksi rodukseen vasta 1900-luvun alussa. Monissa nykypäivän teksteissä ja jopa Wikipediassa sorrutaan tähän virheeseen.

Juuret (Roots) oli Alex Haleyn novellin mukaan vuonna 1977 tehty amerikkalainen TV-sarja, joka pyöri meilläkin 80-luvun alussa. Se kertoo Afrikasta orjaksi Yhdysvaltoihin siepatusta Kunta-Kintestä, jota Haley väitti esi-isäkseen. Myöhemmin sukulaisuus osoitettiin perättömäksi ja novelli plagiaatiksi. Kukaan ei ole vielä osoittanut flattia perättömäksi plagiaatiksi. (KK)

Newfoundlandilaisia «importtikoiria» keräännyttiin 1800-luvun alkupuolelta aina 1880-luvulle ostamaan kalastuskuunareista, jotka tulivat yleensä Poolen satamaan etelärannikolla. Kalastajat olivat tietävästi aiemmin käyttäneet näitä koiria kohojen noutamiseen merestä, mutta myöhemmin koirakauppa havaittiin siinä määrin kannattavaksi, että rehellisyyksinkin joutui kyseenalaiseksi – etenkin kun koirat samanaikaisesti olivat vähentyneet Newfoundlandissa.

Kauppoja kävivät hieromassa monet urheilumetsästäjät, jotka tulisivat jäämään aikakirjoihin kukin oman noutajarotunsa pioneerina. Pastori Pearce (nimimerkki «Idstone») kuvailee ostostaan The Field -lehden artikkelissa vuonna 1865: «...Olen ostanut useita erinomaisia koiria Poolen satamassa kutte-rista Mountaneer, sen palattua White Bay'sta, St. John's. Eräänä syksynä ostin parin; sileän ja takkuisen. Sileällä oli laikukkaat jalat, reidet ja naama... Viime syksynä minulle tarjottiin koiraa, joka oli ostettu Mountaneerin kapteenilta edellisellä syksynä. Koira ei ollut musta vaan pronssinvärinen ja laikukas. Olen

Kuva 1: Spanielityyppinen (?) «noutaja» ennen nykyaikaisia noutajia (Wood 1865)

Kuva 2: Ilman tätä nykyiset noutajamme saattaisivat olla hieman toisenlaisia.

nähty - tosin harvoin - kokonaan laikukkaita koiria tuotavan maihin Pooleessa, mutta näitä ovat tuoneet kapteenit, jotka eivät ole tietoisia vallitsevasta mustasta makusuuntauksesta. St. John'sissa on runsaasti sekarotuisia, mutta kapteenit, jotka tietävät jotain koirista, osaavat valita hyvät yksilöt ja me taas, jotka asumme lähellä Poolea, tunnemme oikeat miehet, joiden kanssa tehdä kauppoja...» *Kuva 3.*

Poolen satamassa eroavat labradorien, kiharakarvaisten ja sileäkarvaisten (tuolloin aaltokarvaisten ja niistä edelleen kultaisten) noutajien esivanhemmat omille teilleen yli sadan vuoden yhteiseltä alkutaipaleelta. Jatkossa keskitymme aaltokarvaiseen ja niihin miehiin, jotka loivat nykyaikaisen sileäkarvaisennoutajan.

Noutajien rotujako oli 1800-luvun loppupuolella varsin sekava. Kiharakarvainen tunnistettiin selvästi omaksi rodukseen, mutta aaltokarvaisen nimitykset vaihtelivat. Mitä enemmän koira muistutti alkuperäisiä «importtikoiria» eli St. John 'sin koiria, sitä useammin siitä käytettiin nimitystä labradori, mistä ei kuitenkaan tule tehdä johtopäätöstä, että flatti polveutuu labradorista tai päinvastoin. Molemmat polveutuvat samasta kannasta, jonka turkki vaihteli jopa samassa pentueessa. Turkki saattoi edelleenkin olla laikukas johtuen risteytyksistä Gordonin setteriin ja

Kuva 3: Pastori Pearcen kasvattama ja majuri Allison'in omistama «sileäkarvainen noutaja» Sailor (Pearce 1872)

collieen. Turkin aaltoilu taas oli vesikoirien perua ja sinänsä paremmin vettä hylkivä kuin myöhemmin muodikas suora eli sileä karva.

Kuva 4.

Aaltokarvaisesta sileäkarvaiseen

Noin viidenkymmenen vuoden kuluessa aaltokarvainen muotoutui hyvin lähelle nykyistä asuaan, ja samalla nimi vaihtui yhä yleisemmin sileäkarvaiseksi (flat-coated) kunnes 1910-luvulla turkki oli suoristunut siinä määrin, että käsitteet «wavy-coated» ja «smooth-coated» hävisivät lehtien sivuilta. Varsin kuvaavaa näille muuttuville nimityksille on vaikkapa vuonna 1904 järjestetyn metsästyskokeen osanottajaluettelo, jossa 18 noutajasta yksi on «labrador», 4 «flat-coated», 4 «wavy-coated», 8 «smooth-coated» ja 1 «tuntematon». Kaikki todennäköisesti omistajien ilmoittamia nimityksiä.

1800-luvun loppuosan rotua työstivät mm. L. Allen-Shuter, tohtori Bond-Moore, everstituutnantti Cornwall Legh, J. D. Gorse, T. Meyrick, pastori Pearce ja monet muut mutta ennen kaikkea S. E. Shirley.

Allen-Shuter kasvatti siitosuroksen Ch Darenth, joka on yksi kaikkien aikojen kuuluisimpia noutajia ja esiintyy sekä nykyisten flattien että labbien sukutauluissa. Näistä mainittakoon Darenthin pojat Horton Rector, joka kilpaili flattina, ja Horton Max, joka kilpaili labradorina. Allen-Shuterin väitetään tienanneen Darenthin astutusmaksuina 1400 puntaa, mikä on nykyrahassa yli 100 000 €. Herrasväen keittiöpiika ansaitsi vuodessa runsaat 10 puntaa.

Bond-Moore oli vaikutusvaltainen ulko- muototuomari ja vaikutti voimakkaasti aaltokarvaisen tyyppiin 1870-luvulla, mutta hänen tyyppiään pidettiin liian karkeana ja raskaana verrattuna Shirley'n tyyppiin.

Cornwall Legh oli viimeisiä vanhan polven kasvattajia, joka jatkoi Shirley'n viitoittamalla tiellä kasvattaen joukon kuuluisia koiria,

Kuva 4: Mr. Brewis'in aaltokarvaiset noutajat Paris ja Melody (Walsh 1878). Huomaa erilaiset rotutyypit. Laughton (1968) tulkitsee etummaisena (Paris) ison Labradorinkoiran tyyppiseksi ja takimmaisena (Melody) St. John 'sin koiran tyyppiseksi. Molemmat ovat siis vaikuttaneet nykyflatin kehitykseen.

joita löytyy omien koiriemme sukutauluista. Joukossa monen auktoriteetin mielestä kaikkein paras: Darenthin pojanpojanpoika Ch High Legh Blarney. Legh oli Englannin Kennelklubin varapuheenjohtaja ja kasvatti elinikanaan yli 800 pointteria, setteriä ja sileäkarvaistanoutajaa. *Kuva 5.*

«Flatin isän» arvonimi on epäilemättä jaettava monen auktoriteetin kesken, mutta yksi on kuitenkin ylitse muiden: Sewallis Evelyn Shirley - Ettington Parkin kartanonherra, Parliamentin jäsen ja The Kennel Clubin perustaja (1873). 29 vuoden iässä hänet valittiin klubin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi ja tässä toimessa hän istui 25 vuotta. Shirley'n suku on yksi englannin vanhimmista ja polveutuu saksilaisesta ylimyksestä, joka asutti Ettingtonin tilaa jo ennen normannien maihinnousua 1066. Ettington Park sijaitsee lähellä Stratford-upon-Avonian, Shakespearen kaupunkia, ja toimii nykyään hotellina. Siellä voi siis käydä haistelemassa flatin juuria mutta maata ei sovi kaivaa. Varoitettakoon kuitenkin, että siellä kuulemma kummitelee - niin englantilaista!

Jo Shirley'n isällä oli ollut kartanossa aaltokarvaisia «noutajia», joiden tarkempaa

alkuperää ei tiedetä. Shirley ei siis luonut noutajiaan kalastajien «importtikoirista», sen olivat tehneet jo hänen isänsä aikalaiset. Newfoundlandilaisia koiria oli epäilemättä risteytetty runsaasti englantilaisiin vesikoiriin ja lintukoiriin, jotka puolestaan olivat varsin kirjavaa alkuperää. Esim. setterit ja spanielit vaihtelivat tyyppiltään tuolloin huomattavasti paikkakunnasta riippuen. Puhdasrotuisuus sanan nykyaikaisessa merkityksessä oli vielä tuntematon käsite, koska ei ollut rekisteriä pitävää kenneljärjestöä. Koiran arvo määräytyi yksinomaan sen käyttöominaisuuksien mukaan ja oli aivan normaalia astuttua «erirotuisia» koiria haluttujen ominaisuuksien saavuttamiseksi. *Kuva 6.*

Niinpä Shirley perusti kennelinsä isän perintöön ja lähiseudun maanomistajien «noutajiin». Lee (1893) selostaa Shirley'n kenneliä ja toimintaa todeten, että Shirley'n koirat olivat «puhtaiden labradorien» (siis Newfoundlandista tuotujen koirien) risteytyksiä. Shirley ei tiettävästi itse enää risteyttänyt settereitä omaan kantaansa, mutta tällaisia risteytyksiä oli tehty jo ennen hänen aikaansa. Sitä vastoin oletetaan Shirley'n risteyttäneen kantaansa collieta saadakseen aaltokarvaisen turkin suoristumaan. Tämä on varmaan myötävaikuttanut flatin kallon muotoon. Shirley'n elämäntyöksi muodostui siis sileäkarvaisen vakiinnutta-

minen tunnustetuksi roduksi. Luontaisilla kasvattajan lahjoillaan hän kykeni luomaan muita suositumman tyyppin, joka nousi valta-asemaan 1890-luvulla ja joka ei juurikaan poikkeaa tämän päivän flatista - päinvastoin kuin Arthur Holland-Hibbertin labradorit tai Dudley Marjoribanksin goldenit. The Kennel Clubin puheenjohtajana Shirleylle suotiin kunnia hyväksyttävä sileäkarvainennoutaja ensimmäiseksi viralliseksi englantilaiseksi koiraroduksi. *Kuva 7.*

Nykyflattien kantaisä Darenth

Ch Darenth on rodun historian kannalta merkittävä koira koska siitä voidaan laskea nykyaikaisen flatin kannan alkaneen. Darenth polveutui S. E. Shirley'n kennelin koirista. Sen kasvattaja ja omistaja oli Mr. L. Allen-Shuter (Horton) - aikanaan varsin tunnettu noutajamies, jonka kennelistä ovat lähtöisin monet niin flattien kuin labradorien esi-isistä. Darenth oli syntynyt 1888 ja esiintyi ensi kerran näyttelyssä Chelmsfordissa 1890 saaden 1. palkinnon ja ollen näyttelyn paras noutaja. Nimenomaan noutaja, sillä tuolloin näytteliasettaja sai itse määrätä millaisena noutajana koiransa ilmoitti. *Kuva 8.*

Vuonna 1902 The Kennel Club tunnusti sileäkarvaisen, labradorin ja kultaisen eri roduksi mutta salli niiden keskinäiset risteytykset, jotka rekisteröitiin risteytyksinä (interbred). Niinpä erirotuisten noutajien risteyttämistä keskenään jatkettiin yleisesti. Tästä tulistuneina H. Reginald Cooke, Lorna Countess Howe (Banchory; suurin labradori-auktoriteetti kautta aikain) ja eräät muut noutajamaailman merkkihenkilöt huomauttivat asiasta The Kennel Clubille vuonna 1916 saaden vastaukseksi «Noutajarotujen keskinäisiä risteytyksiä ei pidetä sekarotuisina...». Siis vielä tällöin voidaan katsoa flattien ja labradorien kulkeneen käsi kädessä. Samasta pentueesta syntyi molempia, jotka omistaja sitten määritteli jommaksikummaksi karvan

Kuva 5: Cornwall Legh 'in flatteja 1904.

Vasemmalta: Ch Twiddle, High Legh Druid, Ch High Legh Blarney, High Legh Moment ja High Legh Blossom (Blarney'n emä). Kuudes on tuntematon.

Kuva 6: Shirley'n aikaisia flatteja, joilla pärjäisi tämänkin päivän kehässä (Lee 1906)

Kuva 7: Shirley'n kasvatti Ch Moonstone, Darenthin isoisä.

Kuva 8: Ch Darenth

laadusta riippuen. Nimekkäimmillä kasvattajilla oli toki jo puhtaitakin linjoja. The Kennel Clubin vanhoillisuutta kuvaa hyvin, että tapa lopetettiin vasta 1971. Selaamalla esim. ensimmäistä ruotsalaista flattivuosisikirjaa vuodelta 1880 voi takimmaisilta riveiltä löytää kultaisen noutajan Mika of Yelme, josta polveutuu tunnettu ruotsalainen siitosnarttu Mimosan of Halstock. Tämä on yksi satunnaisten keltaisten pentujen lähde.

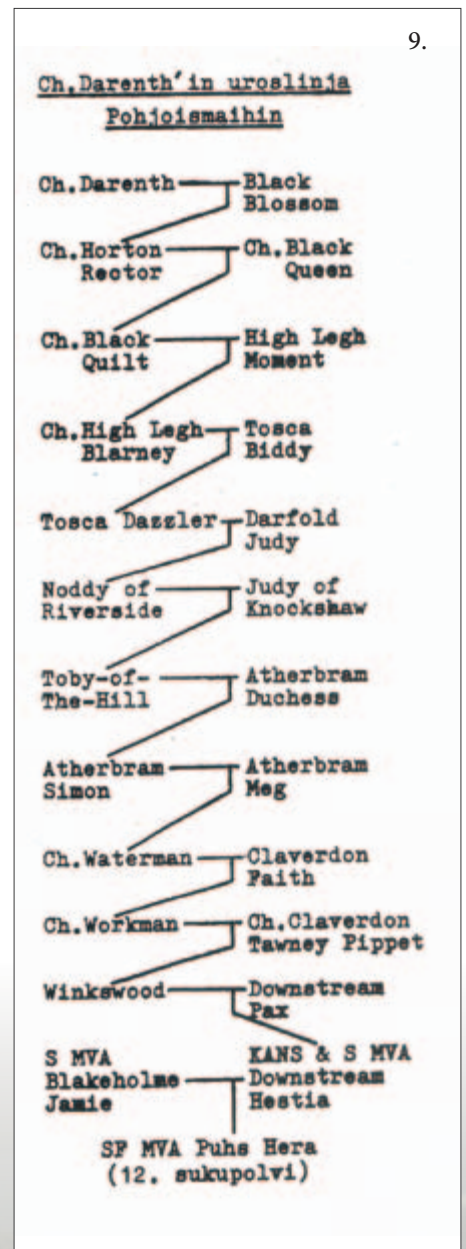
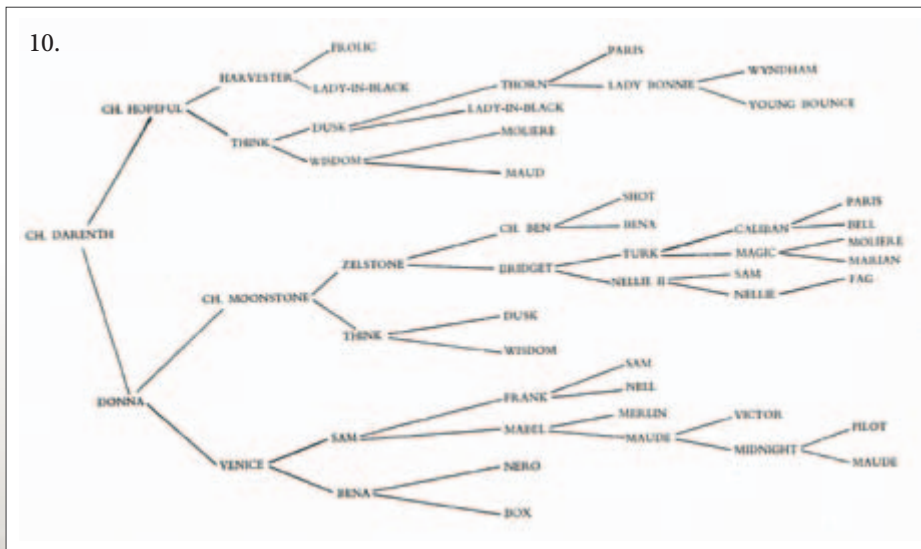
Darenth oli viimeisen kerran näyttelyssä vuonna 1898, mihin mennessä se oli kerännyt palkintorahoina £120. Todellakin - vielä 1900-luvun alkupuolella näyttelyissä ja kokeissa jaettiin rahapalkintoja ja koska ylimystö vastasi jakelusta, palkinnot olivat tavallisen rahvaan tienesteihin nähden ruhtinaalliset. Darenth painoi normaalissa kunnossa 70 lbs eli 32 kg. Hyvän ulkomuodon lisäksi sillä kerrotaan olleen erinomaiset metsästysominaisuudet. Se oli hiljainen, älykäs, pehmeäsuinen ja omasi niin hyvän nenän että vain harvoin

kadotti haavakon. Neljä vuotta se oli luotettavasti pysynyt sivulla, mutta joko huolimattomuudesta tai huonosta esimerkiksi johtuen tarvitsi myöhemmin hihnan kaulaansa. (Taitaa flattien kuumeneminen kokeissa olla aika vanhaa perua...) Darenth kuoli vuonna 1900.

Kuva 9.

Sukutaulussa esiintyy mm. nimi Paris kaksi kertaa. On mahdollista, että kyseessä on sama koira, joka esiintyy tämän osan aiemmassa kuvassa. Joka tapauksessa tausta on varsin sekava. Harvoista koirista on kuvallista dokumentaatiota ja monet ovat todennäköisesti olleet kaikkea muuta kuin flatin näköisiä. Darenthin avulla pioneerit loivat nykyaikaisen flattikannan Shirley'n 20 vuotta aiemmin vakiinnuttamalle perustalle. Suurimmassa kiitollisuudenvelassa olemme H. Reginald Cooke'lle (Riverside), jonka käsialaa on silmäämme niin suuresti miellyttävä flatti. Hänestä enemmän seuraavassa osassa.

Kuva 10.

Juuret-sarja on julkaistu aiemmin Flattiviestissä 1982-1983 – uusittu painos – kirjoittanut Kenneth Kankkunen. Kirjoittaja Kenneth Kankkunen on ollut monipuolinen vaikuttaja Suomen noutajamaailmassa nuoruusvuosistaan lähtien. Lapsuudenkodissa on ollut koiria vuodesta 1953 ja labradoreja vuodesta 1962. Noutajalla on aina ollut erityinen ja vahva sija hänen elämässään. Kankkunen on toiminut Suomen Noutajakoira järjestön hallitus- ja muissa toimihenkilötehtävissä vuodesta 1970 vuoteen 1988, toimien vuosina 1981-1983 järjestön puheenjohtajana. Vuodesta 1970 vuoteen 1989 hän toimi myös noutajien taipumuskoe ja -metsästyskoetuomarina. Sileäkarvainen noutaja on aina ollut Kennethille ykkönen ja hän onkin tuonut Suomeen ensimmäisen sileäkarvaisen noutajan (tuolloin pitkäkarvainen noutaja) skn Puhs Heran vuonna 1967. Kenneth Kankkunen on Suomen Noutajakoira järjestö ry:n kunniapuheenjohtaja ja Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kunniajäsen.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry / Finska flatcoated retrieverklubben rf

Sääntömääräinen syyskokous, kokouskutsu

Aika: 02.11.2019 klo 18.00

Paikka: Tuorlan majatalo, Tuorlantie 1E, Kaarina

Esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa
5. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa
6. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kalenterivuodeksi
8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi (2) hallituksen varajäsentä.
9. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja heidän varajäsenensä
10. Määrätään liittymismaksun, varsinaisen jäsenen sekä perhejäsenen jäsenmaksun suuruus seuraavalle kalenterivuodelle
11. Päätetään tarvittavat toimikunnat ja valitaan niille puheenjohtajat
12. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle 2020
13. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet
 - Järjestön strategia v. 2020-2025
14. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet
 - Esitys järjestön kiertopalkintosäännön muuttamisesta
15. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§:n määräykset
16. Kokouksen päättäminen

Tervetuloa!

©Mira Pyhälähti

WT-mestaruus 2019 ratkottiin Maskussa

WT-Mestaruuskoe 2019 järjestettiin tänä vuonna 27.7. helteisessä Maskussa, yhteistyössä Auran Nuuskujen kanssa.

- WT-Mestari 2019 -titteli meni Ruotsiin. Voittajaluokan paras oli Anna-Lena Wendt ja Svartalwen's Fria Aska 82p, VOI2. Harmillisesti ykkönen karkasi nelostrastin heikkojen pisteiden vuoksi, ja sertikin jäi vain muutaman pisteen päähän.
- Mestaruuden toinen ja paras suomalainen oli Laura Ranki ja Majakkasaaren Vesililja 74 p, VOI2.
- Kolmanneksi kiri puolustava mestari Petri Taskinen ja Sniffens Alppien Lumimies 66 p, VOI2.
- AVO-luokan paras oli Kari Husso ja Celtair Prunaprismia, 83 p, AVO1.
- WT-Kisälliksi eli ALO-luokan parhaaksi kruunattiin Jori Saastamoinen ja Biehkan Eri-Hotti 78 p, ALO2
- Toiseksi sijoittui Terhi Kantanen ja Korven Akan Hanga, 76 p, ALO2.

PM-joukkue Norjaan on valittu

Sileäkarvaisten noutajien PM-kisat mitellään tänä vuonna Norjassa 12.-13.10. Fredrikstenin linnoituksessa Haldenissa, aivan Ruotsin ja Norjan rajalla.

Lauantaina 12.10. käydään epävirallinen joukkuekisa IWT-säännöillä. Sunnuntaina kisataan yksilömestaruudesta, joka on virallinen NOME-B-koe. Suomen Sileäkarvaiset noutajat ry lähettää PM-kisoihin kaksi kolmen koiran joukkuetta.

Suomea edustavat:

- Jan-Erik Eriksson ja Svartalwen's Zaia Sonja "Sonja"
- Raija Gärding ja Allikon Tulen Voima "Hoppu"
- Minna Mäki-Valkama ja Filurin Torojolli "Mortti"
- Heli Pitkjärvi ja Filurin Tarina "Rina"
- Jori Saastamoinen ja Biehkan Sukkula "Sinni"
- Katja Villikka ja Gilliam's Gold White Pigeon Game "Vappu"

Flattiviestille 3. palkinto Suomen kennelliiton Rotujärjestölehtikilpailussa!

Perustelut: "Flattiviesti on hyvin toimitettu, monipuolinen rotulehti. Juttujen aihealue vaihtelee laidasta laitaan kaikki rodun käyttömuodot kattaen. Mukana on myös yleisluontoisia juttuja, jotka sopisivat minkä tahansa koirarodun omistajan luettavaksi. Ilahduttavan paljon on juttuja ulkomailta, sillä koiraharrastushan on nykyisin mitä suurimmassa määrin globaalia kun internet on lyhentänyt välimatkoja koiramaailmassa. Ja kuten rotujärjestölehtikilpailun palkittavissa lehdistä aina, Flattiviestin kuvien laatu ja kuvankäyttö ovat erinomaisella tasolla."

Flattimestari 2019

Intervju med Flatmästare 2019

Hur känns det nu? Det känns bra.

Hurdana uppgifter hade ni i provet/tävlingen?

Finalen var som ett helt B-prov. Det var en walk-up med markeringar både bakåt och framåt. En landdirigering, ett sök och dubbelmarkering samt dirigering på vatten.

Vad avgjorde segern för er?

Man måste givetvis ha en vältränad hund men också ha ett gott samarbete och ge hunden så bra förutsättningar som möjligt att lösa uppgifterna. Det är viktigt att hunden följer föraren bra och är van att gå fot så att både förare och hund kan koncentrera sig på jobbet.

Vad tyckte du om Raseborg som tävlingsplats?

Det är ett ganska krävande område eftersom de stora fälten inbjuder till långa avstånd på land. Vattnet har mycket vegetation, vilket också är en utmaning för hunden. Lite synd att publiken inte står närmare de tävlande.

Vad är bästa egenskapen hos din hund?

Det hennes arbetslust samt vilja och förmåga att hitta vilt.

Hur mycket tränar ni?

Ganska mycket. Flera gånger i veckan. Men man borde egentligen träna mera...

Vad har varit det svåraste att träna?

I hennes fall, markeringar. Det har varierat mellan de olika hundarna jag haft. Det är viktigt att veta vilka egenskaper hunden har så man kan lägga upp träningen så man tränar rätt saker.

Vad koncentrerar ni på i träningar?

Att träna på det som hunden inte kan och underhålla det den redan är bra på. Om man bara tränar det hunden redan kan blir det inte någon utveckling.

Vad var det mest oförglömligt tillfälle i tävlingen?

Jag var väldigt noga med att välja plats för hunden så att hon skulle se den svåra dubbelmarkeringen i lördagens prov. Det var roligt att se att hon lyckades lösa den självständigt. I finalen gjorde hon en fin vattendirigering, vilket glädjer mig då vi tränat det mycket i år.

– Jan-Erik Eriksson & Sonja

Flattimestarin 2019 haastattelu

Miltä nyt tuntuu? Tuntuu hyvältä.

Minkälaisia tehtäviä kisassa oli?

Finaali oli kuin kokonainen B-koee. Siinä oli walkup, jossa heitettiin markkeeraukset etuja takapuolelle. Kokeessa oli myös maaohjaus, haku ja vesiohjaus.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Pitää tietysti olla hyvin koulutettu koira, mutta pitää olla myös hyvä yhteistyö ja antaa koiralle mahdollisimman hyvät edellytykset ratkaista tehtävät. On tärkeää, että koira seuraa ohjaajaansa tarkasti ja on tottunut seuraamaan, jotta sekä ohjaaja että koira voivat keskittyä työhönsä.

Minkäläinen paikka Raasepori oli kokeelle?

Se oli melko vaativa alue koska finaalin suuret peltoaukeat mahdollistivat pitkät maamatkat. Vesialueella oli paljon kasvillisuutta, joka myös oli haaste koiralle. Hiukan harmi, että yleisö oli melko kaukana kilpailijoista.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Sen työskentelyinto sekä halu ja kyky löytää riistaa.

Kuinka paljon harjoittelette?

Melko paljon, useita kertoja viikossa. Mutta oikeastaan pitäisi harjoitella enemmän.

Mihin keskitytte treeneissä?

Harjoittelemme sitä mitä koira ei vielä osaa ja pidämme yllä sitä missä koira on jo hyvä. Jos vain treenaa sitä minkä koira jo osaa, ei kehity.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Sonjan kanssa vaikeimpia ovat olleet markkeeraukset. Markkeerauskyky on vaihdellut koirieni välillä. On tärkeää tietää minkälaiset ominaisuudet koiralla on, jotta voi suunnitella harjoitukset niin että harjoittelee oikeita asioita.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Olin hyvin tarkka lähetyspaikan valinnassa, jotta koira näkisi lauantain karsintakokeen vaikean kakkosmarkkeerauksen. Oli hauska nähdä kuinka koira ratkaisi tehtävän itsenäisesti. Finaalissa koira teki hienon vesiohjauksen, joka ilahdutti minua koska olemme treenanneet sitä tänä vuonna paljon.

– Jan-Erik Eriksson & Sonja

Flattimestaruuus

Mestaruuskilpailujen tarkoituksena on toimia sileäkarvaisten noutajien katselmuksena “dual purpose” -kehittämistyössä (dual purpose = sekä ulkomuodoltaan että käyttöominaisuuksiltaan rodunomainen). Mestaruuskilpailuissa on sekä näyttely- että koeosuus, ja eniten yhteispisteitä saanut koira voittaa. Näyttelyosuudessa sijoitetaan viisi parasta koiraa.

Flattimestaruuden karsintakoe käydään noutajien metsästyskokeen virallisina avoimen luokan ja voittajaluokan kokeina. Karsintakokeen tuomarit valitsevat yhdessä Flattimestaruuden finaaliin yhteensä 4–8 koiraa. Tyypillisesti finaaliin menee muutama paras avoimen luokan ykköstuloksen saanut koira, sekä voittajaluokan parhaimmisto. Finaalissa kaikki starttaavat samalta viivalta, karsintakokeen tuloksia ei oteta enää huomioon. / *Minsu Rauramo*

Flattimestaruuus tuomarin silmin

Andreas Josefsson, Ruotsista ja allekirjoittanut kiitämme saamastamme kutsusta tulla arvostelemaan Flattimestaruutta 2019. Erikoiskiitokset Antti Tarkkalalle ja hänen tiimilleen erinomaisesti järjestetystä kokeesta. Olen vuosien varrella itse liikkunut paljon Raaseborgin alueen koemaastoissa ja koska tiesin, että vain määrätty alueet olivat järjestäjien käytössä, tiesin että kokeen järjestäminen monelle koiralle tasapuolisesti ei tulisi olemaan mikään ihan yksinkertainen asia. Lisäksi Andreasta ja minua pyydettiin myös arvostelemaan 8 AVO-luokan koiraa, 2 paria per tuomari. Suurimman osan AVO-koirista arvosteli Vesa Turunen toisessa paikassa. Voittajaluokassa meillä oli 8 + 8 koiraa eli molemmilla 4 paria.

Ensimmäisen keskustelun aikana kysyin Antilta antaisiko maasto meille mahdollisuuden sellaiseen kokeeseen, että ensimmäinen tuomari aloittaa kahdella koiralla ja sitten hän siirtyy parin kanssa eteenpäin hieman toiselle alueelle ja siellä jatketaan, kun taas toinen aloittaa siinä missä ensimmäinen tuomari oli ollut. Antin käytyä alueella hän ehdotti minulle, miten koe voitaisiin järjestää sekä AVO- että VOI- luokassa ilman valtavia muutoksia kesken päivää. Hän laitto minulle karttoja etc. ja päädyimme siihen, että tulen ajoissa paikalle perjantaina, että pystymme katsomaan järjestelyt läpi. Olinkin jo paikalla 18 mennessä ja kävimme hänen ajatukset läpi, joihin tein pieniä muutoksia, jotta koe sujuisi hieman joustavammin meidän tuomareiden kannalta. Andreas saapui paikalle hieman myöhemmin, mutta ehdin myös hänen kanssaan käydä vielä pikaisesti maastossa esittelmässä Antin suunnitelmaa.

©Mari Mamia

Koetehtävät koostuivat:

1-alue: maa-ohjaus (fasaani), vesialue jossa yhtäjaksoinen haku (3 lokkia), kaksoismarkkeeraus (lokki ja sorsa)

2-alue: vesiohjaus (merihanhi), vuorotteleva maahaku (naakkoja, fasaaneja, lokkeja).

Virallisen VOI-luokan päivän tulostaso ei valitettavasti ollut ehkä ihan mitä toivoimme. Tehtävät minusta eivät olleet mahdollisia. Tavanomaiset riistalajit eivät tuottaneet ongelmia, mutta monelle ohjaustehtävässä ollut

merihanhi tuotti jonkun verran ongelmia, samoin markkeeraustehtävä. VOI-luokan ohjaajia neuvoin kiinnittämään enemmän huomioita siihen, mistä lähetätte koiranne eri tehtäviin, kuten esim. markkeeraukseen. Tarkastelkaa mistä koirallanne on paras mahdollisuus nähdä heitot. Useimmiten tuomari vain näyttää alueen mistä lähetys pitää tapahtua. Minua jäi muutaman koiran epäonnistuminen todella harmittamaan, koska niissä suorituksissa näin sellaista työpotentiaalia mistä pidän.

Sunnuntain loppukilpailuun otimme mukaan 4 koiraa, 2 VOI-luokasta ja 2 AVO-luokasta. Koirien valitseminen loppukilpailuun ei tänä vuonna ollut helppoa tulostason takia. Ehkä tämä olisi sellainen asia, josta järjestäjät voisivat keskustella, jos tällainen tulostaso tulee vastaan tulevaisuudessa.

Antti Tarkkala oli myös nämä tehtävät suunnitellut hyvin ja päädyimme aloittamaan loppukilpailun niin, että jokainen koira suoritti kaikki tehtävät ja sitten joko jatkaisimme vielä loppukilpailulla tai sijoittaisimme koirat nähtyjen suoritusten perusteella. Koirakot eivät saaneet seurata toistensa työskentelyä ja suoritusten jälkeen jokainen pari ohjattiin uuteen paikkaan odottamaan, jotta eivät pysyneet kertomaan toisilleen tehtävistä.

- The dogs that pleases me most are those with "real game finding ability", the dogs who make the hardest retrieves look easy. When many dogs have a hard time finding the bird these dogs just looks to find them very quick.

- Marking ability is the second thing, quick in to the area and picks, before the bird if it's wounded have the time to run (field-trial or ordinary hunt). Tender mouth. Will to please. I think these things are the most important.

- Best regards, Andreas

- Oli ilo tuomaroida Flattimestaruuden AVO-luokka, joka täyttyi flateistä yhtä koiraa lukuunottamatta. Koe oli suunniteltu valmiiksi ja sen hyväksyin sellaisenaan. Koleessa oli 2 erillistä hakualuetta. Ensimmäisessä riistat olivat varsin lähellä lähetyspaikkaa ja toisessa hakualueessa taas kauempana. Ongelmia oli molemmilla alueilla, mutta niitä myös suoritettiin hyvin. Maaohjaus oli lyhyt rinnettä ylös, joka suoritettiin hyvin. Vesiohjaus oli pitkäkö AVO-luokkaan, mutta siinä ei häiriöitä juuri ollut. Mikäli koira oli selvästi ohjattavissa niin tehtävä suoritettiin varsin mukavasti. 2-markkeeraus aiheutti ongelmia monille koirille, mutta siinä tehtiin myös hyviä suorituksia. Näin kokeessa useita hienoja ja lupaavia flatteja, joilla oli jopa hieman huonoa tuuria, mutta joista vielä kuullaan. Saimme hienosti nostettua myös finaaliin 2 koirakkoa, jotka tekivät hienoja suorituksia myös siellä.

- Huomenna on viimeinen NOME-koulutusrenkaan treeni ja jahti Limingassa, joten tähän voin heittääkkin haasteen, olisitko juuri SINÄ innokas organisoimaan jonkinlaisen "treenijutun" vuonna 2020?

-Vesku

Koirakot aloittivat walkupilla, jossa ohjaaja ei tiennyt missä vaiheessa laukaukset ja heitot tulisivat liikkuessamme rantaan päin. Matkalla tuli 1 heitto liikkumissunnassa naakalla, joka noudettiin, sitten jatkettiin matkaa ja tuli heitto taaksepäin, joka noudettiin. Heitoissa käytettiin naakkoja. Kaikki koirat selvittivät tehtävät, mutta jo tässä tuli selkeitä eroja. Joku näki taakseheiton hyvin, koska kääntyi kun laukaus pamahti sieltä suunnalta, toinen ei nähnyt mutta ohjattiin sinne jne.

Seuraava tehtävä oli rinteessä olevan ison kanin nouto. Ohjaajalla ei ollut tarkkaa paikkaa tiedossa. Koira oli siis pidettävä alueella. Tässä näkyi vanhempien koirien ja nuorempien koirien välillä selkeä ero.

Tästä siirryimme hakutehtävään, jossa vesialueella oli 3 loppia. Toiseksi viimeinen tehtävä oli kaksoismarkkeeraus ja viimeiseksi melko pitkä vesiohjaus, jossa merihanhi.

Näiden tehtävien jälkeen Andreaksella ja minulla oli selkeä sijoitusjärjestys, joten päättimme järjestäjien kanssa, että emme jatka millään loppukilpailulla.

Tämän päivän suorituksissa jäin hieman kaipaamaan sitä entisen ajan suurta työskentelyintoa, räiskyvyyttä ja hieman jopa hulluutta mitä flateissa on ollut. Voittajaparivaljakko suoritti kaikki tehtävät hyvin. Oli mukavaa nähdä saumatonta yhteistyötä.

- Kiitokset kaikille! Tobina Nyman

©Mari Mamia

©Mari Mamia

Flattimestaruus 2019 tulokset

Kuvassa vasemmalta: Vesa Turunen, Riitta Niemelä, Jan-Erik Eriksson, Andreas Josefsson, Tobina Nyman, Jori Saastamoinen, Katja Villikka, Nina Leino ja Riitta Koivisto.

1. Svartalwen's Zaia Sonja

kasv. Anna-Lena Wendt, Mölndal, Ruotsi
om.&ohj. Jan-Erik Eriksson

Näyttelyosuus: Vankkarunkoinen. Riittävät mittasuhteet omaava narttu. Erinomaiset pään linjat. Hyvä Kuonon vahvuus. Riittävä kaulan pituus. Hieman pitkä lanneosa. Keskivahva luusto. Hyvät takakulmaukset, edessä niukat. Yhdensuuntaiset liikkeet. Hyvälaatuinen karvapeite. Rauhallinen käytös.

Koeosuus: Haku: Osoittaa hyvää hakuintoa. Koiralla on hieman vaikeuksia edetä tarpeeksi syvälle hakualueella, mutta selvittää tehtävän lopuksi. Ohjattavuus: Vähän hankaluuksia maaohjauksen alussa. Selvittää vesiohjauksen erinomaisesti. Paikallistamiskyky: Näkee kaikki pudotukset. Löytää ne itsenäisesti. Riistan käsittely: Spontaanit ylösotot. Hyvät palautukset ja luovutukset, hyvät otteet riistasta. Passityöskentely: Rauhallinen ja tarkkaavainen. Muut ominaisuudet: Korkea työskentelyinto vedessä. Hiljainen, hyvä seuraaminen siirtymien aikana. Yleisvaikutelma: Narttu, joka tekee tänään hyvää paikallistamistyötä. Osoittaa hyvää seuraamista siirtymien aikana. Tekee myös hyvää hakutyötä. Pieniä vaikeuksia maaohjauksessa, mutta se ei vaikuta kokonaisuuteen. *VOI2, voittajaluokan paras koira*

Finaali: Narttu, joka ratkaisee finaalin kaikki tehtävät hyvällä tavalla ohjaajansa kanssa. Työskentelyssä voisi olla enemmän "draivia".
Pisteet: 1 + 12 = 13 pistettä
finaalin paras käyttökoira

2. Biehkän Sukkula

kasv. Jori Saastamoinen, Numminen
om.&ohj. Jori Saastamoinen

Näyttelyosuus: Erinomaista tyyppiä, feminiininen kokonaisuus. Hyvät rungon mittasuhteet. Yhdenmukaiset kuonon ja kallon linjat. Kauniit silmät. Hyvä kaula. Erinomainen eturinta. Hyvä runko. Jäntevässä lihaskunnossa. Tasapainoinen raajarakenne. Hyvänlaatuinen, hieman niukka karvapeite. Tasapainoiset sivuliikkeet, leveät edestä. Avoin käytös.

Koeosuus: Haku: Haku 1: Koira aloittaa tehtävän vahvasti saaden helposti riistoja talteen ja koira on tehokas. Haku 2: Koira tekee hyvää ja tehokasta hakua haun toisella osuudella. Ohjattavuus: Maaohjaus: Koira saadaan lopulta ohjattua oikealle alueelle ja riista saadaan talteen. Vesiohjaus: Tehtävän alku olisi voinut olla suoraviivaisempi, mutta tehtävä suoritetaan koiran ollessa ohjaajan hallinnassa. Paikallistamiskyky: Koira näkee 1. pudotuksen ja kuulee 2. pudotuksen. Saa hyvin talteen 1. pudotuksen. Hatara muistikuva 2. pudotuksesta ja riista saadaan talteen itsenäisesti. Riistan käsittely: Kantaa riistoja hyvällä otteella. Passityöskentely: Hyvä, rauhallinen. Muut ominaisuudet: Erinomainen yhteistyö. Yleisvaikutelma: Hyvässä yhteistyössä toimiva pari, joka suorittuu tänään helposti paikallistamistehtävästä ja koira on tänään myös riittävästi ohjattavissa. Koira esittää tänään myös riittävän tehokasta ja kattavaa hakua. Pieni haparointi markkeeraustehtävässä ei vaikuta palkintosijaan.

AVO1, avoimen luokan paras koira

Finaali: Narttu, joka suorittaa erinomaiset markkeeraustyöt. Koira on myös työntoinen ja tekee hyvän haun. Parempi kuuliaisuus sekä siirtymissä että tehtävissä parantaisi tehokkuutta. *Pisteet: 1 + 10 = 11 pistettä*

3. POHJ KVA FI KVA SE KVA NO KVA Gilliam's Gold White Pigeon Game

kasv. Karin Friberg, Ruotsi
om.&ohj. Katja Villikka

Näyttelyosuus: Feminiininen, aavistuksen pitkärunkoinen kokonaisuus. Erinomainen pään pituus, hyvät kuonon ja kallon linjat. Silmät voisivat olla tummemmat. Kaunis kaula. Pitkähkö, hieman pehmeä selkä. Hyvä raajaluuston vahvuus. Kohtuullisesti kulmautunut. Hyvälaatuinen karvapeite. Pitkähkö lanneosa, hyvät sivuliikkeet. Rauhallinen käytös.

Koeosuus: Haku: Osoittaa suurta hakuintoa ja kattaa tehokkaasti hakualuetta. Ohjattavuus: Selvittää tehtävät hieman nahkeasti. Paikallistamiskyky: Vähän epäselvä muistikuva. Selvittää tehtävän itsenäisesti, mutta vähän nahkeasti. Riistan käsittely: Hyvät otteet ja palautukset, erinomaiset luovutukset. Passityöskentely: Rauhallinen ja tarkkaavainen. Muut ominaisuudet: Ui mielellään. Hiljainen. Hyvä seuraaminen. Yleisvaikutelma: Narttu joka tekee erinomaisesti hakutyötä. Osoittaa hyvää seuraamista siirtymien aikana. Paikallistamis- ja ohjaustehtävät voisi selvittää tehokkaammin, mutta se ei vaikuta hyvän metsästyskoiran kokonaisvaikutelmaan. *VOI2*

Finaali: Narttu, joka ratkaisee kaikki finaalin tehtävät hyvällä tavalla yhdessä ohjaajan kanssa. Riistojen pudottelu tänään laskee sijoitusta. *Pisteet: 1 + 8 = 9 pistettä*
finaalin vanhin koira Piccolinan pytty

4. Flatkiss Halloween Slickchick

kasv. Christina Kiuru, Lahti
om.&ohj. Nina Leino

Näyttelyosuus: Feminiininen tasapainoinen kokonaisuus. Hyvät mittasuhteet. Hyvä pään pituus. Kuonon ja kallon linjat voisivat olla yhdenmukaisemmat. Hieman löysä kaulanahka. Kokoon sopiva rungon tilavuus. Hieman pitkä lanneosa. Riittävä luuston vahvuus. Hyvät takakulmaukset. Hyvälaatuinen, tänään niukka karvapeite. Yhdensuuntaiset liikkeet ja avoin käytös.

Koeosuus: Haku: Haku 1: Aloittaa tehtävän hyvin saaden helposti riistoja talteen. On erittäin tehokas. Haku 2: Koira tekee hyvää ja tehokasta ja vahvaa hakua myös toisessa osiossa. Ohjattavuus: Maaohjaus: Koira suoriutuu tehtävästä helposti. Vesiohjaus: Koira ei ole tänään riittävästi ohjattavissa suorittaakseen tehtävän. Paikallistamiskyky: Koira havaitsee selvästi molemmat pudotukset ja saa helposti talteen jälkimmäisen pudotuksen. Hatara muistikuva 1. pudotuksesta, mutta saa riistan talteen itsenäisesti, joskin hieman sitä etsii. Riistan käsittely: Moitteeton. Passityöskentely: Erinomainen. Muut ominaisuudet: Erinomainen yhteistyö. Hyvin ohjaajansa hallinnassa. Yleisvaikutelma: Hyvässä yhteistyössä toimiva pari, joka suoriutuu tänään varsin mukavasti paikallistamistehtävästä ja on helposti ohjatta-

vissa maalla. Koira esittää tänään myös erinomaista ja tehokasta hakutyötä. Ohjattavuuden puute vedessä vaikuttaa palkintoon. *AVO2*

Finaali: Työintoinen narttu. Tekee erinomaisen ja tehokkaan haun. Tarvitsisi parempaa kuuliaisuutta ohjaustehtävissä, jotka nyt jäävät ratkaisematta. Hieman keskittymätön koko suorituksen ajan, mikä näkyy kaksoismarkkeerauksen epäonnistumisena.

Pisteet: 1 + 6 = 7 pistettä

finaalin nuorin koira Roksun tuoppi

finaalin paras hakukoira Taavin tuoppi

Pietun Pystin voittaja

Korven Akan Tuittu
kasv. Riitta Koivisto, Jämsänkoski
om.&ohj. Riitta Koivisto

Näyttelyosuuden sijoittuneet

Tuomarit: Riitta Niemelä ja Vesa Turunen

1. Ninjatähden Black Unique

kasv. Satu Marins, Lappeenranta
om. Pia Kauppinen, Ville & Nea Suhonen
ohj. Ville Suhonen

Erinomaista tyyppiä. Kaunis feminiininen kokonaisuus. Hyvä pään pituus, niukka otsapenger. Hyvä kaula. Erinomainen eturinta ja rungon tilavuus. Tasapainoinen luusto ja raajarakenne. Hyvälaatuinen karvapeite. Ulottuvat yhdensuuntaiset liikkeet ja avoin käytös.

Koeosuus: Haku 1: Koira kattaa aluetta ja saa myös riistoja talteen. Ohjattavuus: Maaohjaus: Ohjaajalla on suuria vaikeuksia saada ohjattua koira oikealle alueelle. Lopulta kuitenkin suoriutuu tehtävästä. Paikallistamiskyky: Heikko havainto 1. pudotuksesta, näkee 2. pudotuksen ja yrittää karata noutoon. Passityöskentely: Yrittää karata noutoon paikallistamistehtävässä ja ohjaaja joutuu pysäyttämään koiran. Muut ominaisuudet: Hyvä yhteistyö. Yleisvaikutelma: Vauhdikas koira, joka aloittaa kokeen maaohjauksella, jonka selvittää 2. lähetyksellä. Koira ei onnistu tänään paikallistamistehtävässä yrittäen karata noutoon ilman lupaa ja koe keskeytetään. *Pisteet 6+ 1 = 7 pistettä*

2. FI MVA DK MVA Sniffens Alppien Lumimies

kasv. Miia Suppanen, Espoo
om.&ohj. Anu Mikkola

Erinomainen maskuliininen kokonaisuus. Hyvät mittasuhteet. Kauniit pään linjat. Kaula voisi olla kuivempi. Hyvät tummat silmät. Kaunis ylälinja. Liikkeessä ajoittain korkeasentoinen häntä. Hyvä runko. Erinomainen raajaluusto. Erinomaiset takakulmaukset. Hyvä turkin laatu. Vaivattomat maatavoittavat liikkeet ja avoin käytös.

Koeosuus: Haku 1: Koira voisi kattaa aluetta paremmin ja sitä kautta myös tehokkaammin. Haku 2: Tekee erittäin hyvää, tehokasta hakua haun toisella osuudella. Ohjattavuus: Maaohjaus: Koira suoriutuu maaohjauksesta helposti. Vesiohjaus: Hieman epäonnistuneen läheytksen jälkeen koira osoittaa selvästi olevansa ohjattavissa ja suoriutuu tehtävästä hyvin. Paikallistamiskyky: Koira havaitsee molemmat pudotukset ja noutaa vauhdikkaasti jälkim-

mäisen pudotuksen. Ei varmaa muistikuvaa 1. pudotuksesta eikä lähde noutamaan. Riistan käsittely: Moitteeton. Passityöskentely: Hyvä. Muut ominaisuudet: Hyvä yhteistyö. Yleisvaikutelma: Hyvällä innolla ja vauhdilla työskentelevä koira, joka esittää tänään kokonaisuutena hyvää ohjattavuutta. Koira epäonnistuu tänään paikallistamistehtävässä ja haku voisi olla tehokkaampaa. Nämä vaikuttavat palkintoon. *AVO3, pisteet 5 + 1 = 6 pistettä*

3. Sniffens Alppien Lakea Jää

kasv. Miia Suppanen, Espoo
om.&ohj. Miia Suppanen

Erinomainen maskuliininen kokonaisuus. Hyvät uroksen mittasuhteet. Kaunislinjainen pää. Silmät voisivat olla tummemmat. Tasapainoinen yläninja. Erinomainen rungon tilavuus. Erinomaiset takakulmaukset. Hyvä luusto. Liikkuu tasapainoisesti kaikilta suunnilta. Avoin käytös.

Koeosuus: Haku 1: Koiralla on tänään suuria vaikeuksia saada riistaa ylös ja haku jää varsin tehottomaksi. Ohjattavuus: Maaohjaus: Koira suoriutuu tehtävästä suoraviivaisesti. Paikallistamiskyky: Koira kuulee 1. pudotuksen ja näkee 2. pudotuksen. Lähtee noutoon, mutta palaa takaisin eikä lähde uudestaan työskentelemään. Riistan käsittely: Hyvä tuomistaan riistoista. Passityöskentely: Rauhallinen passissa. Yleisvaikutelma: Vauhdikas koira, joka suoriutuu tänään hyvin maaohjauksesta. Haun ensimmäinen osuus on varsin tehotonta. Paikallistamistehtävän yhteydessä koira kieltäytyi noutamasta ja koe keskeytetään. *AVO0, pisteet 4 + 1 = 5 pistettä*

4. Flatterhaft Lapin Kultta

kasv. Anneli Karlsson, Olsfors
om.&ohj. Laura Ranki

Kaunis feminiininen kokonaisuus. Hyvät pään linjat. Alaleuka saisi olla vahvempi. Hyvä kaula. Riittävä eturinta ja rungon tilavuus. Hieman pitkä lanneosa. Erinomainen luusto. Hyvät takakulmaukset. Erinomainen lihaskunto. Hyvälaatuinen niukka karvapeite. Yhden-suuntaiset liikkeet. Iloinen käytös.

Koeosuus: Haku 1: Koira karkaa tehtävän aikana kauas järvelle uimaan. Koira karkaa ohjaajan hallinnasta ja tuomari keskeyttää kokeen. Ohjattavuus: Koira suoriutuu helposti maaohjauksesta. Paikallistamiskyky: -. Riistan käsittely: Hyvä tuomistaan riistasta. Muut ominaisuudet: Varma laukauksen aikana. Yleisvaikutelma: Hieman kuumana käyvä koira, joka suorittaa hyvän maaohjauksen. Hakutehtävän yhteydessä ohjaaja menettää kontaktin koiraan ja koira karkaa hallinnasta. Koe keskeytetään. *AVO0, pisteet 3 + 1 = 4 pistettä*

5. Golden Reed's Black Sparrowhawk

kasv. Katja Villikka, Kotka
om. & ohj. Riitta Hynninen

Kookas, hyvät mittasuhteet omaava uros. Erinomainen pään pituus, jossa hyvät linjat. Niukka eturinta. Runko voisi olla hiveneräisempi. Erinomainen raajaluusto. Hyvät takakulmaukset. Edessä niukemmat. Hyvälaatuinen, tänään hiukan niukka karvapeite. Iloinen käytös.

Koeosuus: Haku 1: Koiralla on suuria vaikeuksia saada riistaa ylös, eikä riistoja saada talteen. Haku 2: Koiran hakutyö myös toisella osiolla on tänään varsin tehotonta. Ohjattavuus: Maaohjaus: Suoriutuu tehtävästä erinomaisesti. Vesiohjaus: Koira on tänään erinomaisesti ohjattavissa ja selviää tehtävästä helposti. Paikallistamiskyky: Havaitsee huonosti 1. pudotuksen, mutta 2. pudotuksen hyvin. Saa hyvin talteen jälkimmäisen pudotuksen. Ei muistikuvaa ensimmäisestä ja riista jää maastoon. Riistan käsittely: hyvä. Passityöskentely: Rauhallinen. Jäljestämiskyky: Jäljestää. Muut ominaisuudet: Erinomainen yhteistyö. Yleisvaikutelma: Mukavalla tavalla työskentelevä koira, joka osoittaa tänään erinomaista ohjattavuutta, mutta epäonnistuu paikallistamistehtävässä. Koiran hakutyö on tänään kokonaisuutena niin tehotonta, ettei sillä ole mahdollisuutta palkintoon. *AVO0, pisteet 2 + 1 = 3 pistettä*

©Markku Kastepohja

Valmennusrengas Orivedellä 4.5.

Oriveden valmennus pyörähti käyntiin melko talvisessa säässä Tuholan Tarjan johdolla. Treenit aloitettiin aamulla kymmeneltä ja jatkuivat ilta kuuteen, joten päivään mahtui monenlaista treeniä niin rivissä, pareittain kun yksilötehtävinäkin.

Treenit aloitettiin ohjaustehtävästä, mutta tehtävässä piili myös pieni jippo, josta kerrottiin meille vasta, kun tehtävä oli suoritettu eli Tarja halusi nähdä miten ohjaajat ylittävät ojan koiran kanssa. Enpä olisi tähänkään asiaan osannut kiinnittää huomiota ilman tätä treeniä! Seuraavaksi jatkettiin työskentelemällä rivistä. Rivi liikkui eteenpäin ja omalla vuorollaan koirat ottivat takaa muistiin jätettyjä dummyja ohjauksella sekä tuli markkeerauksia metsään. Kolmas tehtävä suoritettiin pareittain. Koirat katsoivat metsään tulleen driven, jonka jälkeen käännettiin 90 astetta ja lähetettiin koira ohjaukseen. Kun ohjaus oli tallessa sai koira vielä hakea metsästä yhden dummyn. Lisäksi tehtiin sekä ykkös- että kakkosmarkkeerauksia ja pitkiä ohjauksia muistipaikalle.

Markkeerauksissa keskityttiin paljon siihen, että koiran täytyy silmiensä sijaan ottaa nenä käyttöön ja jäädä etsimään rantakaislikkoon piilotettua dummya sen putoamispaikkaan. Meille tämä oli loistava treeni, sillä Myrtiltä lähtee helposti jalat viemään, jos ei löydä dummya nopeasti pudotuspaikalta. Tässä treenissä meillä oli apuvälineenä dummy, johon oli sidottu naru ja narun toiseen päähän kanisteri, jolloin dummyn sai kätevästi hinattua pois ja jäljelle jäi piilotettu dummy. Mikä loistava keksintö!

Valmennusrenkaaseen pääsy oli meille mahtava juttu! Molemmista valmennuksista olen saanut paljon hyviä uusia ideoita treeneihin ja mikäpä muukaan kun treenaaminen auttaisi toteuttamaan näitä ideoita! Toivottavasti työ kantaa hedelmää myös tulevan kauden kokeissa.

Sitten vielä vähän kouluttajasta. Tarja oli keksinyt meille paljon erilaisia tehtäviä, mikä oli Myrtille hyvä juttu sekä myös mieluisaa ohjaajalle. Kaikki koirat suoriutuivat hienosti päivän tehtävistä, jos ei ihan ensimmäisellä yrittämällä niin sitten toisella tai ihan viimeistään kolmannella. Vaikka päivän mittaan tehtiin paljon erilaisia tehtäviä, oli Tarjalla antaa jokaisesta tehtävästä hyviä vinkkejä miten asioita kannattaa lähteä rakentamaan. Lisäksi Tarja oli mielestäni hyvin kannustava kouluttaja. Itselle jäi todella hyvä mieli treeneistä ja. Hyvät treenit ja paljon hyviä koiria sekä upeat treenimaastot! Mahtava juttu, että flattien valmennusrengas toteutettiin.

- Treeniterkuin Maija & Myrtti

Flattien MEJÄ-mestaruus 2019

MEJÄ-mestari 2019: Flatts Happy Lovergirl & Markku Kastepohja

Miltä nyt tuntuu?

Hienolta tuntuu, tosin aluksi oli vaikea uskoa, että me saimme mestaruuden. Tämä oli vasta meidän 10. mejäko.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Kanssakilpailijoiden epäonnistumiset. Viime vuonna näillä pisteillä (46) olisi tullut vasta kolmanneksi. Rita merkkasi hyvin kaikki löytämänsä makuut, ensimmäistä kertaa näin hienosti, yhden makuun ohitimme parin metrin päästä. Luulin, että kokeneemmat kilpailijat toki merkkäavat kaikki makuut, mutta ei tällä kertaa.

Minkälainen paikka ja fasiliteetit olivat kokeelle?

Koemaastot olivat hyvät, itse kulkemani kolme jälkeä olivat helpokulkuisia. Keskuspaikaltaakin pääsi kävellen metsään koiran kanssa.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Innokkuus. Se pitää jäljestyksestä, joten minun tarvitsee vain jarrutella.

Mikä tekee sinun koirastasi mielestäsi hyvän jälkikoiran ja miksi juuri sinun koirasi kruunattiin tänään MEJÄ-mestariksi?

Rita on innokas, mutta pystyy rauhoittumaan alkumakauksella. Se ymmärtää 10 metrin ohjausmatkalla mitä hajua pitää jäljestää. Tässä

kokeessa Rita merkkasi hyvin kaikki löytämänsä makuut. Minä sain Ritan rauhoittumaan alkumakauksella, jonka vuoksi se pystyi keskittymään työhön. Ohjausmatkan puolivälissä otin Ritan takaisin kun se meinasi poiketa veriuralta, jarrutin vauhdin tavalliseksi kävelyksi. Näillä eväillä kaksi ensimmäistä sivua etenimmekin veriuran päällä.

Kuinka paljon harjoittelette ja minkälaisia harjoituksia teette?

Tämä oli kolmas koe tänä kesänä. Tein pari harjoitusjälkeä ennen kutakin koetta. Treenijäljelle teen paljon kulmia ja makauksia, mutta matka on kuitenkin vain puolet kojäljellä. Tänä vuonna emme harjoitelleet katkokulmaa lainkaan ja kokeissa Rita ratkaisikin katkokulman aina eri lailla: saappaanjalkia pitkin, rengastamalla ja ilmavainulla.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Makausten merkkäminen.

Mihin keskitytte treeneissä?

Tänä kesänä keskityin makauksiin, pilotin piltipurkeissa syötävää makauksille. Alkukesästä minulla oli herkkuja joka makauksella, mutta ennen mestaruuskoetta vain joka toisella makauksella. Tällä keinolla Rita alkoi kiinnostua makauksistakin eikä vain sorkan löytymisestä.

Miten valmistauduitte mestaruuskokeeseen?

Aloitimme mejän viime vuoden keväällä osallistumalla alkeiskurssille. Starttasimme vappukokeessa ja Rita valioitui 3 kk:n päästä, ykkösluokset tulivat kuitenkin melko pienillä pisteillä. Tänä vuonna osallistuimme SNJ:n kesäleirillä 2-päiväiseen mejä-work shopiin ja Flattileirilä kahtena päivänä mejä-koulutukseen. Näistä koulutuksista opin rauhoittamaan Ritan alkumakauksella, kertomaan alkumakauksella ja ohjausmatkalla mitä hajua tulee seurata sekä jarruttamaan vauhdin mukavaksi kävelyksi. Lisäksi treenijäljillä makauksille piilotetut herkut saivat Ritan lopulta kiinnostumaan myös makauksista. Tavoittemme mestaruuskokeessa oli tehdä oma ennätys VOI-pisteissä ja sen me teimme.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Jäljestyksessä oli kaksi huippukohtaa: Ensimmäisellä kulmalla oli katko, hetken etsimisen jälkeen oli suuri helpotus veretyksen jatkokohdan löytyminen. Kaadolle tulo yllätti, minä odotin vasta viimeistä kulmaa. Tulosten lukeminen oli minulle aivan uskomatonta, loppua kohti aina vaan jännittävämmäksi käyden.

- Markku Kastepohja ja Rita

Miltä nyt tuntuu?

Oli todella kivaa olla pitkästä aikaa MEJÄ-kokeessa. Edellisen kerran olen ollut kokeessa vuonna 2008. Jäljellä on hienoa seurata koiran itsenäistä työskentelyä ja opetella lukemaan koiran omaa ”jäljestämiskäsialaa”.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Mejässä on minusta paljon elementtejä, joihin ei voi itse vaikuttaa: millainen maasto on ja kuinka paljon siellä on esim. marjastajien tai riistan jälkiä. Hyvä koira voi epäonnistua, jos häiriöt ovat kohtuuttomia koiran osaamistasoon nähden. Surku sai tällä kertaa arvonnassa minusta juuri optimaalisen maaston ja jäljestysnumeron sen tähänhetkiseen osaamistasoon nähden.

Minkälainen paikka ja fasiliteetit olivat kokeelle?

Keskuspaikka oli sopiva kokeelle ja järjestelyt toimivat hienosti ja sujuvasti. Mejä-päivät ovat pitkiä, mutta se kuuluu lajin luonteeseen. Tunnelma paikan päällä ei ole vuosien varrella muuttunut vaan ilmapiiri on kannustava ja huumoripitoinen pitkiä päivistä huolimatta.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Surku on kiltti ja haluaa tehdä yhdessä asioita. Tykkään tällä hetkellä siitä, että se etenee jäljellä minusta järkevästi ja tehokkaasti sekä ajattelee mitä on tekemässä. Kiinnostavaa nähdä, millainen jäljestäjä siitä tulee, kun sen ”käsiala” vielä hieman kehittyy.

Mikä tekee sinun koirastasi mielestäsi hyvän jälkikoiran ja miksi juuri sinun koirasi kruunattiin tänään Hirvipääksi?

Surku on motivoitunut jäljestäjä ja saanut jäljestysjuonesta kiinni hyvin nopeasti. Hirvipäässä se pääsi sille sopivalle jäljelle, jossa se teki parhaansa.

Kuinka paljon harjoittelette ja minkälaisia harjoituksia teette? Mihin keskitytte treeneissä? Mitä valmistauduite mestaruuskokeeseen?

Yritän saada koiralle mahdollisimman tehokkaat harjoitukset, eli miettiä mitä koiran tarvitsee milläkin hetkellä oppia ja millä siihen päämäärään päästään. Surkun kohdalla se tarkoitti nyt kokemuksen kartuttamista, onnistuneita jäljestyksiä ja sitä kautta itseluottamuksen kasvattamista jäljestyksessä. Surku on vielä tosi kokematon jäljestäjä ja sen treenikerrat ovat vähäiset, mutta riittävät, että sillä on mahdollisuus onnistua kokeessa.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Koiran treenaaminen yleisesti on pääasiassa tosi hauskaa, joten ehkä treenijan järjestäminen lapsiperheessä on ollut vaikeinta.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kisassa?

Mieleenpainuvinta oli saapua kaadolle, sillä Surku ilmeisesti meinasi mennä siitä ensin ohi. Onneksi se huomasi sen itse ja etsi kaadon ilmapainulla. Ylipäänsä minusta Surkun jäljestyksestä on todella mukava katsella narun toisessa päässä.

- Sari Malin ja Surku

Hirvipää 2019: Biehkan Eri-Hotti & Sari Malin

Tulokset Flattien MEJÄ-mestaruus, VOI-luokka, tuomari Marika Raittinen

- skn Flatts Happy Lovegirl ”Rita”, om. Markku Kastepohja VOI1/46 --> *Flatti MEJÄ-mestari 2019*
- skn Goofytroop’s Secret Love ”Heila”, om. Liisa Keränen VOI1/46
- sku Morrini Carrock Beck ”Uuno”, om. Heidi Vainio, VOI1/43
- sku Akiro von der Thörlhöhe ”Vesper”, om. Marko Saarni & Mari Mamia VOI1/41
- skn Huntstars Fatal Attraction ”Sirkku”, om. Miia Koski VOI1/40
- sku Omskakas Ogradvis ”Kaapo”, om. Pertti Päivärinta, VOI1/40
- skn Peppermint Tifani Abril Mei ”Pulmu”, om. Mari Mamia & Marko Saarni, VOI2/37

Mestaruuden ulkopuolelta, tuomari Satu Koski:

- sku Noanarkin Fregata Aquila, om. Janina Alankoja-Kanervalta, VOI2/36

Tulokset Flattien Hirvipää, AVO-luokka, tuomarit Pasi Kemppainen ja Marja Asikainen:

- skn Biehkan Eri-Hotti ”Surku”, om. Sari Malin, AVO1/44 --> *Vuoden Hirvipää 2019*
- sku Huntstars Hope ”Nelson”, om. Mira Pyhälähti, AVO1/40
- sku Harvahampaan Phantom Of The Dragonheart ”Manu”, om. Mira Pyhälähti, AVO2/37
- sku Biehkan Aughtoshan ”Rokka”, om. Sami Virtanen ohj. Minna Hakamaa, AVO3/27
- sku Engsboda Something Special ”Frisco”, om. Minsu Rauramo, AVO2/31
- sku Huntstars Endless Love, om. Elina Kokko, AVO2/31
- skn Biehkan Clynelish ”Nuusa”, om. Tina Hietala & Jani Virtanen, AVO0
- sku Harvahampaan On up and up ”Neo”, Om. Antti Juola, AVO0
- sku Heilurihännän Carlou ”Falle”, om. Pihla Pavas, AVO0
- sku Egon from Admont Flat-XP ”Egon”, om. Mari Mamia & Marko Saarni, AVO-

Flattien MEJÄ-mestaruuskisan tunnelmia

Vuosittainen Flattien MEJÄ-mestaruus järjestettiin 3.-4.8.2019 Mäntsälän Hirvihaarassa. Koeviikonloppu alkoi lauantaina jälkientekotalkoilla. Paikalle Hirvihaaraan ampumaradalle oli saapunut ilahduttavan runsas joukko flattiväkeä sekä muutama kihara- ja chessieharrastaja, sillä samassa kokeessa ratkottiin myös kiharakarvaisten noutajien ja chesapeakelahden noutajien MEJÄ-mestaruudet. Lisäksi kokeeseen osallistui muutama labradorinnoutaja täyttämään jäljelle jääneitä koepaikkoja, joten koe täyttyi hienosti useamman eri noutajarodun edustuksesta.

Ennen jälkitalkoihin ryhtymistä kerrattiin yleisiä periaatteita jäljenteosta, jotta kaikille koirille tulisi mahdollisimman yhtenäiset jäljet teknisesti. Osallistuin itse AVO-luokkaan flattini Fallen kanssa. AVO-kokeita meillä on jo useampia takana, mutta tämä oli flattien mestaruuskokeena ensimmäinen. Jälkientekopäivänä ei ollut onneksi erityisen kuuma, mutta hirvikärpäset pörräsivät niin, että niitä saattoi löytää itsestä vielä kotonakin. Maastossa oli hyvin kuivaa kaikkialla kun kulunut kesä on ollut vähäsateinen. Tämän vuoksi verisieni tuntui kuivuvan nopeasti ja itse odotinkin makuuksia sillä silmällä, että pääsen lisäämään verta sieneen uudelleen.

Koeaamu valkeni ja alkoi tavalliseen tapaan aamupalalla ja ylituomarin puhuttelulla. Paikalle oli saapunut ennätyskelliset 18 sileäkarvaista noutajaa ohjaajineen. Kokeen ylituomarina toimi Marika Raittinen, joka arvosteli flattien MEJÄ-mestaruuden. Muina tuomareina kokeessa olivat Pasi Kemppainen, Marja Asikainen ja Satu Kemppainen. Tuomarin puhuttelun jälkeen arvottiin MEJÄ-kokeille tyypilliseen tapaan jälkien suoritusnumerot. Arpaonni antoi minulle omasta tuomariryhmästäni ensimmäisen jäljen. Kaikki koirat läpäisivät laukausensietotestin hienosti ja sen myötä koesuoritukset päästiin aloittamaan.

Saavuttuamme jälkipaikalle odottelin, että jälkeeni opas käy viemässä sorkan jäljen päähän ja samalla valmistauduin omaan suoritukseeni. Koirani Falle lähti alkumakaukselta hyvin matkaan ja jäljesti ensimmäisen osuuden hienosti jälkiuraa pitkin käyttäen enimmäkseen maavainua. Tulimme ensimmäiseen kulmaan, minkä makauksen Falle merkkasi tarkasti. Seuraavan osuuden alussa kuitenkin muut hajut houkuttivat ja yksi tiheikkö veti Falle puoleensa kahden hukan verran. Kolmas ja ratkaiseva kokeen keskeyttävä hukka tuli pian näiden jälkeen. Tällä kertaa riistanhajut veivät voiton jäljestyksestä, mutta alun tarkka

työskentely antoi minulle uskoa, että edistystä treeneissä on tapahtunut. Haasteita meillä vielä riittää, mutta kokeen myötä tuli selville mihin harjoittelussa täytyy kiinnittää huomiota. Oman suorituksen jälkeen kävin opastamassa toiselle koirakolle edellisenä päivänä jälkiparini kanssa tekemän jäljen. Kuten on tapana, ei päivän jälkisuorituksista keskusteltu ennen tulosten julkistamista ja palkintojen jakoa. Koepaikalle palasi metsästä tasaiseen tahtiin ihmisiä, jotka olivat saaneet koiransa kanssa urakan valmiiksi.

Illansuussa kun kaikki olivat päässeet maastosta pois, oli aika julkistaa kokeen tulokset. Kukin tuomari luki ääneen arvostelumiensa koirien jälkikertomukset, mestarit viimeisenä. Flattien Hirvipääksi ylsi tänä vuonna Biehkan Eri-Hotti. MEJÄ-mestariksi puolestaan kruunattiin Flatts Happy Lovergirl, jonka kanssa toisella sijalla hienosti tasapistein oli viime vuoden mestari Goofytroop's Secret Love. Vaativa, mutta erittäin antoisa koeviikonloppu oli saatu päätökseensä.

Teksti: Pihla Pavas

MEJÄ

Metsästyskoirien jäljestämiskokeessa (MEJÄ) arvioidaan koiran kykyä haavoittuneen riistaeläimen verijäljen seuraamiseen. Kokeessa jäljitellään metsästystilanteessa, tai kolaritilanteessa haavoittuneen riistaeläimen kulkureittiä maastossa. Jäljellä on kulmia, joilla mallinnetaan riistan taipumusta yrittää eksyttää takaa-ajajat vaihtamalla nopeasti kulkusuuntaa. Lisäksi jäljellä on haavoitetun riistan makuupaikkoja jäljitteleviä, voimakkaasti verenhajuisia kohtia, sekä haavan tyrehtymistä esittävä katko, jolla ei ole lainkaan verta.

Kokeessa arvioidaan koiran halukkuutta ja intoa seurata verijälkeä maastossa. Metsästyskoiralle tärkeä ominaisuus on pysyä sille osoitetulla jäljellä, vaihtamatta tuoreempiin, voimakkaasti kiinnostaviin riistan hajuihin, sekä osoittaa selkeästi erilaisia muutoksia jäljen matkalla. Tämän vuoksi koiran jälkivarustus ja tarkkuus on yksi tärkeistä arvosteltavista kohteista. Koska käytännön jäljestystilanteessa on ensiarvoisen tärkeää havaita, mikäli riista on paetessaan käynyt makuulle, arvioidaan myös koejäljellä koiran kykyä merkitä ja osoittaa vahvemmin hajustetut alueet, makuut. Jäljen päässä oleva kaato on arvostelukohde, jossa tuomari tarkkailee koiran reagointia. Koira ei saa pelätä tai väistää kaatoa ja sen on oltava selkeästi kiinnostunut kaadosta, tai jäävä paikoilleen kaadon löytymisen merkiksi. Tuomarille on tärkeää, minkälaisen vaikutelman metsästyskoira työskentelystään antaa ja myös tätä ominaisuutta arvioidaan jäljestämiskokeissa. Monet jäljestämiskokeisiin koulutetut koirat omaavat erinomaiset edellytykset käytännön jäljestykseen. Monet myös toimivat jo suurriistan virka-aputehtävissä (SRVA).

MEJÄ-mestaruus

Flattien MEJÄ-mestaruus on vuosittain järjestettävä koe, jossa kilpaillaan Flatti MEJÄ mestari- ja Hirvipää-tittleistä. Mestaruus ratkaistaan kokeen korkeimmassa, voittajaluokassa (VOI), johon osallistumisoikeus karsitaan vuoden aikana saavutettujen VOI-tulosten keskiarvon mukaan. Karsinta tapahtuu kahden parhaan VOI-tuloksen perusteella ja karsintaraja on vaihdellut vuosittain 40 – 45 pisteen välillä (kokeen maksimi pistemäärä on 50 pistettä). Mestaruudesta kilpailemaan valitaan kuusi koiraa, sekä edellisen vuoden mestari. Hirvipää-tittelistä kilpaillaan kokeen alemmassa, avoimessa luokassa (AVO), johon saavat osallistua kaikki flatit, joilla ei vielä ole oikeutta osallistua voittajaluokkaan.

Tarvikemyynnistä kaikkea kivaa harrastuksiin!

Tarvikemyynti

Koko valikoiman, tuotekuvat ja tulevat uutuustuotteet löydät osoitteesta:
www.flatti.net/tarvikemyynti.

Muista tilata pentupaketit ajoissa!
Lisätietoa nettisivuilta.

©Tanja Ukkonen

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Pentuvälitys

Hanna Hujanen 040 578 9523/ Sanna Lahtinen 040 731 0831

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Ota rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tule nykäisemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Pentuvälityksen sivuilta, osoitteesta: www.flatti.net/pentuvälitys löytyy ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

©Juho Pajari

Kesäleirin 2019 palautekooste

Flattien kesäleiri on järjestetty yhtäjaksoisesti vuodesta 1982 lähtien. Vuoden 2019 leiri oli siis järjestyksessään 38. kesäleiri! Heti alusta alkaen leiri on ollut jäsenistön keskuudessa suosittu, jo ensimmäisillä leireillä on ollut 40-50 osallistujaa. Alun perin kesäleiri on ollut yhden viikonlopun mittainen, kestäen perjantaista sunnuntaihin. Leirin pituutta on välillä kasvatettu ja kokeiltu myös leirin onnistumista koko viikon mittaisena tapahtumana, mutta sittemmin palattu nykyisin torstaista perjantaihin kestävään pitkään viikonloppuun. Leiripaikka on vaihdellut eri puolilla Suomea, joskus on oltu useampana vuonna samassa paikassa tai palattu väli-vuoden jälkeen uudelleen tuttuun leiripaikkaan. Leirin ajankohta on vaihdellut kesäkuun ja heinäkuun välillä.

Viime vuosina flattien kesäleiri on järjestetty vakiintuneella paikalla, heinäkuun toisella viikolla. Flattileirin suosio on pysytellyt kokolailla samanlaisena läpi vuosikymmenen. Pieniä muutoksia osallistujamäärissä on vuosien välillä ollut, mutta tänä vuonna Surkeella leireili taas lähes sata leiriläistä. Tämän kesän leirin jälkeen leiriorganisaatio päätti tehdä nopean kyselyn järjestön jäsenille kesäleirin järjestelyistä ja siitä, mitä leiriläiset kesäleiriltä odottavat. Vastausten perusteella leirin järjestäjät haluavat kehittää kesäleiriä aina vain enemmän jäsenistön toiveiden suuntaan ja miettiä miten myös flattileiri voisi uudistua tukien strategiaa, mutta perinteitä kunnioittaen.

Kyselyyn vastasi yli kolmannes kesäleirin osallistujista, murto-osa vastaajista oli kouluttajia. Viidennes vastaajista oli leirillä ensimmäistä kertaa. Leirin vakiintunut paikka heinäkuun toiselle viikolle oli 31/34 vastaajan mielestä hyvä asia.

Kysely jaettiin muutamaaan kokonaisuuteen. Ensimmäinen osa käsiteli leirin käytännön järjestelyjä yleisesti. Vastauksista kävi ilmi, että Matkailutila Surkeenjärvi paikkana miellyttää leiriläisiä. Erittäin paljon positiivista palautetta saavat Surkeen treenimaastot, jotka sijaitsevat kävelymatkan etäisyydellä leirin keskuspaikasta. Maastoja pidetään myös NOME-, MEJÄ- ja WT-koulutuksiin erinomaisen hyvin sopivina. Koulutusten välillä pidettävä ruokatauko koetaan vastaajien mukaan hyödylliseksi, niin koirien kuin ohjaajienkin lepotaukona. Monet toivoivat alustavan koulutusryhmäjoan julkaistavaksi jo ennen leiriä esimerkiksi facebookin tapahtumasivulla.

Sijainniltaan Matkailutila Surkee koetaan erinomaiseksi. Paikalle ei pohjoisemmilta osallistujiltakaan tule ihan koko päivän ajomatkaa. Toisaalta pitkään samassa paikassa leireilyä moititaan tylsäksi. Ison kiitoksen saavat Surkeenjärven isäntäväki ja Surkeella tar-

jottava ruoka. Majoitus taas on saanut vastaa-jat mielteliääksi. Majoituksen taso sinänsä on kaikkien vastaajien mielestä hyvä tai erittäin hyvä, mutta majoitusten väliset eroavaisuudet koetaan hinnoittelun osalta epätasaisiksi. Monet toivovat saavansa leirikämppeiksensä, sekä majapaikkansa tietoon jo ennen leiriä.

Leirin tiedotus ei tänä vuonna toiminut toivotulla tavalla. Kyselyn vastauksista nousi selkeästi esiin tarve nopealle viestinnälle, kuten WhatsApp-ryhmälle, jossa pystyisi ajantasaisesti ja nopeasti viestimään niin aikataulujen muutoksista, iltaohjelmasta, eri koulutusryhmien sijainnista kuin löytötavaroistakin. Leiripäällikkö on tämän palautteen jo laittanut korvan taakse seuraavan leirin työkalupakkiin.

Yleisellä tasolla leirin järjestelyt saivat poikkeuksetta positiivista palautetta ja leiripäällikön hoitamat aamu- ja keskipäivän kokoontumiset koettiin tärkeäksi informaatiotoukioksi ja kokoamaan leiriläiset yhteen.

Koulutuskokonaisuuden palautteista kävi ilmi, että kouluttajiin oltiin pääsääntöisesti erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä. NOME koulutusryhmissä oltiin tyytyväisiä stabiileihin ryhmäjakoihin, jolloin koulutuksia pystyttiin rakentamaan tavoitteellisesti ja ryhmissä edettiin koulutuksellisesti paljon. Useat kouluttajat saivat henkilökohtaisesti erinomaista palautetta koulutuksista ja heitä onkin jo pyydetty varamaan kalenteriinsa tilaa vuoden 2020 flattileirille. Valitettavasti leirillä yhdelle päivälle osuiliin suuria NOME-koulutusryhmiä, jotka palautteessa saavat poikkeukselta negatiivisen huomion. Silti flatti-ihmiset ovat kyllä sydämellisiä. Vaikka isot koulutusryhmät onkin mainittu negatiivisena asiana, on koulutusryhmissä kuitenkin suhtauduttu asiaan erittäin positiivisesti. Palautteessa on myös nostettu esiin kehitysideoita esimerkiksi räätälöidyistä kursseista kuten vesityökurssi, nosework-kurssi, tai luento ja klinikoista, kuten ohjaukset tai pysäytyspöytä opettaminen. Kaksipäiväisistä teho-erikoiskursseista ja valmennusringistä oli myös toiveita. Uusia harrastajia toivottiin otettavan paremmin huomioon leirin ohjelmaa suunniteltaessa ja ehdotettiin leirille esimerkiksi erityistä esittäytymis- ja tutustumisiltaa. Näitä vaihtoehtoja otetaan huomioon seuraavien vuosien leirejä suunniteltaessa, myös osana järjestön strategiaa.

MEJÄ-koulutusten osalta seuraavalle leirille toivottiin enemmän kokeneempien koirakoiden mejä koulutusta work shop-tyyppisesti.

Rally-toko koulutus oli vuoden 2019 leirillä todellinen onnistuja. Leiriläiset kiinnostuivat koulutuksesta ohi kävellessään ja lähtivät innokkaasti mukaan kokeilemaan itselleen uutta lajia. Moni vastaaja kertoi saaneensa rallykärpäsen pureman mukaansatempaavan kouluttajan innoittamana. Myös rally-toko on jo varattu ensi vuoden leirin ohjelmaan, koko leirin mittaisena.

Leirillä järjestetyt oheistapahtumat, jalostustarkastus, open show ja mejä-koee koettiin mukavaksi lisäksi tavalliseen leiriohjelmaan. Erityisesti jalostustarkastus toivottiin säilytettävän tulevien leirien ohjelmassa ja sen todettiin sopivan leirin konseptiin hyvin. Open show mielletään mukavaksi illanvietto-ohjelmaksi leirillä, joskin sen profilia mukavana picnic-tapahtumana voisi kohottaa. Iltaohjelmat Kaipaavat palautteen mukaan hieman kasvojen kohotusta, mutta leiriläiset yhteen kokoavana toimintana niiden toivotaan pysyvän edelleen ohjelmistossa.

Kysymykset leirin kehittämistä ja toiveista tulevien vuosien leirille saivat vastaajat hienoon ideanystyröitään. Leirin ohjelmistoon esitettiin liitettäväksi toimintaa eläkeläiskoirille, muutoin ei-kokeeseen tähtääville koirille

‘Ensi vuonna flattileiri järjestetään 8.-12.7. jälleen Matkailutila Surkeenjärvellä. Tervetuloa kaikki uudet ja vanhat flattiharrastajat oppimaan uutta tai kertaamaan vanhaa ja nauttimaan flattimäisestä yhdessäolosta.’

tai juuri uuden flatin hankkineelle aloittavalle koirakolle. Yhteistä ohjelmaa jossa samalla voisi tutustua niin muihin flattiharrastajiin, kuin eri lajeihin mutta ei niin tavoitteellisesti, ikäänkuin leirin sisälle leivottu tutustumispäivä eri harrastusmuotoihin. Myös kevyempää toimintaa, kuten koirakeilausta ja flyballia esitettiin oheisohjelmaksi leirille.

Flattien kesäleirin suosio vastaajien keskuudessa on korkea, sillä 30/34 vastaajan mielestä olisi suuri, tai erittäin suuri pettymys jos leiriä ei järjestettäisi. Monessa palautteessa kävi ilmi hyvän ilmapiirin ja “flatti-hengen” vahva läsnäolo leirillä.

Ensi vuonna flattileiri järjestetään 8.-12.7. jälleen Matkailutila Surkeenjärvellä. Tervetuloa kaikki uudet ja vanhat flattiharrastajat oppimaan uutta tai kertaamaan vanhaa ja nauttimaan flattimäisestä yhdessäolosta upealle Surkeelle.

- Mari Mamia

Kesäleiri 2019 Open Show tulokset:

Tuomari Jenni Juvén

- **BIS1**
skn Noanarkin Tringa Totanus ”Kismet”,
om. Kaija Leinonen & Akane Miura
- **BIS2**
skn Almanza Between You And Me ”Vappu”,
om. Laura Rajakallio
- **BIS3**
skn Susedalens Tikka Pull the Tricker ”Martina”,
om. Tiina Pikkuaho
- **BIS4**
sku Almanza Simply Starstruck ”Lucky”,
om. Jaana Rätty
- **BIS5, BIS VET**
skn Champerin Justiina ”Justi”,
om. Heini ja Kari-Pekka Hietala
- **Parikilpailun voittajat** Vappu & Lucky

©Juho Pajari

Kuva: Kaija Leinonen

Flattihenkkinen TOKO-viikonloppu

Flattien TOKO-mestaruus järjestettiin jo toista vuotta peräkkäin koulutuskeskus Salpauksen maneesissa Asikkalassa. Koetuomarina toimi Ralf Björklund. Kokeessa ratkottiin sekä yksilö- että joukkumestaruus. Tänä vuonna pyrimme täyttämään koko kokeen flateilla, missä onnistuimmekin aika hyvin. Valitettavasti muutama flatti joutui perumaan tulonsa juoksujen takia, mutta loppujen lopuksi kokeessa oli 17 flattia, mikä oli jo hyvä määrä.

Kokeen ensimmäiset kilpailijat saapuivat hyvissä ajoin, eikä ilmoittautumispieni epävarmuus haitannut, kun kokeneimmat kilpailijat osasivat neuvoa mitä ilmoittautumisessa tulisi tarkistaa.

Koe sujui hyvämielisessä hengessä ja mukana oli jännittyneistä ensikertalaisista hieman tottuneempiin kilpailijoihin. Päivään mahtui iloa ja onnistuneita suorituksia, kaikkia tsemppattiin ja elettiin mukana suorituksissa. Vaikkei koko koe täyttynytään flateista, olivat ne hyvin edustettuina. Jokaisen luokan kolmen parhaan joukossa oli ainakin yksi flatti. Alokasluokassa ja avoimessa luokassa

näimme flatteja kaikilla kolmella palkintosijalla. Alokasluokan voiton vei Toffedreams For Gold and Rust, ohjaajana Tiina Rasi ja avoimen luokan voiton vei Filurin Magpie, ohjaajana Pipa Pärssinen.

Voittajaluokassa ja erikoisvoittajassa flattit edustivat kahdella ensimmäisellä palkintosijalla. Voittajaluokan voiton vei Huntstars Tiffany, ohjaajana Jenny Mänttari ja erikoisvoittajan voiton vei Virosta tullut Bersiflor Vicenza ohjaajana Regina Suup.

Flattien tämän vuoden tokomestariksi kruunattiin Bersiflor Vicenza, ohjaajana Regina Suup. Joukkumestaruuden voitti Talkooporukka. Paljon onnea!

Mukavan kokeen ja tokomaisen viikonlopun kevennykseksi järjestettiin vielä seuraavana päivänä TOKO-treenit maneesissa. Halukkaat saivat yöpyä paikan päällä. Sunnuntaina aamutuimaan useat kokeeseen osallistujat, ja muutama muu kerääntyivät maneesiin käydäkseen päivän läpi. Koiria oli alokkaista konkareihin ja treenit järjestettiin jokaisen koirakon tason mukaisesti. Treenit alkoivat vapaavalintaisella, muutamalla ko-

keenomaisella liikkeellä. Kokeessa olleilla oli mahdollista harjoitella jotakin liikettä, joka ei ollut sujunut tai mitä piti treenata lisää. Treenipäivän ajatuksena oli harjoitella ryhmässä ja käyttää hyväksi toisten koirien tuomaa häiriötä ja hyödyntää eri avustajia. Aamupäivän koe- ja ryhmäliikkeiden treenaamisen jälkeen oli iltapäivällä vuorossa jumppaa koirille. Eri pisteitä kiertäen pystyi esimerkiksi treenaamaan takapäättä, notkeutta ja hyppyteknikkaa.

Ensi vuonna tokomainen viikonloppu järjestetään mitä luultavimmin pääsiäisen jälkeisenä viikonloppuna, varaa siis valmiiksi tämä viikonloppu. Olit sitten aloitteleva treenaaja tai maailmanluokan huippu, olet tervetullut mukaan viettämään mukavaa viikonloppua TOKOn merkeissä! Tavoitteena on täyttää koko koe tokoilevista flateista, pitää mukavaa ja treenata yhdessä flattimaisessa hengessä. Tervetuloa mukaan!

- Johanna af Hällström-Kamila -

Huhtikuun lopussa pääsimme Sarkan kanssa Asikkalaan treenaamaan flattihmisten porukassa. Asumme Kajaanissa, minkä vuoksi osallistuminen Suomen sieläkarvaiset noutajat ry:n toimintaan on jäänyt osaltamme vähemmälle. Mahdollisuus majoitukseen paikan päällä sekä totta kai TOKOn treenaaminen flattiporukassa houkutteli ajomatkalta kauemmas etelään - joten olihan se sitten lähdeävä. Pitkä välimatka antoi myös hyvän syyn saapua paikalle jo lauantaina seuraamaan flattien TOKO-mestaruutta. Oli mukava seurata

katsomosta koepäivän kannustavaa ja iloista ilmapiiriä.

Koepäivänä kentällä ja katsomossa vallinnut iloinen yhteishenki jatkui sunnuntain treenipäivänä. Oli ihana nähdä hallin täydeltä iloisena heiluvia tummia häntiä ja yhtä innostuneita ohjaajia. Kouluttajat olivat kannustavia ja päivä pursusi uusia näkökulmia ja treenivinkkejä. Ei meilläkään Sarkan kanssa kaikki mennyt putkeen, mutta kotiin viemisinä saimme juuri ne neuvot ja kannustukset, joita kaipasimme treeneihimme.

Lauantaina saapuessani seuraamaan TOKO-mestaruutta, tunsin paikan päältä vain kourallisen ihmisiä. TOKO-kokeen ja treenaamisen aikana tutuksi tulivat kuitenkin monet kasvat. Jälkeenpäin täytyy todeta, että kyllä todella kannatti ajaa Kajaanista asti Asikkalaan treenaamaan.

Tahdon omalta osaltani kiittää hienosti järjestetystä ja toteutetusta viikonlopusta, jossa uusi flattiharrastaja tunsi olevansa osa samaa iloista flattiporukkaa.

- Irene Kotilainen & Sarka -

Flattikansa kokoontuu syystreffeille Kaarinan Tuorlaan 2.-3.11.2019. Ilmoittaudu mukaan! Syystreffeillä tavataan uusia ja vanhoja tuttuja, treenataan nomea, vietetään aikaa yhdessä ja kokoustetaan järjestön syyskokous.

ALO/AVO-ryhmän kouluttajana toimii Kati Tuominen (Katin koirakoulu). Kati kouluttaa ammatikseen noutajia – tai lähinnä niiden ohjaajia – rodunomaisiin lajeihin. Syystreffeillä kouluttaa myös Vuoden Flatin omistaja Emmi Kiviluoma sekä muita myöhemmin varmistuvia kouluttajia. Näihin ryhmiin ei ole tasovaatimusta. Voit tulla mukaan pennun, nuoren koiran tai ihan aloittelijan kanssa. Koulutus on ryhmäkoulutusta. Koirakot jaetaan aamu- ja iltpäiväryhmiin. Voit myös seurata koulutusta ilman koiraa toisen puolen päivää. Jos haluat tulla tutustumaan flatti-ihmisiin ja rodunomaisiin lajeihin, mutta et halua vielä osallistua koulutuksiin koirasi kanssa, voit tulla myös seuraamaan koulutuksia kuunteluoppilana.

Koulutukset maksavat 80 €/vkl (Kati Tuominen) ja 35 €/vkl (muut ryhmät). Kuunteluoppilaiden hinta on 10 €/vkl.

Majoituksen ja ruokailun voi varata Tuorlan Majatalosta www.tuorlanmajatalo.fi (koodilla ”FLATTI”)
Voit halutessasi saapua jo 1.11.

Ilmoittaudu heti mukaan! Viimeistään 2.10.2019. Ajantasaiset tiedot, ilmoittautumislomake ja ruokailu/majoitushinnat löytyvät osoitteesta: flatti.net/toiminta/syystreffit-2019. Osallistuminen edellyttää Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenyyttä.

Flateille TOKOssa SM-joukkuepronssia!

Viime vuonna jäi vähän hampaankoloon – piste tokon SM-kilpailussa joukkuepronssista! Siinä jo samalla hetkellä alettiin tehdä suunnitelmia tämän vuoden tokon SM:iä varten: missä SM on, milloin, ketkä voisivat olla joukkueessa jne. Suunnitelmat tarkentuivat talvikauden aikana, kun tokoilevat flatistit järjestivät koulutuksia sekä keskenään omilla paikkakunnillaan että yhteisesti kaikille tokoileville flateille. Samanrotuisten kanssa on mukava harjoitella, kun koirilla on samanlaisia käyttäytymistä, vahvuuksia ja heikkouksia. Ja ihmisetkin ovat samanhenkisiä, hyvällä (tai huonohkolla) huumorintajulla varustettuja.

Keväällä järjestettiin Asikkalassa flattien tokomestaruus ja seuraavana päivänä koulutuspäivä. Sinne osallistui flatteja runsain määrin ja sielläkin suunniteltiin mm. kokeen tulosten perusteella tulevan joukkueen kokoonpanoa. Viimeinen ilmoittautumispäivä oli kesäkuun lopussa ja siihen mennessä joukkue pitäisi tietää. Tämä teki porukalle hieman tiukkaa, kun osan suunnitelmat menivät uusiksi koirien sairastumisten ja töiden takia.

Alokasluokkaan saatiin viime tingassa mukaan Heidi ja Jade, kun he viimeisenä ilmoittautumispäivänä kävivät kokeessa hakemassa hienon ykköstuloksen ja sitä kautta lunastivat oikeuden päästä kokeeseen. Heidi ei ollut suunnitellut kisaavansa SM:ssä Jaden kanssa, mutta pienen suostuttelun jälkeen Heidi otti treenispurttin Jaden kanssa ja pakatoi alokkaan koemuotiin. Toinen alokasluokan koira oli Usva ohjaajanaan Miia.

Avoimessa luokassa kisasivat sisarukset Alli (& Pipa) ja Myrtti (& Maija). Molemmat olivat säästelleet avoimen luokan koetta SM:iin ja täten olivat myös säästyneet ahkerammalta tokon treenaamiselta, koirat kun olivat jo keväällä startanneet avoimessa luokassa. Voittajaluokassa piti olla mukana Jenny Hertan (Huntstar's Tiffany) kanssa, mutta Hertta päätti aloittaa juoksun juuri ennen kisa. Täten varakoira Malva & Tytti joutuivat luopumaan osasta nome-treeneistä ja ottamaan tokoa mukaan ohjelmistoon. Erikoisvoittajaluokassa luotettiin Lahjan ja Marianen osaamiseen.

Tiukat viimeistelytreenit, joita myös tokokidutukseksi kutsuttiin, pidettiin flattileirillä, jossa osa joukkueesta oli mukana. Täten koko porukan oli helppo lähteä SM:iin, yhteishenki oli korkealla, kerholta saatiin edustuspaita ja Anu Vorobjev lahjoitti koko porukalle onnea tuottavat rannekorut. Vielä hiusten värjäämiset ja kynsien lakkaamiset ja joukkue oli valmis!

Kisapaikalle mentiin jo perjantaina, pystyttiin kisastudio eli teltta ja suunniteltiin, millaisia herkkuja kukin paikalle tuo. Herkut ovat tärkeä osa tokoa! Lauantaina vuorossa olivat alokasluokka (n. 70 koiraa) ja erikoisvoittajaluokan karsinta yksilöfinaaliin sunnuntaille (reilut 50 koiraa). Miia ja Usva tekivät varman alokkaan suorituksen, vaikka Usva ei ollutkaan ihan terävimmillään kehissä. He saivat 165 pistettä ja samalla TK1-koulutustunnuksen, mikä on hyvä saavutus SM-kilpailussa (paljon koiria, useita kehiä vierekkäin jne.). Tämä antoi hyvän pohjan joukkuetulokselle. Heidi ja Jade pääsivät vuoroon loppupäässä, vaan sepä ei haitannut, koska Jade veti lähes

Kuvassa vasemmalta: Pipa Pärssinen & Filurin Magpie "Alli", Miia Mäkijouppila & Noanarkin Betta Splendens "Usva", Heidi Siipo & Harvahampaan Painted On My Heart "Jade", Marianne Forsell & Flatkiss Guilty Intent "Lahja", Maija Valtonen & Filurin Myrtle "Myrtti", Tytti Hirvenlahti & Filurin Mayfly "Malva"

©Sporttirakki

kaikista liikkeistä kympti. Lopputulos 198,5 pistettä (max. 200) ja selkeä luokkavoitto. Upea suoritus, viimeiset hienosäädöt vireen osalta tuottivat tulosta, eikä villi-Jade ollut liian villi, vaan sopivasti iloinen.

Erikoisvoittajaluokassa Marianne joutui korjailemaan hieman Lahjan menoa ruudun eteenmenossa, joka ei ollut helppo (kentällä oli kaikenlaisia viivoja ja nauhoja siellä täällä). Luoksetulossa tuli kaksoiskäskey, mutta mitään muuta isompaa ei ollut missään ja ykkönsen siinä napsahti, 269 pistettä. EVL osoitautui hankalaksi, paljon nollia tuli ja täten Lahjan tulos oikeutti kevyesti finaaliin ja karsinnan yhdeksänteen sijaan. Merkillepantavaa oli se, että karsinnasta pääsi ennätyspaljon noutajia finaaliin: flatti, labradori (joka voitti yksilöhopeaa!) sekä kaksi kultaista.

Sunnuntai alkoi edellisen päivän kisaajien osalta rennoissa merkeissä, vaan ei sunnuntailaisten osalta. Jännitystä riitti, kun Malva ja Tytti pääsivät heti toisena kehään voittajaluokassa. Paikallaolossa oli ylimääräistä virettä, kun yksi koira lähti Malvan paikallaoloryh-

mässä toisen koiran luokse ja koko paikallaolo uusittiin. Malvan vire oli hyvä koko suorituksen ajan, jossain liikkeissä tuli ohjaajalta varmisteluja ja jossain Malva osasi vähän oikaista hommaa. Pisteet 233,16 ja sijoitus reilusti puolenvälin yläpuolella vajaan 40 koiran joukossa.

Avoimessa luokassa Maija ja Myrtti tekivät todella hienon kokonaisuuden. Yksi pikkuvirhe maksoi kuusi pistettä ja parissa liikkeessä tuli 9-9,5, mutta tekeminen oli hienoa pompuineen. Pisteitä ynnäsimme miten sattuu, lopputulos 304,76 eli kova ykkönen, jolla mentiin ihan lähelle kärkeä (avoimessa tuli hyviä tuloksia, useita yli 300 pisteen suorituksia, max. 320). Allin kanssa ei minulla ollut enää isoja paineita (paitsi omassa päässä) mennä kehään, kun Myrtti onnistui niin hyvin. Alli pääsi lipsahtamaan vähän nomemoodiin ja keskittyi paikoitellen ympäristöön, joten kehäfilis ei ollut ihan täydellinen. Liikeosaaminen onneksi pelasti tilanteen, niissä ei Allilla ollut vaikeuksia ja teki ne perusvarmasti. Yllätys oli suuri, kun kokonaispisteet olivat 311,26. Lopputuloksissa Alli jäi juuri palkintopallin

ulkopuolelle eli oli neljäs ja Myrtti kahdeksas – hyvät sijoitukset molemmilla vajaan 70 koiran joukossa.

Erikoisvoittajaluokan finaali kilpailtiin siis sunnuntaina. EVL:n kehä meni vähän päällekkäin muiden luokkien kanssa, joten joukkueella riitti sukkulointia paikasta toiseen. Marianne teki Lahjan kanssa varman suorituksen, tosin joitakin (matalahkoja) pisteitä hieman ihmeteltiin. Ehkä vaikutusta oli starttinumerolla, joka oli finaalin ensimmäinen? Kokonaisuus oli jälleen hyvä, Lahja oli kehässä iloinen ja vaikea ruutu onnistui upeasti. Pisteet sunnuntailta 256,25 ja sijoitus finaalin 10.! Kokonaistuloksissa Lahja oli sijalla 10 – hienoa!

Joukkuetuloksia ei ollut missään ja laskeskelimme, että olemme varmasti 10 parhaan joukossa, ehkä jopa 5 parhaan. Vessajonossa (tärkeä paikka) toisen yhdistyksen jäsen onnitteli meitä, että olisimme kuulemma palkinnoilla. Olimme hyvin hämmentyneitä, että ei me olla, ei kai. Mutta heillä oli mennyt hyvin ja he olivat palkinnoilla, olivat kuulemma laskeneet pisteitä.

Sitten EVL-kehää katsoessamme ja Ralfin (Björklund, kokeen ylituomari ja flatti-ihminen) kanssa jutustellessamme Veera Jääskeläinen laitto onnitteluviestin pronssista. Mitä ihmettä! Tuloksia ei ollut kisapaikalla esillä ja kun tivasimme tilannetta Ralfilta, tämä vain myhäili meille, mokoma ketku! Sitten kaivelimme Veeran linkistä tuloksia ja laskeskelimme niitä ja niissä sijoitus oli kyllä kolmas. Aloimme jo olla aika innoissamme, vaan parempi vara kuin vahinko ja itku pitkästä ilosta. Joten emme vielä hurraanneet, mutta otimme koirat palkintojenjakoon varmuuden vuoksi mukaan. Ja kas kummaa, kyllä – joukkuepronssi oli totta! Eli suunnitelma onnistui (venytettiin ja sumplittiin kisaamisia SM:ien mukaan, porukkatreenejä, tsemppaamisia netissä jne.) ja saimme nostettua tokossa kuitenkin harvakseltaan esiintyvän flattiporukan muiden, yleisempien tokorotujen rinnalle palkinnoille.

Viikonloppu oli todella hieno meidän joukkueellemme sekä kaikille flattitokoilijoille – flatti on monipuolinen koira, sopii moneen lajiin ja koulutusosaamistakin tälle rodulle löytyy. Porukkatreenit ja koulutuspäivät ovat yksi tekijä sekä yleisesti flattiporukassa vallitseva hyvä henki. SM:ssä tehtiinkin jo suunnitelmat seuraavien koulutuspäivien ja joukkueen varalle, alokkaaseen pitää saada tällaisia koiria jne. Tästä on hyvä jatkaa metsästyksen pariin ja sitten taas palataan tokoilemaan. Yhteistreenejä on suunniteltu jo lokakuulle ja marraskuussa on Kannuksessa tokoviikonloppu.

Teksti: Pipa Pärssinen, kuva: Sporttirakki

Erikoisnäyttelyn voittajat

Erikoisnäyttelyn tunnelmia, kuvia ja tulokset sekä tuomareiden terveiset on julkaistu aiemmin kesällä ilmestyneessä digilehdessä, *ErkkariExtrassa*, jonka voit ladata järjestön kotisivuilta, flatti.net.

C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA LVJV-10 HeVW-17 PMVV-17 Sniffens Lumitähti: PN1, ROB, VET ROB, BIS1 / omistajat: Satu ja Juha Saarinen
Fusstail's kennelin kiertopalkinto, Heilurihännän kennelin kiertopalkinto, Sniffens kennelin kiertopalkinto

FI MVA Heilurihännän Eye Of The Tiger: PU1, VSP, BIS2 / omistaja: Emmiina Rämä
Sniffens Star Of Paronis kiertopalkinto

Flatin trimmaamisesta

Teksti ja kuvat Riitta Niemelä

Saan usein kysymyksiä flatin trimmaamisesta – miten se tehdään, mitä pitää muistaa, miksi pitää trimmata? Flatti ei ole varsinaisesti trimmattava rotu, vaan enemmänkin siistittävä. Vaikka ei näyttelyissä kävisikään, on silti hyvä siistiä flattia myös ihan kotiloissa. Esim. kápälät ja korvat on helppo tutkia ja pitää puhtaina, kun ne eivät ole ylen määrin pitkässä karvassa. Koiran siistiminen on myös mukava asia – puhdas ja siistitty koira on ilo silmälle!

Ei ole yhtä ja oikeaa tapaa trimmata flattia, meillä jokaisella on oma tapamme ja tyylimme se tehdä. Käyn tässä läpi ihan perusasioita, joita voi harjoitella ja sitten löytää oma tapa ja tyyli tehdä trimmaus omalle koiralle. Vain harjoittelu tekee mestarin, eli ei kannata lannistua, jos tehtävä tuntuu vaikealta. Kerta kerralta se yleensä helpottuu.

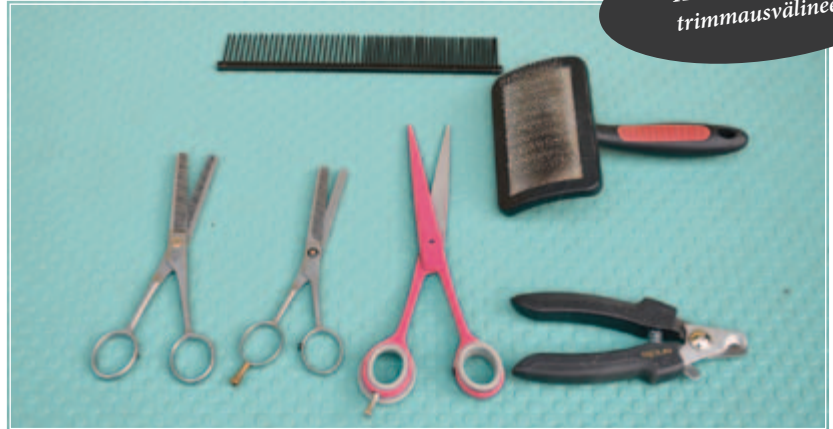
Valmistautuminen

Tärkeää on, että koira on puhdas ja kuiva. Trimmaus vaatii myös koiralta paljon eli koira kannattaa pienestä pitäen totuttaa turkin hoitamiseen ja käsittelyyn. Varmista, että sinulla on kunnolliset välineet. Saksien suhteen hinta ja laatu kulkevat käsi kädessä eli kannattaa panostaa hyviin saksiiin. Niiden kanssa pärjää pitkään, kun saksista pitää hyvää huolta ja käyttää niitä vain puhtaaseen turkkiin. Saksia voi myös terottaa, mikäli ne tylsyvät.

Saksista välttämättömät ovat ns. suorat saksit ja ohennussaksit. Ohennussaksia on yksi- ja kaksipuoleisia. Kaksipuoleisilla saa vähemmän vahinkoa aikaiseksi, mutta toisinaan yksipuoleisilla saksilla on helpompi aloittaa trimmaus ja sitten viimeistellä kaksipuoleisilla. Varmista, että saksit ovat terävät, tällöin lopputulos on siisti ja trimmaaminen on itsellesikin huomattavasti helpompaa. Kampa, harja ja karsta kuuluvat myös trimmausvälineistöön.

Ennen trimmausta pese koira, voit myös laittaa turkkiin hoitoainetta (etenkin jos turkki on kuiva) ja huuhtelee se sitten huolellisesti pois haalealla vedellä. Mikäli mahdollista, hanki käyttöön trimmauspöytä tai vastaava – omasta ergonomiasta kannattaa pitää huolta!

Varaa myös riittävästi aikaa koko prosessiin: pesu, kuivaus ja trimmaus vie helposti parikin tuntia. Tarvitset myös kunnon valaistuksen, ettei tule tehtyä turkkiin lovia tai koloja. Itse käytän turkin kuivaamiseen tehokasta puhallinta, jotta pohjavillakin on varmasti kuiva ennen kuin aloitan saksien käytön. On tärkeää, että pohjavilla on kuiva, jottei trimmauksen jälkeä kostea pohjavilla nosta turkkiin laineita/kiharoita!

Hanki kunnolliset trimmausvälineet

Pese ja kuivaa koira aina ennen trimmausta

Valmiina kohti uusia seikkailuja

Korvat ja kaula

Aloitan trimmaamisen yleensä korvista ja kaulasta. Kaula varsinkin vie runsaasti aikaa, mutta sen trimmaamiseen kannattaa panostaa ja pyrkiä saamaan mahdollisimman luonnollisen näköinen lopputulos. Siistin korvien alareunan suorilla saksilla ja viimeistelen reunan ohennussaksilla. Reunan voi leikata myös ohennussaksilla. Korvien takaa hapsottavat karvat ohennetaan, muttei liian ohuiksi. On mukavaa, jos etenkin korvien etureunaan jää hieman ilmettä pehmentävää karvaa. Korvakarvoja leikatessa pitää olla varovainen, se voi kutittaa koiraa ja jos koira liikuttaa päätä, sakset voivat osua korvalehteen.

Kaula leikataan aina ohennussaksilla. Sitä ei tule ajaa koneella! Pidä sakset koko ajan pystysuorassa ja leikkaa joko alhaalta ylös tai ylhäältä alaspäin, mutta ei koskaan poikittain vaakasuunnassa. Laita sakset karvan sisään ja leikkaa. Tee näin muutama kerta ja sen jälkeen voit karstalla harjata kaulasta irtokarvat pois. Jatka tätä ja ohenna kaulakarvaa kauttaaltaan. Tee maltilla ja tarkista välillä, miltä kaula näyttää sivulta katsottuna. Pyri leikkaamaan karva siten, ettei kaulaan muodostu rajakohtia ja trimmauksen jälki on pehmeä sekä luonnollinen.

Häntä

Häntä trimmataan suorilla saksilla, mutta hännänpään siistin ohennussaksilla. Harjaa tai karstaa häntä ensin hyvin molemmin puolin. Sitten ota hännänpää käden sisään ja leikkaa ohennussaksilla hännänpään yli tulevat karvat tasaisesti. Tämän jälkeen pidän toisella kädellä kiinni hännänpästä ja leikkaan suorilla saksilla sapelin muotoisen linjan. Tämän jälkeen kannattaa karstata häntä uudelleen ja tarkistaa, miltä leikkaus näyttää ja tarvittaessa siistiä vielä linja mahdollisimman tasaiseksi. Koira saattaa aristaa häntää, joten leikkaa häntä huolellisesti ja varmista, ettei koira liiku häntää leikattaessa. Tähänkin koira on hyvä totuttaa pienestä pitäen.

Joskus joutuu reisien takana olevia pökykarvojakin siistimään, se tulee aina tehdä ohennussaksilla. Siistiminen on useimmiten hyvin pientä, pisimpien kintereen alle ulottuvien karvojen lyhentämistä.

Kintereet ja käpälät

Tassujen trimmaamisen käytän sekä suoria että ohennussaksia. Voi olla hyvä ratkaisu pitää erillisiä tassusaksia. Tassuja trimmatessa kannattaa kädellä varmistaa, ettei tassussa ole hiekkaa ja tarvittaessa ne pitää pyyhkäistä pois. Näin suojaat arvokkaita saksia.

Leikkaa suorilla saksilla tassun ympäriltä ja varpaiden väleistä hapsottavat karvat pois. Varpaiden väleissä tassun päällä olevia karvoja siistin ohennussaksilla. Niiden leikkaamista helpottaa, jos sormella nostat karvat varpaiden välistä ylöspäin. Lopputuloksena käpälän tulisi näyttää pyöreähköltä ja paksulta.

Usein koiran käpäliä kutittaa ja voi olla hankala trimmata niitä. Tätäkin kannattaa harjoitella ja on tärkeää pitää tassusta 'lempään lujasti' kiinni, jottei saket vahingossa osu varpaisiin tai polkuauroihin. Tähänkin auttaa harjoittelu ja totuttelu. Muista leikata myös kynnet.

Takajalkojen kintereet on hyvä siistiä ohennussaksilla. Eli pitkät hapsottavat karvat leikataan pois ilman, että kinner kuitenkaan alkaisi näyttää ohuelta.

Lopuksi: Harjoitus tekee mestarin. Aloita harjoittelu jo nuorella koiralla. Totuta pentu käsittelyyn ja opettele saksien käyttö. Jokainen turkki on omanlaisensa, joten jokaista turkkia trimmataan omalla tavallaan – toisia enemmän ja toisia vähemmän. Jos et itse arvaa ryhtyä trimmaamaan, niin pentusi kasvattaja varmasti neuvoo alkuun. Tee trimmaus ajoissa, niin tarvittaessa ehdit vielä hienosäätää ennen H-hetkeä.

VANHAT & VIISAAT

Kuuma kesä on ollut haasteellinen vanhoille. Vaikuttaa siltä, että lämpö on kuitenkin myös hellinyt vanhoja luita ja niveliä. Kesällä vanhoja ja viisaita flatteja on näkynyt monessa tapahtumassa. Ilahduttavasti. Voitokkainakin! Suomen vanhin flatti Beta kärsi kuumasta kesästä, mutta vietti aktiivista elämää öisin. Samoin Taka-Tapiolan Roki 15v5kk.

Päänäyttelyssä 18.5.2019 Messilässä yhdistys onnitteli Suomen vanhinta flattia Summerhill Cinaa, Betaa, silloin 16v3kk ja tätä kirjoittaessa jo 16v6kk. Mikä koskettava hetki.

Päivän kruunasi Sniffens Lumitähden, Nilan 10v3kk, voitto näyttelyn kauneimmaksi! Näyttelyn vanhin oli 13v3kk, Noanarkin Pytilia Melba. Juttu päänäyttelystä ja Betan kuulumisia on luettavana yhdistyksen kotisivuilla digilehtenä.

Veteraaninarttu Gilliam`s Gold White Pigeon Game, Vappu 8v2kk, tuli Flattimestaruudessa kolmanneksi ja oli viime hetkeen asti kiinni voitossa. Onnittelemme Vappua ja omistajaansa Katja Villikkaa.

Vanhoja Flattiviestejä lukiessani löysin 1992/1 lehdestä jutun Kalesta, (i: Laddie e: I Vassen Krysantemix), joka eli 15v1kk12pv 1.6.1975-12.7.1990. Luultavasti ensimmäinen suomalainen näin vanhaksi elänyt flatti. Jos olet tämän koiran läheisiä tai tunnet omistajat Tarja ja Jorma Laineen Tampereelta (1992) tai kasvattajan Pekka Salmen Sääksmäeltä, ota yhteyttä minuun (virpi.peltonen@turkuflatti.net). Tämän koiran sisarukset ovat KoiraNetissä, mutta ei KALE.

Ohessa Heini Hietalan tarina Justista, Champerin Justiinasta, joka treenasi innolla Flattileirillä. Justi voitti flattileirin Open Shown veteraanit ja oli vielä BIS5. Tärkeintä on kuitenkin, että vanhat ja viisaat flattimme ova saaneet toimia, temmeltää ja elää taas yhden kesän flattienenergialla.

Beta menossa onniteltavaksi päänäyttelyssä. Mukana kuvassa omistaja Sari Klemetti ja Vanhat ja Viisaat -palstanpitäjä Virpi Peltonen. Kuva: Juho Pajari

*Vanhoista flateista on lista yhdistyksen kotisivuilla:
www.flatti.net/jalostus/lista-vanhoista-flateista/*

Listalla ovat yli 13-vuotiaiksi eläneet flatit. Toivomme myös lehteen lisää tarinoita vanhoista flateista. Juttuja voitte kirjoittaa yli 10-vuotiaista koiristanne.

Onko oma Vanha ja Viisaasi jo listalla? Haluatko kertoa koirasi tarinan? Ota yhteyttä: virpi.peltonen@turkuflatti.net, puh. 040 589 3157.

Champerin Justiina, 'Justi'

Justi syntyi pimeänä syksyisenä iltana, seitsemän muun sisaruksen kanssa 29.10.2008 meidän kotonamme. Äitinä oli sijoituskoiramme FIN MVA Champerin Härdelli, ”Donna” ja isänä Flats Nikkis Bruce, ”Riki”. Pentueeseen syntyi kaksi narttua, joista toinen tuli meille ja toinen Josefiina eli ”Lara” meni Donnan omistajille. Lara-siskokin on vielä metsälle menossa, vaikka onkin iän tuomaa kremppaa ja harmaata enempi Justiin verrattuna. Donna-äiti teki pitkän uran sekä metsästys- että nome-koirana ja eli myös vanhaksi (11v7kk).

Justi oli pentueensa isoimpia, myös uroksiin verrattuna ja ehdottomasti röyhkein ruokakupeilla. Niinpä se saikin nimekseen Justiina, Pekka ja Pätkä elokuvista. Nimi lyhenyi myöhemmin muotoon Justi. Aikuisena se jäi kuitenkin kaikkein pienimmäksi (57cm) ja on ollut luonteeltaan kaikille ystävällinen, eikä ollenkaan röyhkeä. Justi jäi meille tanskalaisen mumminsa Digin (Pearly Coat Bunyan Sweet Tiger) hoiviin. Digi oli hyvin vahvaluonteinen ja ehkä totinen flätiksi ja piti Justia tiukasti ”tassun alla” yli kuusi vuotta. Justi sopeutui tähän ihan hyvin ja otti aina tyyneästi vastaan mummon kiukunpuuskat. Kun Digistä aika jätti yli 14v iässä sai Justi kaverikseen ruotsalaisen Åsan (Susendalens Get Rythm). On ollut todella hauska ja ihana katsoa kuinka hyvin nämä kaksi tulevat toimeen ja kuinka Justi yli 6 vuotiaana opetteli vielä leikkimään. Nyt he ovat Åsan kanssa ylimpiä ystäviä ja kulkevat pitkin isoa pihaamme peräkanaa välillä juosta tömistellen, leikkien ja ”flättihepuliirallia” vedellen. Luulen, että Justin nuorekkuuden salaisuus on juuri tässä ystävydessä.

Meillä koiria käytetään metsästyksessä ja jonkin verran myös kokeissa – ajanpuutteen vuoksi kyllä aina liian vähän treenattuna. Taipparit Justi suoritti hyvin ensimmäisellä kerralla. Alokaskokeissa Justi toimi muuten hienosti, mutta sitten tuli vaikeuksia kanin kanssa. Justi meni hyvin jäljelle ja löysi kanin helposti erinomaisella nenän käytöllään, mutta paluumatkalla kani aina ”hävisi” merkittävästi ja Justi tuli viattoman näköisenä takaisin isännän luo, kirsunpää multaisena, että ”ei kuule, isäntä, löytynyt mitään”. Joskus jopa kokeissa Justi vältti hylkäyksen, kun oli piilottanut kanin niin hyvin, että todisteita ei löytynyt, vaikka kokenut koira otettiin sitä etsimään, sillä olisihan sen kanin voinut joku

Champerin Justiina, 'Justi' Flättileirillä 2019. Kuva: Markku Kastepohja.

petokin viedä. Tästä ongelmasta selvittiin, kun toinen meistä jäi treeneissä puoleenväliin jälkeä ja sai muutaman kerran yllätettyä neidin itsesteosta.

Metsällä Justi on toiminut erittäin hyvin. Justi on hiljainen ja tarkkaavainen passissa istuja, jolla on hyvä työinto, sitkeys ja erittäin hyvä nenän käyttö, erinomaiset luovutukset ja paljon myös omia ajatuksia siitä, missä se riista on ja mitä kautta sinne kannattaa mennä. Kokeissa Justi on hakenut riistaa mm. toimitsijateltasta tai viereiseltä tehtäväalueelta, jos haju on sopivasti tullut nenään. Voittajaluokkaan asti ollaan kuitenkin päästy ja onhan Justi Kisällimestarikin vuodelta 2012. Voittajaluokan startti oli vielä tarkoitus tehdä, mutta ehkäpä se nyt iän vuoksi jää tekemättä. On se lyhyt tuo koiran elämä, ei kerkiä käyttövalioksi millään treenaamaan näillä taidoilla, jos ei omistaudu asialle tosisaan ja käytä siihen kaikkea vapaa-aikaansa. Kaikkiin haluamiin kokeisiin ei aina pääse ja narttukoiralla sotkee kokeisiin pääsyä vielä pennuttamiset ja juoksut. Justilla on ollut yhdet pennut, jotka menivät lähes kaikki metsästyskäyttöön.

Näyttelyissä Justin kanssa ei kovin usein olla käyty. Keskimääräistä pienempänä koirana se jää helposti isompien ”jalkoihin”, niin kuin eräs tuomari sanoi arvostelussaan ”saisi olla näyttävämpi”. Vara-sert on virallisissa näyttelyissä paras arvostelu, mutta Flättileirien Open Showssa on Justi hyvin pärjännyt, ollen yhden kerran 2. ja vuonna 2016 Open show 1. Silloin Justin äiti Donna oli 4. ja superveteraani 1. Tänä kesänä Justi oli Open show 5 ja superveteraani 1.

Mielestämme Justi on juuri sellainen kuin flätin pitääkin olla. Kätevän kokoinen, kaikille ystävällinen, iloinen, mutta ei liian riehakas, kaunis ja hyvä noutaja, omasta mielestään myös sylikoira. Toivon kovasti, että me ja Åsa saamme pitää Justin vielä muutamana vuoden luonamme. Åsa tulee kyllä ikävöimään Justia suunnattomasti, sillä niin syvää noiden kahden ystävyys on.

*Hyvää syksyä ja pitkää ikää kaikille fläteille!
Heini ja Kari-Pekka Hietala
Champerin kennel*

Fat flat eli flatti ja ”läskigeeni”

Labradorit ovat tunnetusti kiinnostuneita ruuasta ja helposti sitä myöten lihovia, jos/kun ne saavat liikaa ruokaa. Tämä voi harmittaa omistajia, kun koira pulleroituu helposti ja tuolloin omistaja saa syytteet niskaansa. Labradoreilla ja flateilla on kuitenkin löydetty mutaatio POMC-geenissä, mikä ei ole muilla roduilla yleistä. POMC-geeni säätelee kylläisyyden ja nälän tunnetta. Geenivirhe aiheuttaa sitä, että koira tunnistaa nälän, mutta ei kylläisyyttä. Geenivirhe parantaa myös energiataloutta ts. koira käyttää jokaisen syömänsä kalorin tehokkaasti hyödyksi. POMC-geenin virheellinen muoto vaikuttaa osaltaan siis siihen, että koira luonnostaan on ahne ja lihoo helposti. Tämä tarkoittaa arjessa sitä, että koira kerjää mielellään, kuolaa ja tuntuu olevan aina nälissään, valmis syömään.

310 labradorin tutkimuksessa noin neljäsosa koirista kantoi ainakin yhtä POMC-geenin virhevarianttia. Nämä koirat olivat myös selvästi painavampia kuin koirat, joilla tätä virhettä ei ollut. Täten tätä geeniä pidetään yhtenä syynä labradorien painonhallinnan vaikeuksiin. Toisaalta ko. virhe oli yleisempi flateilla, mutta flatit eivät ole samalla tavalla ylipainoisia kuin labradorit. Täten ko. gee-

nivirhettä ei suoraan voi syyttää ylipainosta, muutenhan flattien pitäisi olla vielä ylipainoisempia kuin labradorien.

POMC-geenistä ei kuitenkaan kannata päästää kokonaan eroon ylipainon takia, koska se helpottaa koiran koulutettavuutta sekä voi vaikuttaa muihinkin ominaisuuksiin positiivisesti. Ruokapalkkio toimii hyvänä motivoijana ja tätä virhettä kantavat koirat vaikuttavan olevan helposti koulutettavissa pienilläkin palkkioilla.

Kyselin aiheesta kahdelta flattituomarilta ja kasvattajalta eli Riitta Niemelältä ja Katja Korhoselta.

Noutajat ovat tunnetusti persoja ruualle, flatitkin. Pullukoita koiria ei flateissa kuitenkaan näe ihan samaan tapaan kuin joissakin muissa. Miten näyttelyissä käyvät flatit, millaisessa kunnossa ne mielestäsi ovat (lihaskunto ja lihavuuskunto)?

Katja kertoo, että lihavia flatteja näkee harvemmin kehissä. Hän on itse tarkka koiran yleiskunnosta kehässä, ja jos koira on lihava, on palkintosija auttamattomasti H. Samoin

myös, jos koira on liian laiha. ja tämä koskee kaikkia rotuja, joita Katja arvostelee. Riitan mukaan näyttelyissä olevat koirat ovat pääsääntöisesti kohtuullisessa kunnossa ja lihavat koirat erottuvat selkeästi joukosta. Lihaskunto voisi olla monella parempaa, koska huono lihaskunto näkyy usein pehmeutenä selässä ja joskus jopa väsymisenä liikkeessä (jos liikuttaa reilusti arvostelun aikana koiria).

Miten tuomareita koulutuksessa ohjeistetaan flatin lihas- ja lihavuuskunnon arvioimisen suhteen?

Riitta kertoo, että koulutuksessa käydään tarkasti läpi flatin olemus (jalo) ja siihen ei kuulu ylipaino eikä heikko lihaskunto.

Ja verrattuna muihin noutajiin (lähinnä kultsu ja labbis) flatin tulee olla kykenevä työhön ja jo lähtökohtaisesti olemuksen tulee olla kultsun ja irlanninsetterin välimuoto.

Kun mietitään flattien eroja muihin noutajiin nähde, Katja muistuttaa, että noutajilla on erilainen rotumääritelmä ja rakenteessa eroja, ja koira voi olla hoikka tai lihava rodusta riippumatta. Riitan mukaan flatit ovat muihin

Hyvä, paha kuonokoppa

Kuonokopan käyttöön koirilla liittyy paljon tunteita. Osa ihmisistä mieltää koiran heti vihaiseksi nähdessään sillä kuonokopan. Toisista taas tuntuu pahalta koiran puolesta, kun sille on laitettu moinen varuste päähän. Joku voi ajatella, että koira on huonosti koulutettu, jos se tarvitsee kuonokopan.

Milloin sitten

kuonokoppaa voi joutua käyttämään?

Joillain koirilla ei ehkä tule koskaan tilannetta vastaan, mutta tässä joitain esimerkkejä: Koira joutuu onnettomuuteen ja viedään eläinlääkärin shokissa ja peloissaan, jolloin sen käytös ei ole normaalia. Koiralla on paraneva haava, jota ei pysty suojaamaan kaulurilla (koira esim. pelkää kauluria ja ulkona se on hankala, kun estää koiran näkemistä). Liikutaan ympäristöissä, joissa on mahdollista koiran syödä jotain sille vaarallista. Totutetaan toisilleen vieraita koiria toisiinsa tai jos koiria on useampia juoksemassa vapaana yhdessä. Joissain maissa koirilla edellytetään kuonokopan käyttöä julkisissa kulkuvälineissä.

verrattuna paremmassa kunnossa. Chesseissä ja kiharoissa ei ole juurikaan ylipainoisia, kultsuissa ja labbiksissa enemmänkin. Katja kertoo, että yleisesti ottaen kehissä näkee enenevässä määrin ylipainoisia koiria – mikä lie syynä (paremmat ruuat, ihmisten laiskuus, ruuansulatus...).

Miksi flatti sitten ei ole pulska?

Riitta arvelee syyksi sitä, että flatin temperamentti ja vilkkaus tukee energiankulutusta ja toisaalta moni näiden pienempiluiusten noutajien omistajista harrastaa aktiivisemmin kuin moni kultsu/labbisihminen. Nämä lienevätkin tässä taustalla sekä ehkä se, että näyttelyissä ei ylipainoista flattia tunnuta palkittavan hyvällä palkinnolla, mikä on hyvä suuntaus.

Onko omilla koirillasi ollut eroja ahneudessa/pullukkuudessa ja jos on, mistä ajattelet sen johtuvan?

Katja kertoo, että hänellä on ollut eroja koirien ahneudessa ja siinä, miten ruoka on tarttunut koiraan. Yksi flatti on ollut ”jojoilija” painon kanssa ja yksi samojedinkoira nirso. Jälkimmäinen oli hankalampi tapaus arjessa ja lisäksi ahne koira on helpompi kouluttaa. Riitalla on samansukuisia koiria kotona ja yksi näistä oli varsinkin nuorena huono syömään ja siksi

motivoiminen ruualla oli toivotonta. Iän lisääntyessä syö nyt jo hyvin, mutta ei ole noutajan ruokahalua. Nuorempi ja ahneempi koira on puolestaan helppo motivoida pienellä sekä mausta riippumattomalla makupalalla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että osalla flateista on ns. läskigeeni, mutta se ei välttämättä aiheuta flatin lihomista samaan tapaan kuin esim. labradorilla. Flattien omistajat lienevät valvettuneita sen suhteen, että flatin tulee olla ”kevyempi” kuin esim. kultsun ja ”jalo” ulkomuoto (vrt. rotumääritelmä) edellyttää painon pitämistä sopivana.

Näyttelyissä ylipainoisia koiria ei palkita hyvin, mikä myös pitää flatin painoa kurissa. Eikä harrastuksissa tai metsästyksessä ylipaino ole koiralle eduksi, saati sitten koiran terveydelle. Läskigeeni on hyödyllinen kouluttamisen kannalta – ahne koira tekee mielellään paljon asioita saadakseen edes pienen namin. Läskigeeni ei siis tunnu olevan flatille ongelma.

Teksti: Pipa Pärssinen

Raffan, E et al. 2016. A deletion in the canine POMC gene is associated with weight and appetite in obesity prone Labrador retriever dogs. *Cell Metabolism*.

Erilaiset kuonokopat

Kuonokoppia on paljon erilaisia ja niitä käytetään erilaisiin tarkoituksiin. Eläinlääkäreillä tai trimmaajilla voi olla käytössään kankaisia kuonokoppia, jotka on tarkoitettu käytettäväksi vain hyvin lyhytaikaisten toimenpiteiden ajan. Nuo kopat estävät koiran suun avaamisen ja läähättämisen eli koiran normaalin lämmönsäätelyn. Kun valitaan oikeanlaista kuonokoppaa, on tärkeää, että se on sopiva. Koiran pitäisi pystyä läähättämään normaalisti ja tilanteen mukaan myös juomaan kuonokoppa päässä.

Miten koira kokee kuonokopan?

Koira suhtautuu kuonokoppaan samoin, kuten mihin tahansa välineeseen esim. pantaan tai valjaisiin ennen kuin niitä on käytetty. Ne eivät tarkoita koiralle yhtään mitään, kunnes koira alkaa yhdistää niihin toimintoja tai tunteita. Usein panta ja hihna yhdistyvät uloslähtöön ja niistä tulee koiralle mukava asia. Jos taas kuonokoppa yhdistyy johonkin koiraa pelottavaan tai kipua tuottavaan

asiaan, jo sen näkeminen saa aikaan koirassa väistämisyreaktion. Tämän vuoksi kuonokoppa kannattaisi etukäteen treenata mukava asia koiralle.

Kuonokopan laittamista voidaan kouluttaa sheippaamalla eli muokkaamalla koiran käytöstä asteittain kohti haluttua lopputulosta. Tällä tavoin koulutettaessa koira itse laittaa lopulta kuononsa kuonokoppaan, mutta tuntiensa olonsa epämuokavaksi koulutuksessa, se voi myös halutessaan ottaa etäisyyttä. Aloita koulutus helpossa ja häiriöttömässä ympäristössä kotona.

1. Ota kuonokoppa käteesi ja pidä käsi paikallaan. Kun koira vilkaisee kuonokoppaan päin kehu/naksauta ja palkitse koira.
2. Etene koulutuksessa odottaen, että koira lähestyy kuonokoppaa itse ja vaikkapa haistaa kuonokoppaa ja kehu/naksauta ja palkitse koira.
3. Kehu/naksauta ja palkitse, kun koira työntää kuononsa kopan sisään.

4. Lisää pikkuhiljaa kestoja kuonon pitämiseen kopan sisällä.
5. Ala nostella kopan hihnoja, kun koira pitää kuonoaan kopassa. Älä kuitenkaan yritä vielä laittaa niitä kiinni. Kehu/naksauta ja palkkaa, kun koira pitää kuonon kopassa.
6. Laita kopan hihna kiinni ja avaa se samantien. Kehu/naksauta ja palkitse koira.
7. Lisää pikkuhiljaa kestoja kopan pitämiseen päässä ja tee harjoituksia myös muissa ympäristöissä.

Aiheesta löytyy useita koulutusvideoita youtubeista hakusanoilla kuonokoppaan totuttaminen ja kuonokoppa klikkerillä.

–Katja Taskinen, Eläintenkouluttaja at yrittäjänä yrityksessä Salon Koirahalli

Kasvattajailmoitukset

Sileäkarvaisia noutajia
metsästykseen ja harrastuksiin

Kennel Biehkan

Jori Saastamoinen, 040 5020644
jori.saastamoinen@gmail.com
kennelbiehkan.weebly.com

Blackpepoon

www.blackpepoon.com

Tarja Kolkka, Valkeala
040 706 6659
blackpepoon@gmail.com

www.dantaran.com

Dantaran

flatcoated retrievers

Laura Rajakallio
Kunnarlantie 55
02740 Espoo
050 535 6926

laura.rajakallio@gmail.com www.dantaran.com

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

Flat i 50 år – Flatti 50 vuotta!

FLATT'S kennel

Benita Björklund
Sandövägen 99, Östensö
68910 BENNÄS - PÄNNÄINEN
050 586 2128

flatts.kennel@multi.fi
www.flattskennel.weebly.com

FLAT POWER

FLATCOATED RETRIEVERS

Ann ja Kimmo Vorobjev - Marianne Forsell www.flatpower.com

Huntstars

Living home of Flat coated retrievers
050 586 2128
www.huntstars.fi

Kennel Kevätniityn

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

Kasvattajailmoitukset

– Sileäkarvaisia noutajia kaveriksi
metsälle ja harrastuksiin –

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flattit

Kennel Mei Dan
Sileäkarvaiset noutajat
näyttöön ja käyttöön
vuodesta 1997

.....

Nada Sandberg / Förby, Salo
040 7277922 / www.meidan.fi

Metsänpeiton kennel

<http://metsanpeiton.wixsite.com/metsanpeitonkennel>

**KENNEL
NINJATÄHDEN**
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Vehkaiapale
P. 0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

www.facebook.com/ninjatahden
IG: ninjatahden

Morrini Retrievers

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net
www.morrini.net

KENNEL NOANARKIN

kaija.leinonen@noanarkin.com
www.noanarkin.com

Kasvattajaboxit

Kasvattajailmoitukset Flattiviestiin 15€/nro tai 40€/vuosi (4 nroa). Boxin koko 88x50 mm. Voit käyttää valmista kennelboxia tai lähettää vain haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin ilmoituksen.

Aineistot osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com

Valioilmoitukset

Valiopalsta on jäsenille ilmainen. Lähetä painokelpoinen kuva (300 dpi, jpg) ja valiokoirasi tiedot lehden aineistopäivään mennessä. Katso tarkemmat ohjeet tietojen lähettämisestä osoitteesta: www.flatti.net/flattiviesti/valioilmoitukset/

Aineistot osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI30557/16, s. 25.4.2016
FI MVA Metsävirnan Wild Daffodil

i. FI MVA Sniffens Lumipallo
e. C.I.B FI & EE MVA Metsävirnan Kentuckian Snow

Kasvattaja & omistaja: Heli Siikonen

SERTIT:

18.08.2018 Kouvola, Jaana Hartus
02.03.2019 Kouvola, Riitta Liisa Lehtonen
20.04.2019 Imatra, Harri Lehkonen

NOUI: 10.07.2018 Mikkeli, Tuija Hukkanen

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI38438/17, s. 20.6.2017
FI MVA Finnflats Kiara

i. C.I.B FI MVA IT MVA Dakotaspirit Just Like Jesse James
e. FI MVA Finnflats Inari

Kasvattaja: Tuula Ehrman ja Heidi Vainio
Omistaja: Petra ja Heidi Vainio

SERTIT:

17.08.2019 Kauhava, Paavo Mattila
26.05.2019 Kauhajoki, Pia Itkonen
19.05.2019 Seinäjoki, Bertil Lundgren

NOUI: 08.07.2018 Virrat, Jouni Vimpeli

Valioilmoitukset

*Valiopala on jäsenille ilmainen. Lähetä kuva ja ilmoitus-
tiedot lehden aineistopäivään mennessä osoitteeseen:
flattiviesti@gmail.com.*

*Seuraavaan numeroon (4/2019) tulevat valioilmoitukset
viimeistään 8.11.2019.*

Lähetä painokelpoinen, rajaamaton kuva jpg-muodossa. Kuvan
tulee olla mahdollisimman suuri (mielellään 300 dpi, vähintään
1 Mt). Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi,
emmekä voi niitä valitettavasti käyttää.

Lähetä valiokoirasta kuvan lisäksi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli
- koiran tittelit + virallinen nimi
- rekisteritunnus ja syntymäaika

- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi
- koiran kasvattajan nimi
- koiran omistajan nimi

- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset: pvm, paikka ja tuomari
- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista
lajeista, esim. nome-B ALO1, toko ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun
seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan
vasta vahvistamisen jälkeen.

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI16866/14, s. 19.1.2014
C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA BY MVA
Peppermint Tifani Roy Rogers

i. FIN JVA Peppermint Deedee Depussy
e. FIN JVA Peppermint Tempers Tifani

Kasvattaja: Anneli Koskinen
Omistaja: Sari Hagström

CACIBIT:

05.08.2019 Druskininkai KV, Bianca Teixeira
04.08.2019 Druskininkai KV, Chapirio Boris, Ranska
27.04.2019 Narva KV, Pietro Marino, Italia

03.08.2018 Druskininkai KV, Hans Boelaars, Hollanti
11.06.2017 Minsk KV, Neofutou Erodotos, Cyprus
10.06.2017 Minsk KV, Garivaldis Athanasios, Cyprus

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI19957/15, s. 8.2.2015
FI VPVA Mei Dan Bloody Mary

i.C.I.E US MVA RU MVA BY MVA JV-07 Mei Dan Dolcetto
e. Dakotaspirit Love Hangover At Mei Dan
Kasvattaja: Nada Sandberg, omistaja: Merja Toivonen

VEPE VOI1:

20.07.2019 Salo, Monica Lindroos
25.08.2018 Salo, Monica Lindroos
11.08.2018 Salo, Simolin Jan

SERTI: 06.10.2018 Hämeenlinna, Iren Naarits

LTE: 168pist. 08.09.2018 Somero, Carita Koskinen & Sirpa Heilä

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI35964/11, s. 27.4.2011
FI VPVA Flatkiss Fight For Your Life

i: SE MVA(N) SE JVA CZ MVA Flatterhaft Movie Star
e: FI&EE MVA BY JMVA LT JMVA LV JMVA Flatkiss Divine Venus
Kasvattaja: Christina Kiuru, omistajat: Anna ja Mika Lepistö

VEPE VOI1:

21.07.2019 Salo, Monica Lindroos
26.08.2018 Salo, Monica Lindroos
12.08.2018 Salo, Jan Simolin

Näyttely: AVO ERI 08.08.2015 Turku

NOUI: 1.8.2015 Vehmaa, Risto Aaltonen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI30441/15, s. 22.4.2015
FI JVA LT MVA LTV-19 Morrini Carrock Beck

i. C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster
e. FI MVA Toffedreams Rainmaker
Kasvattaja: Riitta Niemelä, omistaja: Heidi Vainio

MEJÄ VOI1:

18.08.2019 Loimaa, Taina Ketola
04.08.2019 Mäntsälä, Marika Raittinen
11.07.2019 Jyväskylä, Marko Saarni
Suomen sileäkarvaisten noutajien MEJÄ-mestaruuden 3.sija 2019
Hirvipää 2017

Näyttely: VAL ERI 10.08.2019, Raisio, Lars Widén

SERTIT LIETTUA:

10.03.2019 Vilna, Inga Siil
09.03.2019 Vilna, Igorts Zizewskis
08.03.2019 Vilna, Maja Bubalo

Muut tulokset: RT ALO hyv.

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI22289/11, s. 24.2.2011
JK1 FI TVA FI MVA FI RTVA Filurin Fink

i. Sileston Patruuna, e. FI KVA Zebulons Windy Peg
Kasvattaja: Tiina Pikkuaho, omistaja: Piritta Pärssinen

FI MVA

26.05.2018 Vaasa, Sanna Kavén
06.05.2018 Haapavesi, Reino Korpela, RYP-4
27.01.2018 Raahe Saija Juutilainen, VSP

FI TVA

16.10.2016 Oulu, Heli Kelhämä
24.08.2016 Kokkola, Kaarina Pesonen
16.02.2016 Kannus, Tiina Laakko

FI RTVA

25.05.2019 Muhos Jaana Karppinen
23.03.2019 Oulu Heli Kelhämä
08.05.2018 Kannus Tytti Lintenhofer

Muut tulokset: NOME-B VOI2, PAJÄ JK1, MEJÄ VOI3

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry jäsenasiat ja tilitiedot

Jäsenasiat: www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat
Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kotiisi neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

Jäsenmaksut 2019

Varsinainen jäsen 25€
Perhejäsen 6€
Pentuejäsen 10€
Liittymismaksu 15 € (ei koske pentuejäseniä)

Kasvattaja-alennukset

Kasvattaja saa 10% alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikkeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin).

Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10% alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostosta.

Osoitteenmuutokset

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat/osoitteenmuutos
Osoitteenmuutoksesta voi ilmoittaa järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

Kuvapankki

Flattiviestin toimituksella on kuvapankki, jonne jokainen voi ladata omia flattikuviaan rotujärjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, facebook). Julkaistuissa kuissa mainitaan kuvaajan nimi. Kuvapankkiin pääset osoitteesta: www.flatti.net/flattiviesti/kuvapankki

©Anna Miraftabi

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilitiedot

Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35
Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43
Yleistili (näyttely, nome ja muut):
FI28 5620 0920 4247 50
OKOYFIHH

Löydät meidät myös Facebookista!

Jouluilmoitukset Flattiviestiin 4/2019

Pian on taas aika muistaa kasvatteja ja muita flattiystäviä joulutervehdyksellä.

Jouluilmoitusten aineistot tulee toimittaa viimeistään 8.11. osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Jos tarvitset apua ilmoituksen tekemiseen, niin lähetä meille haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin ilmoituksen.

Kuvien tulee olla resoluutioltaan 300 dpi (matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä).

Tekstit doc- tai rtf-muodossa. Valmiit, painokelpoiset ilmoitukset pdf- tai jpg-muodossa. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestymisen jälkeen.

Ilmoituskoot ja hinnat (4-väri)

- 1/1 sivu (210 mm x 297 mm) / 60€
- 1/2 sivu (vaaka – 186 mm x 133,5 mm) / 40€
- 1/2 sivu (pysty – 90 mm x 273 mm) / 40€
- 1/4 sivu (90 mm x 133,5 mm) / 30€

©Juho Pajari

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n yhteystiedot

HALLITUS 2019

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 4586770, puheenjohtaja@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Marjut Sirén
Espoo, p. 050 4116245

Sihtööri (ei hallituksen jäsen)

Tanja Aunela
Iiriskuja 18A, 20320 Turku
p. 0400 939076, sihtööri@flatti.net

Anne Haverinen
Paltamo, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Nina Onufriew
p. 041 4331959
nina.onufriew@gmail.com

Piia Piiparinen
Koria, p. 040 8314848
flatti87@gmail.com

Tomi Nieminen
Elimäki, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Aija Laakso
Paimio, p. 0400 594491
ajia.tommila@raide.info

Varajäsenet

Raisa Hartikainen
Kolari, p. 040 7547760
raisaharti@gmail.com

Miia Koski
Porvoo, p. 050 4582157
koski_miia@outlook.com

TOIMIHENKILÖT 2019

Taloudenhoitaja

Marjatta Eivola
Vaahterakuja 2 D 11, 21250 Masku
p. 050 5543183
marjatta.eivola@gmail.com

Jäsensihtööri

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, jasenasiat@flatti.net

Tarvikemyynti

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjä

Hanna Hujanen
p. 040 5789523, pentu@flatti.net

Pentuvälittäjä

Sanna Lahtinen
p. 040 7310831, pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot pisteiden laskeminen

Sari Hagström, p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Kiertopalkinnot palkintovastaava

Tomi Nieminen, p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja, 040 6650566
webmaster@flatti.net

Varainhankinnan koordinaattori

Miia Koski, p. 050 4582157
koski_miia@outlook.com

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Kaakkois-Suomi: Tiina Sudensalmi
p. 040 5156133, sudensalmi@kolumbus.fi

Kainuun alue:

Anne Haverinen, p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Keski-Suomi (Jyväskylä):

Mika Toskala, p. 040 5649053
mika.toskala@elisanet.fi

Keski-Suomi (Jämsä):

Riitta Koivisto
p. 040 5446697, riitta.koivisto@gmail.com

Keski-Suomi (Mäntän seutu):

Janne Järvinen, p. 050 3778880
janne68jarvinen@gmail.com

Oulun alue:

Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

Pirkanmaa:

Tarja Tuhola
p. 040 5151932, vilpputuhola@yahoo.com

Rovaniemi:

Jarmo Vaarala
p. 040 8218392, jarmo.vaarala@ramk.fi

Satakunta:

Maija Jokela
p. 040 4120392, maija.jokela@pori.fi

Savon seutu:

Aleksi Rauhanen, p. 040 5279097
aleksi.rauhanen@gmail.com

Uusimaa:

Nina Onufriew
p. 041 4331959, nina.onufriew@gmail.com

Vaasan alue:

Heidi Troberg
p. 040 5365174, trobergheidi@gmail.com

Varsinais-Suomi:

Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia@maahismaen.com

TOIMIKUNNAT 2019

FLATTIVIESTI

flattiviesti@gmail.com

Päätoimittaja:

Mari Mamia
Toimitussihtööri: Jaana Kontto
Taitto: Elisa Pekki

Valioilmoitukset:

Tanja Mattila, flatti.valiot@gmail.com

JALOSTUSTOIMIKUNTA

jalostus@flatti.net

Puheenjohtaja:

Kirsi Nieminen
p. 0400 641866, kirsi@kennelheilurihännän.fi

Sihtööri:

Tuula Niva
p. 040 5045165, tuulaniva@gmail.com

Jäsenet:

Laura Rajakallio, Anne Kolsi,
Jenni Juvén, Riitta Niemelä, Miia Suppanen

MEJÄ-TOIMIKUNTA

meja@flatti.net

Puheenjohtaja:

Miia Koski
p. 050 4582157, koski_miia@outlook.com

Sihtööri:

Liisa Keränen
p. 040 5921296, liisam@kolumbus.fi

Jäsenet:

Mari Mamia, Marko Saarni,
Joonas Laakso

NOME-TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Minsu Rauramo
p. 0400 429949, nome@flatti.net

Jäsenet:

Heli Pitkälä, Vesa Turunen,
Marko Mikkilä, Emmi Kiviluoma, Laura Ranki

NOUTAJAKOIRAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTOIMIKUNTA

Mari Mamia (varsinainen jäsen)

Minsu Rauramo (varajäsen)

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

nayttely@flatti.net

Puheenjohtaja:

Piia Piiparinen
p. 040 8314848, flatti87@gmail.com

Sihtööri:

Nina Skyttä
p. 0400 435 737, nina@skoude.com

Jäsenet:

Satu Marins, Tomi Nieminen,
Anni Vornanen, Katja Korhonen, Liisa Jyväskylä,
Tanja Mattila

PK-YHTEYSHENKILÖ

Camilla Peura

p. 050 4071862, camilla.peura@gmail.com

ULKOMUOTOTUOMARITOIMIKUNTA

Puheenjohtaja:

Riitta Niemelä
p. 040 7091133, riitta@morrini.net

Jäsenet:

Heli Siikonen, Kirsi Nieminen,
Katja Korhonen

 BOZITA

ROBUR

SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Together
with nature
since 1903

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi